

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej ENEA
za rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2015 r.**

Poznań, 9 marca 2016 r.

Indeks do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Skonsolidowane sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów	7
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	10
Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
1. Informacje ogólne	11
1.1. Informacje ogólne dotyczące ENEA S.A. i Grupy Kapitałowej ENEA	11
1.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	12
2. Oświadczenie zgodności	14
3. Zmiana danych finansowych lat ubiegłych	14
4. Ważne oszacowania i założenia	15
5. Skład Grupy Kapitałowej – wykaz jednostek zależnych	17
6. Informacje dotyczące segmentów działalności	18
7. Testy na utratę wartości aktywów trwałych	23
8. Rzeczowe aktywa trwałe	27
9. Użytkowanie wieczyste gruntów	29
10. Wartości niematerialne	30
11. Wartość firmy	32
12. Nieruchomości inwestycyjne	32
13. Inwestycje w jednostkach zależnych	33
14. Nabycie jednostki zależnej	34
15. Udziały niekontrolujące	37
16. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	39
17. Aktywa finansowe	40
18. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	40
19. Ograniczenia w dysponowaniu i zabezpieczenia ustanowione na aktywach Grupy	42
20. Prawa do emisji CO ₂	45
21. Zapasy	45
22. Świadczenia pochodzenia energii	46
23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	46
24. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	47
25. Kapitał własny	47
26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	49
27. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	49
28. Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe	54
29. Instrumenty finansowe	54
29.1. Zasady zarządzania ryzykiem finansowym	54
29.2. Ryzyko kredytowe	55
29.3. Ryzyko utraty płynności finansowej	57
29.4. Ryzyko towarowe	60
29.5. Ryzyko walutowe	61
29.6. Ryzyko stóp procentowych	63
29.7. Zarządzanie źródłami finansowania	66
29.8. Wartość godziwa	66
30. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	68
31. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	68
32. Odroczone podatek dochodowy	68
33. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	71
34. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	78
35. Przychody ze sprzedaży netto	81
36. Koszty według rodzaju	82
37. Koszty świadczeń pracowniczych	82
38. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	83

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

39.	Przychody finansowe	84
40.	Koszty finansowe.....	84
41.	Podatek dochodowy.....	84
42.	Dywidenda	86
43.	Zysk na akcję	86
44.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	86
45.	Umowy koncesyjne na świadczenie usług publicznych	88
46.	Kontrakty długoterminowe na sprzedaż mocy i energii elektrycznej (KDT).....	90
47.	Przyszłe płatności tytułem korzystania z nabytego odpłatnie i nieodpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego.....	91
48.	Przyszłe zobowiązania wynikające z kontraktów zawartych na koniec okresu sprawozdawczego	92
49.	Zatrudnienie	92
50.	Zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	93
50.1.	Poręczenia i gwarancje	93
50.2.	Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi	94
50.3.	Postępowania arbitrażowe	95
50.4.	Postępowania toczące się przed organami administracji publicznej.....	95
50.5.	Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Grupę.....	97
50.6.	Zawezwania do próby ugodowej w sprawach dotyczących niezbilansowania za 2012 r.	97
51.	Udział w programie budowy elektrowni atomowej.....	98
52.	Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	99
53.	Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości.....	100
53.1.	Podstawa sporządzenia	100
53.2.	Zasady konsolidacji.....	100
53.3.	Połączenia / nabycia jednostek gospodarczych	102
53.4.	Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	102
53.5.	Rzeczowe aktywa trwałe	102
53.6.	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	104
53.7.	Wartości niematerialne.....	104
53.8.	Koszty prac badawczych i rozwojowych.....	106
53.9.	Koszty finansowania zewnętrznego	106
53.10.	Leasing	106
53.11.	Utrata wartości aktywów	107
53.12.	Nieruchomości inwestycyjne.....	108
53.13.	Aktywa finansowe	108
53.14.	Prawa do emisji CO ₂	113
53.15.	Zapasy	114
53.16.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	115
53.17.	Kapitał podstawowy.....	116
53.18.	Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	116
53.19.	Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy).....	116
53.20.	Świadczenia pracownicze.....	117
53.21.	Rezerwy	119
53.22.	Ujmowanie przychodów.....	121
53.23.	Dotacje	122
53.24.	Opłaty przyłączeniowe	122
53.25.	Rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych powstałych w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT).....	122
53.26.	Wyplata dywidend.....	123
53.27.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	123
53.28.	Stanowisko odnośnie nowych standardów i interpretacji MSSF	123
53.28.1.	Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych kończących się w dniu 31 grudnia 2015 r.	123
53.28.2.	Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE.....	124

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i zostały zaakceptowane przez Zarząd ENEA S.A.

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu   **Mirostaw Kowalik**   .....

Członek Zarządu   **Piotr Adamczak**   .....

Członek Zarządu   **Mikołaj Franzkowiak**   .....

Członek Zarządu   **Wiesław Piosik**   .....

Poznań, 9 marca 2016 r.

ENEA Centrum Sp. z o.o.

Podmiot odpowiedzialny za prowadzenie ksiąg
rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego

ENEA Centrum Sp. z o.o. ul. Górecka 1, 60-201 Poznań

KRS 0000477231, NIP 777-000-28-43, REGON 630770227

.....

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	Na dzień	
		31.12.2015	31.12.2014 (dane przekształcone)*
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	8	17 074 978	13 617 942
Użytkowanie wieczyste gruntów	9	74 160	77 281
Wartości niematerialne	10	272 116	389 961
Nieruchomości inwestycyjne	12	20 624	23 431
Inwestycje w jednostkach zależnych	13	748	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32	616 795	167 207
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	17, 51	23 982	47 479
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	24	-	99
Instrumenty pochodne		844	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	28 323	20 739
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń		90 872	-
		18 203 442	14 344 139
Aktywa obrotowe			
Prawa do emisji CO2	20	307 521	208 720
Zapasy	21	649 509	508 163
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	1 732 744	1 764 128
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		31 956	20
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	17	479	189 789
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	24	222 011	392 251
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23	1 822 094	687 316
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	16	19 240	13 514
		4 785 554	3 763 901
Aktywa razem		22 988 996	18 108 040

* - przekształcenie danych za okres porównawczy zostało przedstawione w nocy 3 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

	Nota	Na dzień	
		31.12.2015	31.12.2014
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej			
Kapitał zakładowy		588 018	588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną		3 632 464	3 632 464
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych		814	34 777
Pozostałe kapitały		(45 883)	(45 883)
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających		3 980	-
Zyski zatrzymane		7 158 352	7 804 989
		11 337 745	12 014 365
Udziały niekontrolujące	15	784 858	49 648
Kapitał własny	25	12 122 603	12 064 013
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	27	5 933 360	2 209 648
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	26	16 527	3 275
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	30	992	814
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe	28	674 682	637 357
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32	388 117	255 374
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	33	818 772	618 092
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	31	-	917
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	34	625 388	464 720
		8 457 838	4 190 197
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	27	43 399	8 875
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	26	1 223 320	1 135 657
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	30	1 025	1 752
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe	28	83 666	72 698
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		87 022	61 698
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	33	397 986	268 277
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji		281	281
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	34	567 556	304 374
Zobowiązania związane z aktywami trwałymi przeznaczonymi do sprzedaży	16	4 300	218
		2 408 555	1 853 830
Zobowiązania razem		10 866 393	6 044 027
Razem kapitał własny i zobowiązania		22 988 996	18 108 040

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów

Nota	12 miesięcy	12 miesięcy
	zakończonych 31.12.2015	zakończonych 31.12.2014
Przychody ze sprzedaży	10 081 083	10 057 909
Podatek akcyzowy	(232 691)	(202 514)
Przychody ze sprzedaży netto	9 848 392	9 855 395
Pozostałe przychody operacyjne	99 102	115 066
Amortyzacja	(790 375)	(728 408)
Koszty świadczeń pracowniczych	(989 489)	(948 872)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	(1 791 115)	(1 821 196)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(3 282 923)	(3 835 730)
Usługi przesyłowe	(769 503)	(710 577)
Inne usługi obce	(423 204)	(336 339)
Podatki i opłaty	(290 201)	(268 934)
Strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(9 148)	(5 620)
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	(1 501 621)	(30 556)
Pozostałe koszty operacyjne	(262 040)	(97 754)
(Strata)/zysk operacyjny	(162 125)	1 186 475
Koszty finansowe	(81 751)	(125 483)
Przychody finansowe	84 497	81 178
Odpis wartości firmy	(251 432)	(3 131)
Przychody z tytułu dywidend	1 833	3 355
Udział w (stratach)/zyskach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	-	708
(Strata)/zysk przed opodatkowaniem	(408 978)	1 143 102
Podatek dochodowy	10 100	(233 980)
(Strata)/zysk netto okresu sprawozdawczego	(398 878)	909 122
Inne całkowite dochody		
Podlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat:		
- zmiana wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(21 048)	(14 282)
- przeklasyfikowanie wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży do zysków i strat	(12 854)	-
- wycena instrumentów zabezpieczających	4 914	-
- pozostałe	(61)	-
- podatek dochodowy	(934)	2 714
Niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat:		
- przeszacowanie programu określonych świadczeń	(1 034)	(95 354)
- podatek dochodowy	187	18 116
Inne całkowite dochody netto	(30 830)	(88 806)
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy	(429 708)	820 316
Z tego (strata)/zysk netto:		
przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	(434 857)	908 319
przypadający na udziały niekontrolujące	35 979	803
Z tego całkowity dochód:		
przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	(464 270)	819 562
przypadający na udziały niekontrolujące	34 562	754
(Strata)/zysk netto przypisany do akcjonariuszy Jednostki Dominującej	(434 857)	908 319
Średnioważona liczba akcji zwykłych	441 442 578	441 442 578
(Strata)/zysk netto na akcję (w zł na jedną akcję)	(0,99)	2,06
(Strata)/zysk rozwodniony na akcję (w zł na jedną akcję)	(0,99)	2,06

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym:****(a) Rok 2015**

Nota	Kapitał zakładowy (wartość nominalna)	Przeszacowanie kapitału zakładowego	Kapitał zakładowy razem	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Stan na 01.01.2015	441 443	146 575	588 018	3 632 464	34 777	(45 883)	-	7 804 989	49 648	12 064 013
(Strata)/zysk netto okresu sprawozdawczego								(434 857)	35 979	(398 878)
Inne całkowite dochody netto					(33 963)		3 980	(847)		(30 830)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie					(33 963)		3 980	(435 704)	35 979	(429 708)
Dywidendy	42							(207 478)	(5)	(207 483)
Nabycie spółki zależnej									699 236	699 236
Inne								(3 455)		(3 455)
Stan na 31.12.2015	441 443	146 575	588 018	3 632 464	814	(45 883)	3 980	7 158 352	784 858	12 122 603

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***(b) Rok 2014**

		Kapitał zakładowy (wartość nominalna)	Przeszacowanie kapitału zakładowego	Kapitał zakładowy razem	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał związany z płatnościami w formie akcji	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Stan na 01.01.2014	Nota	441 443	146 575	588 018	3 632 464	1 144 336	45 185	(20 664)	6 080 187	19 321	11 488 847
Zysk netto okresu sprawozdawczego							-		908 319	803	909 122
Inne całkowite dochody netto							(11 568)		(77 238)		(88 806)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie							(11 568)		831 081	803	820 316
Rozliczenie programu płatności w formie akcji						(1 144 336)			1 144 336		-
Dywidendy	42								(251 622)		(251 622)
Wygaśnięcie opcji put dotyczącej wykupu udziałów niekontrolujących w spółkach zależnych								20 664			20 664
Opcja put dotycząca udziałów niekontrolujących w nabytej jednostce zależnej								(45 883)			(45 883)
Nabycie spółki zależnej										29 524	29 524
Inne							1 160		1 007		2 167
Stan na 31.12.2014		441 443	146 575	588 018	3 632 464	-	34 777	(45 883)	7 804 989	49 648	12 064 013

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	12 miesięcy zakończonych	12 miesięcy zakończonych
	31.12.2015	31.12.2014
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
(Strata)/zysk netto okresu sprawozdawczego	(398 878)	909 122
Korekty:		
Podatek dochodowy w zyskach i stratach	41 (10 100)	233 980
Amortyzacja	36 790 375	728 408
(Zysk)/strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	9 148	5 620
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	7 1 501 621	30 556
Odpis wartości firmy	7 251 432	3 131
(Zysk) / strata na sprzedaży aktywów finansowych	3 342	(11 016)
Przychody z tytułu odsetek	(9 823)	(23 975)
Przychody z tytułu dywidend	(1 833)	(3 355)
Koszty z tytułu odsetek	53 672	38 204
(Zysk) / strata z wyceny instrumentów finansowych	(7 788)	(473)
Inne koszty finansowe	-	25 756
Udział w (zyskach) / stratach jednostek stowarzyszonych	-	(708)
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursów na kredytach i pożyczkach	-	748
Rozliczenie powiązania istniejącego przed przejęciem	38 94 000	-
Inne korekty	(5 614)	(24 915)
	2 668 432	1 001 961
Podatek dochodowy zaptacony	(302 048)	(160 398)
Zmiany kapitału obrotowego:		
Prawa do emisji CO2	(96 767)	(12 533)
Zapasy	(27 421)	23 106
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	333 985	(368 292)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(189 771)	(182 965)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(40 043)	3 441
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe	45 431	(12 659)
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	-	(11)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i związane z nimi zobowiązania	(1 222)	(79)
Pozostałe rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	214 718	(85 017)
	238 910	(635 009)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 206 416	1 115 676
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	(2 847 396)	(2 561 182)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	9 944	22 863
Nabycie aktywów finansowych	(23 402)	(295 484)
Wpływ ze zbycia aktywów finansowych	366 506	20 800
Nabycie jednostek zależnych skorygowane o nabyte środki pieniężne	(1 259 591)	(259 796)
Zbycie jednostek zależnych i stowarzyszonych	8 031	3 000
Dywidendy otrzymane	1 833	3 355
Odsetki otrzymane	8 781	18 095
Inne wpływy/(wydatki) z działalności inwestycyjnej	10 630	(444)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 724 664)	(3 048 793)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Otrzymane kredyty i pożyczki	481 007	278 635
Emisja obligacji	2 581 000	1 120 000
Splata kredytów i pożyczek	(82 146)	(25 185)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej	(208 313)	(251 622)
Wydatki związane z płatnością zobowiązań leasingu finansowego	(1 761)	(2 906)
Wydatki związane z przyszłymi emisjami obligacji	(9 434)	(21 251)
Odsetki zaptacone	(82 266)	(52 607)
Inne wpływy/(wydatki) z działalności finansowej	(25 061)	721
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	2 653 026	1 045 785
Przepływy pieniężne netto razem	1 134 778	(887 332)
Stan środków pieniężnych na poczet okresu sprawozdawczego	23 687 316	1 573 195
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	1 453
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	23 1 822 094	687 316

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

1.1. Informacje ogólne dotyczące ENEA S.A. i Grupy Kapitałowej ENEA

Nazwa (firma):	ENEA Spółka Akcyjna
Forma prawna:	spółka akcyjna
Kraj siedziby:	Rzeczpospolita Polska
Siedziba:	Poznań
Adres:	ul. Górecka 1, 60-201 Poznań
KRS:	0000012483
Numer telefonu:	(+48 61) 884 55 44
Numer faksu:	(+48 61) 884 59 59
E-mail:	enea@enea.pl
Strona internetowa:	www.enea.pl
Numer klasyfikacji statystycznej (REGON):	630139960
Numer klasyfikacji podatkowej (NIP):	777-00-20-640

Głównym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej ENEA („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) jest:

- produkcja energii elektrycznej i ciepłej (ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Obornikach, Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Białymstoku);
- obrót energią elektryczną (ENEA S.A., ENEA Trading Sp. z o.o.);
- dystrybucja energii elektrycznej (ENEA Operator Sp. z o.o.);
- dystrybucja ciepła (ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Obornikach, Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Białymstoku);
- górnictwo i wzbogacanie węgla kamiennego (Grupa Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.).

31 grudnia 2015 r. struktura akcjonariuszy Jednostki Dominującej przedstawia się następująco: Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej posiada 51,50% akcji, pozostali akcjonariusze 48,50%.

Na 31 grudnia 2015 roku statutowy kapitał zakładowy ENEA S.A. był równy 441 443 tys. zł (588 018 tys. zł po przekształceniu na MSSF UE z uwzględnieniem hiperinflacji i innych korekt) i dzielił się na 441 442 578 akcji.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Na 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa składała się z jednostki dominującej ENEA S.A. („Spółka”, „Jednostka Dominująca”), 13 spółek zależnych i 9 spółek pośrednio zależnych.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

1.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Prezes Zarządu	p. o. Wiesław Piosik	Krzysztof Zamasz
Członek Zarządu ds. Finansowych	Dalida Gepfert	Dalida Gepfert
Członek Zarządu ds. Handlowych	Grzegorz Kinelski	Grzegorz Kinelski
Członek Zarządu ds. Korporacyjnych	-	Paweł Orlof

7 grudnia 2015 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. odwołała Pana Krzysztofa Zamasza - Prezesa Zarządu oraz Pana Pawła Orlofa – Członka Zarządu ds. Korporacyjnych ze składu Zarządu ENEA S.A. i delegowała Członka Rady Nadzorczej Pana Wiesława Piosika do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu ENEA S.A.

30 grudnia 2015 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. podjęła uchwałę o odwołaniu z dniem 7 stycznia 2016 r. Pani Dalidy Gepfert – Członka Zarządu ds. Finansowych oraz Pana Grzegorza Kinelskiego – Członka Zarządu ds. Handlowych ze składu Zarządu ENEA S.A. oraz podjęła uchwałę o cofnięciu delegowania z dniem 7 stycznia 2016 r. Członka Rady Nadzorczej Pana Wiesława Piosika do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu ENEA S.A.

30 grudnia 2015 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. podjęła również uchwałę o powołaniu ze skutkiem od dnia 7 stycznia 2016 r. Pana Mirosława Kowalika na stanowisko Prezesa Zarządu i Pana Wiesława Piosika na stanowisko Członka Zarządu ds. Korporacyjnych w Zarządzie ENEA S.A., kolejnej kadencji, która rozpoczęła się 7 stycznia 2016 r. oraz podjęła uchwałę o delegowaniu z dniem 7 stycznia 2016 r. Członka Rady Nadzorczej Pana Sławomira Brzezińskiego do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu ds. Handlowych ENEA S.A., do czasu powołania nowego Członka Zarządu ds. Handlowych.

21 stycznia 2016 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwały o powołaniu ze skutkiem od dnia 15 lutego 2016 r. Pana Piotra Adamczaka na stanowisko Członka Zarządu ds. Handlowych i Pana Mikołaja Franzkowiaka na stanowisko Członka Zarządu ds. Finansowych.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rada Nadzorcza

	31.12.2015	31.12.2014
Przewodniczący Rady Nadzorczej	Małgorzata Niezgoda	Wojciech Chmielewski
Członek Rady Nadzorczej	Radosław Winiarski	Jeremi Mordasewicz
Członek Rady Nadzorczej	Tomasz Gołębiowski	Michał Kowalewski
Członek Rady Nadzorczej	Sandra Malinowska	Sandra Malinowska
Członek Rady Nadzorczej	Wiesław Piosik*	Małgorzata Niezgoda
Członek Rady Nadzorczej	Sławomir Brzeziński	Sławomir Brzeziński
Członek Rady Nadzorczej	Wojciech Klimowicz	Przemysław Łyczyński
Członek Rady Nadzorczej	Tadeusz Mikłosz	Tadeusz Mikłosz
Członek Rady Nadzorczej	Rafał Szymański	-

30 czerwca 2015 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwały, w których odwołano ze składu Rady Nadzorczej ENEA S.A., ze skutkiem na dzień upływu VIII kadencji Rady Nadzorczej, tj. z upływem 1 lipca 2015 r.:

- Wojciecha Chmielewskiego,
- Jeremiego Mordasewicza,
- Michała Kowalewskiego,
- Sandrę Malinowską,
- Małgorzatę Niezgodę,
- Sławomira Brzezińskiego,
- Przemysława Łyczyńskiego,
- Tadeusza Mikłosza.

Jednocześnie Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej Spółki IX kadencji:

- Sławomira Brzezińskiego,
- Tadeusza Mikłosza,
- Wojciecha Klimowicza,
- Wojciecha Chmielewskiego,
- Małgorzatę Niezgodę,
- Sandrę Malinowską,
- Rafała Szymańskiego,
- Mariana Gorynia.

Powołania wyżej wymienionych osób wywierają skutek od 2 lipca 2015 r.

22 lipca 2015 r. rezygnację z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej ENEA S.A. i członkostwa w Radzie Nadzorczej ENEA S.A. złożył Pan Wojciech Chmielewski ze skutkiem na dzień złożenia rezygnacji.

23 lipca 2015 r. do składu Rady Nadzorczej ENEA S.A. została powołana Pani Monika Macewicz.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

27 sierpnia 2015 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Radostawa Winiarskiego oraz powierzyło funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pani Małgorzacie Niezgodzie.

22 września 2015 r. rezygnację złożył Pan Marian Gorynia ze skutkiem na dzień złożenia rezygnacji.

21 października 2015 r. do składu Rady Nadzorczej ENEA S.A. został powołany Pan Tomasz Gołębiowski.

2 grudnia 2015 r. na podstawie oświadczenia Ministerstwa Skarbu Państwa odwołano Panią Monikę Macewicz z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. i powołano Pana Wiesława Piosika w skład Rady Nadzorczej ENEA S.A.

*7 grudnia 2015 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. delegowała Członka Rady Nadzorczej Pana Wiesława Piosika do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu ENEA S.A.

30 grudnia 2015 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. cofnęła delegowanie Członka Rady Nadzorczej Pana Wiesława Piosika do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu ENEA S.A. z dniem 7 stycznia 2016 r.

7 stycznia 2016 r. do Spółki wpłynęła rezygnacja Pana Wiesława Piosika z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. ze skutkiem na dzień 7 stycznia 2016 r. Rezygnacja złożona w związku z powołaniem z dniem 7 stycznia 2016 r. w skład Zarządu Spółki.

15 stycznia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. odwołało ze składu Rady Nadzorczej ENEA S.A. Panią Sandrę Malinowską, Pana Radostawa Winiarskiego oraz Pana Tomasza Gołębiowskiego – członka niezależnego i powołało w skład Rady Nadzorczej ENEA S.A. 4 nowych Członków: Pana Piotra Kossaka jako członka niezależnego, Pana Rafała Bargiela, Pana Romana Stryjskiego i Pana Piotra Mirkowskiego.

2. Oświadczenie zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”) i zostało zaakceptowane przez Zarząd ENEA S.A.

Zarząd Jednostki Dominującej wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENEA zgodnie z MSSF UE na dzień 31 grudnia 2015 r. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez biegłego rewidenta.

3. Zmiana danych finansowych lat ubiegłych

Grupa dokonała przeniesienia prezentacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartości niematerialnych

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

w budowie z pozycji Rzeczowe aktywa trwałe do pozycji Wartości niematerialne.

AKTYWA	31.12.2014	korekta	31.12.2014
	Dane zatwierdzone		Dane przekształcone
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13 701 956	(84 014)	13 617 942
Wartości niematerialne	305 947	84 014	389 961

4. Ważne oszacowania i założenia

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych założeń i dokonania szacunków, które wpływają na przyjęte zasady rachunkowości oraz na wielkości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w notach do tego sprawozdania finansowego. Założenia i szacunki oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących i przyszłych zdarzeń i działań. Rzeczywiste wyniki mogą się jednak różnić od przewidywanych. Podstawowe obszary, w których szacunki Zarządu mają istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe to:

- **świadczenia pracownicze w trakcie i po okresie zatrudnienia** – przyjęto wycenę rezerw na świadczenia pracownicze sporządzoną poprzez określenie salda początkowego zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego z tytułu przewidywanych przyszłych wypłat świadczeń, obliczoną w sposób aktuarialny; stopa dyskontowa oraz tempo długookresowego wzrostu wynagrodzeń mają wpływ na dokonany szacunek (nota 33),
- **okresy amortyzacji rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych** - wysokość odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych. Okresy ekonomicznego użytkowania są weryfikowane przynajmniej raz w ciągu roku obrotowego. Stosowane okresy amortyzacji zostały przedstawione w notach 53.5, 53.6, 53.7 i 53.12 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- **wycena wartości godziwej nabywanych aktywów i zobowiązań, ustalenie wartości firmy** - Grupa dokonuje identyfikacji i wyceny nabywanych aktywów, zobowiązań oraz wartości firmy. Wycena ta dotyczy nabycia spółki LWB. Uwzględnia ona szereg istotnych założeń, takich jak m.in.: wybór odpowiedniej metody wyceny, plany odnośnie wykorzystania przejętych aktywów, prognozy finansowe (w tym ścieżki cenowe określające główne pozycje przychodów i kosztów), zmiany legislacyjne. Przyjęte założenia mogą mieć istotny wpływ na określenie wartości godziwej nabywanych aktywów i zobowiązań oraz ustalenie wartości firmy. Rozliczenie nabycia jednostki zależnej zostało przedstawione w notce 14 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- **odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe** – wysokość odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według oryginalnej efektywnej stopy procentowej; zmiana wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych spowoduje zmianę oszacowania wielkości odpisów aktualizujących należności (nota 18),
- **niezafakturowane przychody ze sprzedaży na koniec okresu obrotowego** – oszacowanie wielkości sprzedaży

energii nierozliczonej odbywa się na podstawie szacowanego zużycia energii elektrycznej w okresie od dnia ostatniego odczytu rozliczeniowego do końca okresu obrotowego (nota 18),

- **odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości** – szacowanie obejmuje potencjalną wypłatę odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu i czynszu dzierżawnego i dokonywane jest przez służby techniczne Grupy w oparciu o indywidualne analizy roszczeń (nota 34, 50.5),
- **rezerwa na rekultywację składowiska** – Grupa po zapewnieniu lub zamknięciu składowiska żużla i popiołu ma obowiązek dokonania rekultywacji terenu. Ze względu na fakt, iż spółka posiada duże, niezapełnione obszary składowiska przewidywany termin rekultywacji będzie miał miejsce w 2060 r. Przyszłe oszacowane koszty rekultywacji składowiska zostały zdyskontowane do wartości bieżącej na dzień 31 grudnia 2015 r. przy użyciu stopy dyskontowej 2,80 % (nota 34),
- **wartość odzyskiwalna rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych** – testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne przeprowadzane są w oparciu o szereg założeń, których część jest poza kontrolą Grupy. Znaczące zmiany tych założeń mają wpływ na wyniki testów na utratę wartości i w konsekwencji na sytuację finansową oraz wyniki finansowe Grupy (nota 7),
- **rezerwa na zakup praw do emisji CO₂** – osądy obejmują założenie co do przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji CO₂ należnych Grupie za 2015 r. (nota 34),
- **oszacowanie okresu żywotności kopalni oraz zasobów węgla** – okres żywotności kopalni (LWB) szacuje się w oparciu o posiadane zasoby operatywne węgla objęte koncesją oraz szacowane zdolności produkcyjne, na rok 2034. Faktyczny termin likwidacji kopalni może różnić się od szacowanego przez Grupę. Wynika to z uwzględnienia w wyliczeniu szacowanego okresu żywotności kopalni wyłącznie zasobów operacyjnych węgla. W 2014 r. Grupa otrzymała koncesję na wydobycie na obszar K-3, czynione są również starania o uzyskanie następnych koncesji wydobywczych, co może wpłynąć na znaczne wydłużenie okresu żywotności kopalni,
- **oszacowanie rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego** – Grupa tworzy rezerwę na koszty likwidacji zakładu górniczego, do których jest zobligowana istniejącymi przepisami prawa. Główne założenia wykorzystywane przy ustalaniu kosztów z tytułu likwidacji zakładu górniczego zawierają założenia odnośnie okresu żywotności kopalni, przewidywanej inflacji oraz długoterminowych stóp dyskontowych. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość bilansową rezerwy (nota 34).

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Skład Grupy Kapitałowej – wykaz jednostek zależnych

	Nazwa i adres spółki	Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów w % 31.12.2015	Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów w % 31.12.2014
1.	ENEA Operator Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	100	100
2.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Świerże Górne, gmina Kozienice, Kozienice 1	100	100
3.	ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. ⁵ Poznań, ul. Strzeszyńska 58	100	100
4.	ENEA Trading Sp. z o.o. Świerże Górne, gmina Kozienice, Kozienice 1	100	100
5.	Hotel „EDISON” Sp. z o.o. Baranowo k/Poznań	- ¹⁰	100
6.	Szpital Uzdrawiskowy ENERGETYK Sp. z o.o. Inowrocław, ul. Wilkońskiego 2	100	100
7.	ENEA Logistyka Sp. z o.o. ⁴ Poznań, ul. Strzeszyńska 58	100	100
8.	ENEA Serwis Sp. z o.o. ² Lipno, Gronówko 30	100	100
9.	ENEA Centrum Sp. z o.o. Poznań, ul. Górecka 1	100 ⁷	100
10.	ENEA Pomiary Sp. z o.o. ³ Poznań, ul. Strzeszyńska 58	100	100
11.	ENERGO-TOUR Sp. z o.o. w likwidacji Poznań, ul. Strzeszyńska 58	100 ⁶	99,92
12.	ENEA Innovation Sp. z o.o. Warszawa, ul. Jana Pawła II 25	100 ¹¹	-
13.	Lubelski Węgiel BOGDANKA S. A. Bogdanka, Puchaczów	65,99 ¹³	-
14.	Annacond Enterprises Sp. z o.o. Warszawa, ul. Jana Pawła II 25	61	61
15.	„Ecebe” Sp. z o.o. w likwidacji Augustów, ul. Wojciech 8	- ¹	100 ⁴
16.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Oborniki, ul. Wybudowanie 56	99,91 ⁹	99,91 ⁹
17.	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Białystok, ul. Warszawska 27	86,36 ⁹	86,36 ⁹
18.	Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o. Piła, ul. Kaczorska 20	71,11 ⁹	71,11 ⁹
19.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Zachód Sp. z o.o. Białystok, ul. Starosielce 2/1	100 ⁸	-
20.	Centralny System Wymiany Informacji Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	100 ¹²	-
21.	EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	65,99 ¹⁴	-
22.	RG Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	65,99 ¹⁴	-
23.	MR Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	65,99 ¹⁴	-
24.	Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	58,53 ¹⁴	-

¹ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.; 30 stycznia 2015 r. spółka „Ecebe” Sp. z o.o. w likwidacji została wykreślona z KRS.

² – 20 stycznia 2015 r. w KRS zmieniono nazwę spółki EP PUE Energobud Leszno Sp. z o.o. na ENEA Serwis Sp. z o.o.

³ – 26 stycznia 2015 r. w KRS zmieniono nazwę spółki ENERGO MIAR Sp. z o.o. na ENEA Pomiary Sp. z o.o.

⁴ – 29 stycznia 2015 r. w KRS zmieniono nazwę spółki BHU Sp. z o.o. na ENEA Logistyka Sp. z o.o.

⁵ – 20 lutego 2015 r. w KRS zmieniono nazwę spółki ENEOS Sp. z o.o. na ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.

⁶ – 23 i 25 lutego 2015 r. ENEA S.A. zakupiła 16 udziałów w kapitale zakładowym spółki ENERGO-TOUR Sp. z o.o. z siedzibą

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

w Poznaniu stanowiących 0,08% udziału w kapitale zakładowym Spółki. 30 marca 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, uchwała weszła w życie 1 kwietnia 2015 r. 5 listopada 2015 r. został złożony wniosek do KRS o wykreślenie spółki.

⁷ – 29 czerwca 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Centrum Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 503 tys. zł poprzez utworzenie nowych 5 025 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. Wszystkie nowo utworzone udziały objęła ENEA S.A.

⁸ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Spółka powstała 9 czerwca 2015 r. 98% udziałów objęła spółka ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. a 2% ENEA Logistyka Sp. z o.o.

⁹ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.

¹⁰ – 30 lipca 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Hotel EDISON Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 70 tys. zł poprzez utworzenie nowych 141 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. Wszystkie nowo utworzone udziały objęła ENEA S.A. 18 grudnia 2015 r. została zawarta umowa sprzedaży udziałów spółki Hotel EDISON Sp. z o.o. oraz doszło do przeniesienia własności udziałów Spółki na inwestora.

¹¹ – ENEA Innovation Sp. z o.o. została zawiązana 29 września 2015 r., rejestracja w KRS nastąpiła 4 grudnia 2015 r.

¹² – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Operator Sp. z o.o. Spółka powstała 18 września 2015 r. 95% udziałów objęła spółka ENEA Operator Sp. z o.o. a 5% ENEA Pomiary Sp. z o.o., 10 listopada 2015 r. ENEA Operator Sp. z o.o. nabyła od ENEA Pomiary Sp. z o.o. 1 udział spółki Centralny System Wymiany Informacji Sp. z o.o. (CSWI), tym samym stała się 100% udziałowcem spółki CSWI. 9 grudnia 2015 r. została zawarta umowa sprzedaży udziałów pomiędzy ENEA Operator sp. z o.o. a 4 spółkami dystrybucyjnymi (RWE STOEN, ENERGA - OPERATOR, PGE Dystrybucja, Tauron Dystrybucja). W wyniku powyższej transakcji podmioty będą miały po 20% udziałów w kapitale Spółki. Do przeniesienia udziałów dojdzie m.in. pod warunkiem uzyskania zgody Prezesa UOKiK na koncentrację.

¹³ – 26 października 2015 r. zostało wykonane zlecenie kupna akcji spółki Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A., transakcja została rozliczona w całości 29 października 2015 r.

¹⁴ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.

6. Informacje dotyczące segmentów działalności

Zarządzanie działalnością Grupy dokonywane jest w podziale na segmenty, które wyodrębnione są ze względu na rodzaj oferowanych produktów i usług. W Grupie Kapitałowej ENEA wyodrębnia się pięć segmentów działalności:

- obrót – zakup i sprzedaż energii elektrycznej,
- dystrybucja – usługi dystrybucji oraz przesyłania energii elektrycznej,
- wytwarzanie – wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła,
- wydobywanie – produkcja i sprzedaż węgla, spółki wspierające działalność kopalni,
- działalność pozostała - konserwacja i modernizacja urządzeń oświetlenia drogowego, usługi transportowe, usługi remontowe i budowlane, usługi turystyczne, działalność w zakresie ochrony zdrowia.

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi ze sprzedaży zewnętrznym klientom oraz transakcji z innymi segmentami, które dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu. W 2015 r. w segmencie wydobywanie odbiorcami, dla których udział w sprzedaży przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży ogółem byli: GDF Suez Energia S.A. (20%), oraz ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. (11%). W 2014 r. żaden pojedynczy klient nie odpowiadał za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży w jakimkolwiek z segmentów działalności.

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów sprzedaży zewnętrznym klientom oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami w ramach Grupy, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu.

W transakcjach międzysegmentowych stosowane są ceny rynkowe, zapewniające poszczególnym jednostkom uzyskanie marży właściwej do samodzielnego funkcjonowania na rynku. EBITDA jest definiowana jako wynik operacyjny pomniejszony o amortyzację oraz odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych.

Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Działalność Grupy realizowana była w 2015 r. i 2014 r. w jednym obszarze geograficznym tj. na terytorium Polski.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyniki segmentów:

(a) Rok 2015 za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. przedstawiają się następująco:

	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Przychody ze sprzedaży netto	5 300 931	3 000 392	1 127 204	226 676	193 189	-	9 848 392
Sprzedaż między segmentami	631 119	69 089	2 404 255	135 904	355 967	(3 596 334)	-
Przychody ze sprzedaży netto ogółem	5 932 050	3 069 481	3 531 459	362 580	549 156	(3 596 334)	9 848 392
Koszty ogółem	(5 806 738)	(2 367 422)	(4 436 926)	(246 914)	(549 497)	3 538 719	(9 868 778)
Wynik segmentu	125 312	702 059	(905 467)	115 666	(341)	(57 615)	(20 386)
Amortyzacja	(783)	(436 823)	(299 255)	(40 441)	(19 593)		
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	-	-	(1 501 621)	-	-		
EBITDA	126 095	1 138 882	895 409	156 107	19 252		
% przychodów ze sprzedaży netto	2,1%	37,1%	25,4%	43,1%	3,5%		
Nieprzypisane koszty całej Grupy (koszty zarządu)							(47 739)
Rozliczenie powiązania istniejącego przed przejęciem							(94 000)
Strata z działalności operacyjnej							(162 125)
Koszty finansowe							(81 751)
Przychody finansowe							84 497
Odpis wartości firmy*							(251 432)
Przychody z tytułu dywidend							1 833
Podatek dochodowy							10 100
Strata netto							(398 878)
Udział w zysku udziałów niekontrolujących							35 979

*Odpis wartości firmy dotyczy segmentów wytwarzanie i wydobycie.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyniki segmentów:

(b) Rok 2014 za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. przedstawiają się następująco:

	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Przychody ze sprzedaży netto	3 733 830	2 890 362	3 055 797	175 406	-	9 855 395
Sprzedaż między segmentami	447 560	97 186	433 964	243 013	(1 221 723)	-
Przychody ze sprzedaży netto ogółem	4 181 390	2 987 548	3 489 761	418 419	(1 221 723)	9 855 395
Koszty ogółem	(4 075 665)	(2 257 291)	(3 068 436)	(410 616)	1 193 381	(8 618 627)
Wynik segmentu	105 725	730 257	421 325	7 803	(28 342)	1 236 768
Amortyzacja	(757)	(429 144)	(286 666)	(14 457)		
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	-	-	(30 556)	-		
EBITDA	106 482	1 159 401	738 547	22 260		
% przychodów ze sprzedaży netto	2,6%	38,8%	21,2%	5,3%		
Nieprzypisane koszty całej Grupy (koszty zarządu)						(50 293)
Zysk z działalności operacyjnej						1 186 475
Koszty finansowe						(125 483)
Przychody finansowe						81 178
Odpis wartości firmy*						(3 131)
Przychody z tytułu dywidend						3 355
Udział netto w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych						708
Podatek dochodowy						(233 980)
Zysk netto						909 122
Udział w zysku udziałów niekontrolujących						803

* Odpis wartości firmy dotyczy segmentu wytwarzanie.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe informacje dotyczące segmentów na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz za okres 12 miesięcy kończący się tego dnia przedstawiają się następująco:

	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Rzeczowe aktywa trwałe	18 521	7 486 881	6 766 080	2 889 367	289 240	(387 861)	17 062 228
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	911 560	453 446	401 867	232 143	105 722	(474 767)	1 629 971
Razem	930 081	7 940 327	7 167 947	3 121 510	394 962	(862 628)	18 692 199
AKTYWA wyłączone z segmentacji							4 296 797
- w tym rzeczowe aktywa trwałe							12 750
- w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności							131 096
RAZEM: AKTYWA							22 988 996
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	229 234	429 474	473 841	197 420	209 924	(429 126)	1 110 767
Kapitał własny i zobowiązania wyłączone z segmentacji							21 878 229
- w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania							129 080
RAZEM: KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							22 988 996

za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2015 r.

Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	2 079	925 146	1 953 791	49 244	55 416	(34 740)	2 950 936
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne wyłączone z segmentacji							-
Amortyzacja	783	436 823	299 255	40 441	19 593	(10 439)	786 456
Amortyzacja wyłączona z segmentacji							3 919
Utworzenie/(rozwiązanie/wykorzystanie) odpisów aktualizujących należności	(1 537)	1 975	(6 555)	1 439	(1 596)	(4)	(6 278)

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe informacje dotyczące segmentów na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz za okres 12 miesięcy kończący się tego dnia przedstawiają się następująco:

	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Rzeczowe aktywa trwałe	16 337	7 020 361	6 600 818	269 691	(304 620)	13 602 587
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	791 414	596 613	715 989	143 267	(565 072)	1 682 211
Razem	807 751	7 616 974	7 316 807	412 958	(869 692)	15 284 798
AKTYWA wyłączone z segmentacji						2 823 242
- w tym rzeczowe aktywa trwałe						15 355
- w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności						102 656
RAZEM: AKTYWA						18 108 040
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	199 244	507 328	443 058	164 844	(293 829)	1 020 645
Kapitał własny i zobowiązania wyłączone z segmentacji						17 087 395
- w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania						118 287
RAZEM: KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA						18 108 040

za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2014 r.

Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	1 019	822 336	1 579 772	87 323	(71 488)	2 418 962
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne wyłączone z segmentacji						6 267
Amortyzacja	757	429 144	286 666	14 457	(9 363)	721 661
Amortyzacja wyłączona z segmentacji						6 747
Utworzenie/(rozwiązanie/wykorzystanie) odpisów aktualizujących należności	(197)	3 753	507	(2 210)	(2)	1 851

7. Testy na utratę wartości aktywów trwałych

W czwartym kwartale 2015 r., w związku z posiadanymi informacjami i analizami dotyczącymi między innymi zmiany rynkowych cen energii elektrycznej, świadectw pochodzenia energii, oraz zmianą prognoz wskaźników makroekonomicznych Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości aktywów trwałych w ramach obszarów zajmujących się m.in. produkcją energii elektrycznej. Na podstawie przeprowadzonych testów stwierdzono utratę wartości aktywów w testowanych ośrodkach wypracowujących środki pieniężne (CGU).

Wartość odzyskiwalną poszczególnych CGU oszacowano na podstawie wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie sporządzonych projekcji finansowych. Okres projekcji finansowych jest dłuższy niż pięcioletni. Przyjęcie takiego okresu projekcji jest zasadne ze względu na fakt, iż rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane przez CGU mają dłuższe okresy ekonomicznej użyteczności oraz ze względu na długoterminowy wpływ przewidywanych zmian w otoczeniu regulacyjnym. Dla jednostek wytwórczych, których zakładany okres ekonomicznej użyteczności wykracza poza zakres projekcji określono wartość rezydualną.

Dla poszczególnych testowanych ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne przyjęto następujące okresy projekcji:

- CGU Białystok – do roku 2025,
- CGU Elektrownie Systemowe - do roku 2038,
- CGU Wiatr - do roku 2035,
- CGU Woda – do roku 2035.

Przyjęte w teście wybrane kluczowe założenia są, wg przekonania Grupy, spójne z ogólnymi przesłankami pochodzącymi z zewnętrznych źródeł informacji z uwzględnieniem specyfiki produktowej Grupy, dotychczasowych doświadczeń oraz faktycznych zdarzeń i działań gospodarczych.

Poniżej przedstawiono główne założenia przyjęte do testów na utratę wartości:

- aktywa zostały poddane testowi w ramach czterech ośrodków wypracowujących środki pieniężne (tj. CGU Białystok, CGU Elektrownie Systemowe, CGU Wiatr, CGU Woda),
- ścieżki cen, oparte m.in. na dostępnych w Grupie Kapitałowej prognozach sporządzonych przez niezależną firmę ekspercką, z uwzględnieniem specyfiki produktowej i wiedzy o już zawartych kontraktach:
  - ceny hurtowe energii elektrycznej na lata 2016-2038, zakłada się ich obniżenie w najbliższych latach i wzrost od roku 2020,
  - ceny świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych i kogeneracji, założono istnienie systemu wsparcia dla OZE także po roku 2025, oraz istnienie systemu wsparcia dla wysokosprawnej kogeneracji w całym okresie prognozy,
  - ceny praw do emisji CO₂,
  - ceny węgla,
- przyjęcie ilości otrzymanych nieodpłatnie uprawnień do emisji CO₂ na lata 2015-2020 zgodnie z wnioskiem derogacyjnym (na podstawie art. 10c ust.5 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady),

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- uwzględnienie rozpoczętej inwestycji rozwojowej budowy bloku 11 w Elektrowni Kozienice,
- uwzględnienie zmian dotyczących regulacji w zakresie przychodów związanych z utrzymaniem mocy wytwórczych od roku 2019, ponieważ na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie istnieją konkretne projekty i plany dla polskiego rynku, dotyczące wspomnianych regulacji stąd też Grupa dokonała analizy i przyjęła powyższe założenia zgodnie z najlepszą posiadaną wiedzą. Przyjęcie takich założeń uznaje się także za zasadne z uwagi na przewidywane kształtowanie się cen energii elektrycznej i konieczne zmiany w otoczeniu regulacyjnym. Co zrozumiałe, istnieje ryzyko, że ostateczny okres obowiązywania i mechanizm regulacji może okazać się istotnie różny od założonego przez Grupę,
- przyjęcie założeń dot. inflacji z uwzględnieniem celu inflacyjnego NBP na poziomie maksymalnym 2,5%.

	Białystok	Wiatr	Woda	Elektrownie Systemowe
Ujęcie projekcji finansowych	Realne	Realne	Realne	Nominalnie
Stopa dyskontowa (po podatku)	7,2%	6,8%	6,4%	7,1%
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	0,0%	0,0%	0,0%	2,0%

Natomiast w porównywalnym okresie (2014 roku) założono następujące stopy dyskonta oraz stopy wzrostu w okresie rezydualnym:

	Białystok (Elektrociepłownia)	Wiatr	Woda	Elektrownie Systemowe
Ujęcie projekcji finansowych	Realne	Realne	Realne	Nominalnie
Stopa dyskontowa (po podatku)	7,3%	7,8% do 8,1%	5,6%	6,5%
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	0,0%	0,0%	0,0%	2,5%

Wyniki przeprowadzonych testów wskazały na utratę wartości przedstawioną poniżej:

CGU [tys. zł]	Wartość odzyskiwalna	Utrata wartości
CGU Elektrownie Systemowe – majątek wytwórczy Spółki ENEA Wytwarzanie w lokalizacji Świerże Górne	4 830 568	- 1 222 310
CGU Białystok – majątek wytwórczy Spółki ENEA Wytwarzanie w lokalizacji Białystok łącznie z majątkiem spółek zależnych MPEC, PEC Zachód w tej samej lokalizacji, przyjęty jako jeden CGU ze względu na ścisłe powiązania ekonomiczne	596 700	- 253 598
CGU Wiatr – farmy wiatrowe Spółki ENEA Wytwarzanie	427 400	- 165 251
CGU Woda – elektrownie wodne Spółki ENEA Wytwarzanie	189 500	- 61 664

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Ustalone w wyniku przeprowadzonych testów utraty wartości poszczególnych CGU zostały alokowane w pierwszej kolejności do wartości firmy przypisanych do danego CGU, a następnie do aktywów trwałych.

Wartość firmy

W wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości aktywów trwałych, dokonano pełnego odpisu aktualizującego wartości firmy przypisane do:

- CGU Woda - 667 tys. zł
- CGU Wiatr - 121 120 tys. zł
- CGU Białystok - 79 414 tys. zł.

Poniższa tabela prezentuje wartość firmy przed i po uwzględnieniu odpisów aktualizujących:

Wartość firmy	Wartość bilansowa netto
Farma Wiatrowa Windfarm (obecnie wchodzi w skład ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.)	102 435
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Białymstoku	79 414
Farmy Wiatrowe Darżyno (obecnie wchodzi w skład ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.)	18 686
Miejska Energetyka Ciepła Piła	1 806
Elektrownie Wodne (obecnie wchodzi w skład ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.)	667
	203 008
Odpis aktualizujący wartość firmy	(201 202)
Wartość firmy po uwzględnieniu odpisów aktualizujących	1 806

Analiza wrażliwości

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości użytkowej ośrodków generujących przepływy pieniężne są między innymi: stopy dyskontowe, inflacja oraz poziomy cen energii elektrycznej. Wpływ na przyszłe wyniki finansowe i w efekcie na wartość użytkową ośrodków generujących przepływy pieniężne będą też miały poziomy cen świadectw pochodzenia energii, uprawnień do emisji CO2 oraz cen węgla, a także przewidywany okres wejścia w życie regulacji w zakresie przychodów związanych z utrzymaniem mocy wytwórczych.

Poniżej zestawienie wpływu zmiany wybranych czynników na łączną wartość użytkową ośrodków generujących przepływy pieniężne:

Wpływ zmiany stopy dyskontowej

Zmiana założeń	-0,50p.p.	Wartość wyjściowa	0,50p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	492 875	(1 702 823)	(432 920)

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***Wpływ zmiany inflacji od 2019 roku (wartość wyjściowa 2,5%)**

Zmiana założeń	-0,50p.p.	<i>Wartość wyjściowa</i>	0,50p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(401 195)	(1 702 823)	428 909

Wpływ zmiany cen energii elektrycznej

Zmiana założeń	-1,00%	<i>Wartość wyjściowa</i>	1,00%
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(485 800)	(1 702 823)	484 194

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***8. Rzeczowe aktywa trwałe****(a) Rok 2015**

	Grunty	Budynki i budowle	w tym wyrobiska	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Stan na 01.01.2015								
Wartość brutto na początek okresu	83 645	9 719 323	-	6 707 142	190 298	493 535	3 242 313	20 436 256
Wartość umorzenia na początek okresu	(1 073)	(3 547 257)	-	(2 820 499)	(85 719)	(304 197)	(2 656)	(6 761 401)
Odpis aktualizujący wartość na początek okresu	(265)	(37 968)	-	(12 010)	(8)	(199)	(6 463)	(56 913)
Wartość netto na początek okresu	82 307	6 134 098	-	3 874 633	104 571	189 139	3 233 194	13 617 942
Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31.12.2015								
Przeniesienia	2 795	795 039	21 484	774 946	31 943	46 694	(1 729 487)	(78 070)
Nabycie	-	1 509	-	31 443	2 884	2 073	2 892 207	2 930 116
Zbycie (wartość początkowa)	(114)	(2 361)	-	(4 533)	(6 311)	(2 040)	(129)	(15 488)
Zbycie (umorzenie)	-	1 141	-	4 000	4 871	1 607	-	11 619
Amortyzacja	-	(395 145)	(15 525)	(321 820)	(13 397)	(33 672)	-	(764 034)
Odpis aktualizujący (-)*	(1 438)	(231 807)	-	(455 420)	(1 091)	(2 388)	(784 333)	(1 476 477)
Zaniechanie inwestycji	-	-	-	-	-	-	(8 569)	(8 569)
Rozliczenie nabycia spółek zależnych	5 820	1 554 048	1 025 713	914 193	40 928	9 023	354 024	2 878 036
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (wartość brutto)	-	(22 474)	-	(3 122)	(137)	(2 274)	(296)	(28 303)
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (umorzenie)	-	3 012	-	1 861	137	1 878	-	6 888
Przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych (wartość brutto)	-	(1 635)	-	-	-	-	-	(1 635)
Przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych (umorzenie)	-	251	-	-	-	-	-	251
Likwidacja (wartość początkowa)	(501)	(44 589)	(4 246)	(19 837)	(7 185)	(1 293)	-	(73 405)
Likwidacja (umorzenie)	-	35 064	3 027	18 136	7 074	1 476	-	61 750
Pozostałe	928	21 654	-	3 859	40	(53)	(4 163)	22 265
Pozostałe (umorzenie)	1 073	(5 118)	-	(3 276)	175	(762)	-	(7 908)
Stan na 31.12.2015								
Wartość brutto na koniec okresu	92 573	12 020 514	1 042 951	8 404 091	252 460	545 665	4 745 900	26 061 203
Umorzenie	-	(3 908 052)	(12 498)	(3 121 598)	(86 859)	(333 670)	(2 656)	(7 452 835)
Odpis aktualizujący	(1 703)	(269 775)	-	(467 430)	(1 099)	(2 587)	(790 796)	(1 533 390)
Wartość netto na koniec okresu	90 870	7 842 687	1 030 453	4 815 063	164 502	209 408	3 952 448	17 074 978

*Informacje dotyczące wyników przeprowadzonych w czwartym kwartale 2015 r. testów na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz dokonanych odpisów aktualizujących przedstawione zostały w nocie 7. Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych został ujęty w pozycji „Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych” w zyskach i stratach.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***(b) Rok 2014**

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Stan na 01.01.2014							
Wartość brutto na początek okresu	49 520	8 906 244	6 339 315	177 861	501 099	2 098 491	18 072 530
Wartość umorzenia na początek okresu	-	(3 263 734)	(2 567 976)	(76 599)	(322 926)	(590)	(6 231 825)
Odpis aktualizujący wartość na początek okresu	(103)	(21 837)	-	(2)	(14)	(7 183)	(29 139)
Wartość netto na początek okresu	49 417	5 620 673	3 771 339	101 260	178 159	2 090 718	11 811 566
Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31.12.2014							
Przeniesienia	3 129	680 096	392 714	12 764	45 619	(1 289 489)	(155 167)
Nabycie	-	24 624	4 347	2 798	1 092	2 415 294	2 448 155
Zbycie (wartość początkowa)	(47)	(38 376)	(6 081)	(2 406)	(535)	(30)	(47 475)
Zbycie (umorzenie)	-	22 194	2 532	2 150	41	-	26 917
Amortyzacja	-	(344 037)	(309 288)	(12 256)	(32 989)	-	(698 570)
Odpis aktualizujący (-)	(162)	(16 131)	(12 010)	(6)	(185)	720	(27 774)
Rozliczenie nabycia spółek zależnych (wartość początkowa)	29 970	170 779	28 890	426	1 910	21 765	253 740
Likwidacja wartość początkowa	(119)	(46 750)	(23 158)	(866)	(54 372)	(313)	(125 578)
Likwidacja (umorzenie)	-	41 548	21 844	804	52 311	-	116 507
Pozostałe	1 192	22 706	(28 885)	(279)	(1 278)	(3 405)	(9 949)
Pozostałe (umorzenie)	(1 073)	(3 228)	32 389	182	(634)	(2 066)	25 570
Stan na 31.12.2014							
Wartość brutto na koniec okresu	83 645	9 719 323	6 707 142	190 298	493 535	3 242 313	20 436 256
Umorzenie	(1 073)	(3 547 257)	(2 820 499)	(85 719)	(304 197)	(2 656)	(6 761 401)
Odpis aktualizujący	(265)	(37 968)	(12 010)	(8)	(199)	(6 463)	(56 913)
Wartość netto na koniec okresu	82 307	6 134 098	3 874 633	104 571	189 139	3 233 194	13 617 942

Zabezpieczenia ustanowione na rzeczowych aktywach trwałych Grupy zostały wykazane w nocie 19.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
Leasing finansowy

Grupa jako leasingobiorca używa na podstawie umowy leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe:

	31.12.2015		31.12.2014			
	Wartość początkowa	Umorzenie	Wartość bilansowa netto	Wartość początkowa	Umorzenie	Wartość bilansowa netto
Urządzenia techniczne i maszyny	1 530	(723)	807	1 937	(783)	1 154
Środki transportu	4 302	(1 068)	3 234	8 098	(3 390)	4 708
Razem	5 832	(1 791)	4 041	10 035	(4 173)	5 862

Grupa nie występuje jako strona finansująca w umowach leasingu finansowego.

9. Użytkowanie wieczyste gruntów

	31.12.2015	31.12.2014
Wartość brutto na początek okresu	81 577	71 330
Nabycie	427	5 616
Zbycie (wartość początkowa)	(173)	-
Rozliczenie nabycia spółek zależnych	5 349	4 370
Likwidacja (wartość początkowa)	(2 721)	(126)
Przekwalifikowanie do nieruchomości inwestycyjnej	-	387
Pozostałe	6 755	-
Wartość brutto na koniec okresu	91 214	81 577
Wartość umorzenia na początek okresu	(4 072)	(2 835)
Zbycie (umorzenie)	141	-
Amortyzacja	(991)	(565)
Likwidacja (umorzenie)	54	(23)
Przekwalifikowanie do nieruchomości inwestycyjnej	-	(29)
Pozostałe (umorzenie)	(76)	(620)
Wartość umorzenia na koniec okresu	(4 944)	(4 072)
Odpis aktualizujący wartość na początek okresu	(224)	(64)
Odpis aktualizujący odpis wartość na koniec okresu*	(12 110)	(224)
Wartość netto na początek okresu	77 281	68 431
Wartość netto na koniec okresu	74 160	77 281

* Informacje dotyczące wyników przeprowadzonych w czwartym kwartale 2015 r. testów na utratę wartości użytkowania wieczystego gruntów oraz dokonanych odpisów aktualizujących przedstawione zostały w nocie 7. Odpis aktualizujący wartość użytkowania wieczystego gruntów został ujęty w pozycji „Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych” w zyskach i stratach.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

10. Wartości niematerialne

(a) Rok 2015

Stan na 01.01.2015

	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogr.komputerowe, licencje, koncesje, patenty	Prawa z tytułu ustanowienia służebności	Relacje z klientami	Informacja geologiczna	Ogółem
Wartość brutto na początek okresu	3 375	229 323	328 933	22 865	16 000	-	600 496
Wartość umorzenia na początek okresu	(424)	-	(168 528)	(1 258)	(13 792)	-	(184 002)
Odpis aktualizujący wartość na początek okresu	-	(26 315)	(218)	-	-	-	(26 533)
Wartość netto na początek okresu	2 951	203 008	160 187	21 607	2 208	-	389 961

Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31.12.2015

Przeniesienia	38	-	63 003	9 961	-	-	73 002
Nabycie	-	-	20 538	282	-	-	20 820
Zbycie (wartość początkowa)	(214)	-	(64)	(17)	-	-	(295)
Zbycie (umorzenie)	214	-	81	-	-	-	295
Amortyzacja	(117)	-	(19 787)	(971)	(2 208)	(129)	(23 212)
Odpis aktualizujący*	-	(201 202)	(5 057)	(368)	-	-	(206 627)
Rozliczenie nabycia spółek zależnych	-	-	4 979	-	-	13 222	18 201
Likwidacja wartość początkowa	-	-	(445)	-	-	-	(445)
Likwidacja (umorzenie)	-	-	430	-	-	-	430
Pozostałe	694	-	(705)	(185)	-	-	(196)
Pozostałe (umorzenie)	(77)	-	108	151	-	-	182

Stan na 31.12.2015

Wartość brutto na koniec okresu	3 893	229 323	416 239	32 906	16 000	13 222	711 583
Umorzenie	(404)	-	(187 696)	(2 078)	(16 000)	(129)	(206 307)
Odpis aktualizujący	-	(227 517)	(5 275)	(368)	-	-	(233 160)
Wartość netto na koniec okresu	3 489	1 806	223 268	30 460	-	13 093	272 116

* Informacje dotyczące wyników przeprowadzonych w czwartym kwartale 2015 r. testów na utratę wartości wartości niematerialnych oraz dokonanych odpisów aktualizujących przedstawione zostały w nocie 7. Odpis aktualizujący wartość wartości niematerialnych został ujęty w pozycjach „Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych” oraz „Odpis wartości firmy” w zyskach i stratach.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***(b) Rok 2014****Stan na 01.01.2014**

	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogr.komputerowe, licencje, koncesje, patenty	Prawa z tytułu ustanowienia służebności	Relacje z klientami	Ogółem
Wartość brutto na początek okresu	3 375	149 909	220 145	12 206	16 000	401 635
Wartość umorzenia na początek okresu	(332)	-	(165 703)	(658)	(4 960)	(171 653)
Odpis aktualizujący wartość na początek okresu	-	(23 184)	(218)	-	-	(23 402)
Wartość netto na początek okresu	3 043	126 725	54 224	11 548	11 040	206 580

Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31.12.2014

Przeniesienia	-	-	108 556	7 000	-	115 556
Nabycie	-	-	13 488	59	-	13 547
Zbycie (wartość początkowa)	-	-	(10 518)	-	-	(10 518)
Zbycie (umorzenie)	-	-	8 711	-	-	8 711
Amortyzacja	(92)	-	(18 699)	(600)	(8 832)	(28 223)
Odpis aktualizujący (-)	-	(3 131)	-	-	-	(3 131)
Rozliczenie nabycia spółek zależnych (wartość początkowa)	-	79 414	2 362	3 600	-	85 376
Likwidacja wartość początkowa	-	-	(7 074)	-	-	(7 074)
Likwidacja (umorzenie)	-	-	6 799	-	-	6 799
Pozostałe	-	-	1 974	-	-	1 974
Pozostałe (umorzenie)	-	-	364	-	-	364

Stan na 31.12.2014

Wartość brutto na koniec okresu	3 375	229 323	328 933	22 865	16 000	600 496
Umorzenie	(424)	-	(168 528)	(1 258)	(13 792)	(184 002)
Odpis aktualizujący	-	(26 315)	(218)	-	-	(26 533)
Wartość netto na koniec okresu	2 951	203 008	160 187	21 607	2 208	389 961

Na wartościach niematerialnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
11. Wartość firmy

Poniżej znajduje się tabela pokazująca dokładniej kształtowanie się wartości firmy:

	Za okres zakończony 31.12.2015	Za okres zakończony 31.12.2014
Wartość brutto		
Stan na początek okresu	229 323	149 909
Nabycie spółki zależnej MPEC Sp. z o.o. w Białymstoku	-	79 414
Stan na dzień bilansowy	229 323	229 323
Skumulowane odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości		
Stan na początek okresu	(26 315)	(23 184)
Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu roku*	(201 202)	(3 131)
Stan na dzień bilansowy	(227 517)	(26 315)
Wartość netto		
Wartość netto na początek okresu	203 008	126 725
Wartość netto na koniec okresu	1 806	203 008

*Informacje dotyczące wyników przeprowadzonych w czwartym kwartale 2015 r. testów na utratę wartości wartości firmy oraz dokonanych odpisów aktualizujących przedstawione zostały w nocie 7. Odpis aktualizujący wartość wartości firmy został ujęty w pozycji „Odpis wartości firmy” w zyskach i stratach.

Tabela prezentująca wartość firmy w podziale na poszczególne ośrodki generujące przepływy pieniężne została pokazana w nocie 7.

12. Nieruchomości inwestycyjne

	31.12.2015	31.12.2014
Wartość brutto na początek okresu	31 921	36 165
Przeniesienia	1 635	(3 435)
Zbycie (wartość początkowa)	-	(3)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych	(7 017)	(830)
Pozostałe	(1 287)	24
Wartość brutto na koniec okresu	25 252	31 921
Wartość umorzenia na początek okresu	(3 894)	(2 545)
Zbycie (umorzenie)	-	(982)
Amortyzacja	(763)	(592)
Likwidacja (umorzenie)	-	234
Przeniesienie (umorzenie)	251	-
Pozostałe (umorzenie)	652	(9)
Wartość umorzenia na koniec okresu	(3 754)	(3 894)
Odpis aktualizujący wartość na początek okresu	(4 596)	(2 979)
Odpis aktualizujący (-)	3 722	(1 617)
Odpis aktualizujący odpis wartość na koniec okresu	(874)	(4 596)
Wartość netto na początek okresu	23 431	30 641
Wartość netto na koniec okresu	20 624	23 431

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Na nieruchomościach inwestycyjnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Poniżej przedstawiono przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	31.12.2015	31.12.2014
Przychody z nieruchomości inwestycyjnych	6 811	2 970
Koszty operacyjne związane z nieruchomościami inwestycyjnymi generującymi przychody	(4 859)	(839)

Grupa do kategorii nieruchomości inwestycyjnych zalicza między innymi budynki biurowe i inne lokale.

Najbardziej wartościową nieruchomością inwestycyjną jest była siedziba ENEA S.A., ujęta w księgach w wartości netto 9 444 tys. złotych. Grupa szacuje jej wartość godziwą na 18 162 tys. złotych.

13. Inwestycje w jednostkach zależnych

	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek okresu	-	3 298
Udział w zmianie stanu aktywów netto	-	708
Nabycie inwestycji	748	-
Zbycie inwestycji	-	(4 006)
Stan na dzień bilansowy	748	-

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe dane finansowe dotyczące jednostek stowarzyszonych konsolidowanych metodą praw własności:

31.12.2014	Przychody	Koszty	Zysk netto
Energ-Inwest-Broker S.A. (była jednostka stowarzyszona)*	32 054	(29 013)	3 041
	32 054	(29 013)	3 041

* 30 grudnia 2014 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zbyła 400 posiadanych akcji w Energ-Inwest-Broker S.A. za 7 500 tys. zł. Grupa ujęła w skonsolidowanym sprawozdaniu za rok 2014 wynik tej spółki do dnia zbycia.

14. Nabycie jednostki zależnej

14 września 2015 r., za pośrednictwem Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A., ENEA S.A. przekazała do Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. wezwanie do zapisywania się na sprzedaż 21 962 189 akcji spółki Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. z siedzibą w Bogdance ("LWB") po cenie 67,39 zł, uprawniających do 64,57% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu LWB ("Wezwanie"). 16 października 2015 r. ENEA S.A. otrzymała informację, że w ramach ogłoszonego 14 września 2015 r. wezwania do zapisywania się na sprzedaż akcji Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A., do 15 października 2015 r. zostały złożone zapisy przekraczające liczbę 21 962 189 akcji LWB. Wskazana liczba akcji uprawnia do wykonywania 64,57% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu LWB, co oznacza, że spełniony został warunek złożenia w Wezwaniu zapisów na minimalną liczbę akcji LWB. 19 października 2015 r. ENEA S.A. otrzymała informację o wydaniu w tym dniu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzji o wyrażeniu zgody na koncentrację polegającą na przejęciu przez ENEA S.A. kontroli nad spółką Lubelski Węgiel "Bogdanka" Spółka Akcyjna. Tym samym spełnił się warunek prawny Wezwania do zapisywania się na sprzedaż akcji Lubelskiego Węgla "Bogdanka" S.A. 26 października 2015 r. zostało wykonane zlecenie kupna akcji objętych Wezwaniem, a transakcja została rozliczona w całości 29 października 2015 r. Razem z ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. ENEA S.A. posiada 22.448.834 akcje, które dają udział w kapitale zakładowym na poziomie 65,99 %.

Do głównych przyczyn nabycia LWB należy zaliczyć realizację strategii Grupy Kapitałowej ENEA skierowaną na domknięcie pełnego łańcucha wartości w Grupie, w którym przed transakcją brakowało segmentu wydobywcie. U podstaw decyzji znalazła się również coraz trudniejsza sytuacja segmentu wytwarzania konwencjonalnego, a co za tym idzie konieczność zapewnienia stałych dostaw do elektrowni w Kozienicach paliwa o doskonałych parametrach, ale również w optymalnej cenie. Transakcja zakupu LWB postrzegana jest przez Grupę ENEA jako transakcja typu forward na zakup paliwa całkowicie dostosowanego pod względem technologicznym do Elektrowni Kozienice. W 2014 r. dostawy z LWB stanowiły ok. 70% całkowitego zapotrzebowania GK ENEA, ale prognozowany długoterminowy udział węgla z Bogdanki w zapotrzebowaniu ENEA szacowany jest na ok. 80%. Transakcja zminimalizowała ryzyko przejęcia LWB przez innego Inwestora, a także zapewniła wpływ na kształtowanie kosztu wytworzenia energii elektrycznej w Elektrowni Kozienice.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że rentowność LWB jest jedną z najwyższych w górnictwie, co prowadzi do wymiernego zwiększenia wartości Grupy Kapitałowej ENEA, m.in. poprawia w sposób istotny wskaźniki zadłużenia. Pomimo niskiej jakości miałów energetycznych LWB z powodzeniem buduje swoją rentowność poprzez wyjątkowo niskie koszty jednostkowe wydobywania. Położenie geograficzne LWB w stosunku do Elektrowni w Kozienicach powoduje, że transport węgla korzysta z ogromnej renty geograficznej rozpoznawanej w koszcie transportu paliwa. Warunki geologiczne pozwalające uzyskiwać wysoką wydajność powodują, że kopalnia charakteryzuje się znaczną przewagą geologiczną na tle innych polskich kopalni.

Transakcja z dnia 29 października 2015 r. pozwala na poszukiwanie dodatkowych synergii operacyjnych pomiędzy spółkami Grupy, takich jak np. optymalizacja kosztów transportu węgla, kosztów zakupów poprzez uzyskanie efektu skali, eliminację dublowanych funkcji dzięki wykorzystaniu podmiotów z segmentu wsparcia należących do Grupy Kapitałowej ENEA.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W trakcie alokacji ceny nabycia LWB rozpoznano wartość firmy o wartości 50 230 tys. zł, która została przypisana do potencjalnej możliwości pozyskania przez LW B koncesji wydobywczych na nowych złożach węgla. Biorąc pod uwagę ogólną sytuację na rynku węgla oraz fakt, że obecny zasób operatywny LWB (234 mln ton) umożliwia eksploatację dotychczasowego złoża do roku 2039, a nawet 2042 (w zależności od wielkości rocznego wydobycia) Zarząd ENEA S.A. podjął decyzję o odpisaniu całej wartości firmy powstałej w związku z transakcją. W opinii Zarządu podjęcie decyzji o eksploatacji nowych złóż należy uznać za zdarzenie niepewne, szczególnie ze względu na odległy czas decyzji, w związku z dostępnym obecnie złożem.

Rozliczenie ceny nabycia LWB doprowadziło do rozliczenia nierynkowej umowy na zakup węgla zawartej pomiędzy ENEA Wytwarzanie i LWB. Umowa przewiduje wzór, według którego zostaje wyliczona cena węgla w przypadku, gdyby kolejne terminy rokowań cenowych nie doprowadziły do ostatecznego ustalenia ceny na kolejny okres rozliczeniowy. Wyliczana na podstawie przedmiotowej Umowy cena w sposób istotny odbiega od obecnych warunków rynkowych i dlatego Grupa dokonała wyceny nierynkowych warunków umowy na dzień nabycia LWB. Wynik wyceny w wysokości 94 000 tys. zł został ujęty niezależnie od rozliczenia połączenia, tj. w zyskach i stratach w pozycji „Pozostałe koszty operacyjne”.

W okresie od 1 listopada do 31 grudnia 2015 r. spółka Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. uzyskała przychody ze sprzedaży netto w wysokości 362 580 tys. zł i osiągnęła zysk netto w wysokości 50 197 tys. zł. Jeżeli połączenie miałyby miejsce 1 stycznia 2015 r., to według szacunków Zarządu skonsolidowane przychody netto ze sprzedaży za okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 r. wyniosłyby 10 711 717 tys. zł, a skonsolidowana strata netto wyniosłaby 341 995 tys. zł.

Poniższe zestawienie przedstawia ustalone wartości godziwe głównych pozycji możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów oraz przejętych zobowiązań na dzień przejęcia:

	29.10.2015
Cena zapłacona za akcje	1 480 032
Rozliczenie nierynkowej umowy między Grupą a LWB	(94 000)
Wartość zobowiązań Grupy wobec LWB	(84 794)
Skorygowana cena nabycia	1 301 238
Wartość pakietu akcji LWB w posiadaniu GK ENEA przed Transakcją	20 055
Udziały niekontrolujące	699 239
Rzeczowe aktywa trwałe	2 886 596
Wartości niematerialne	18 763
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	130 553
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	317 121
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	191 938
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	293
Zapasy	108 157
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	3 916
Zobowiązania	(1 687 035)
Aktywa netto	1 970 302
Nierozpoznana wartość firmy	50 230

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Koszty związane z powyższą transakcją wyniosły 5 684 tys. zł i zostały ujęte pozycji „Inne usługi obce”.

Spółka LWB nie miała zobowiązań warunkowych wymagających rozpoznania w ramach rozliczenia połączenia.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***15. Udziały niekontrolujące****(a) ROK 2015**

Nazwa jednostki zależnej	Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Obornikach	Annacond Enterprises Sp. z o.o.	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	Grupa Kapitałowa Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	Razem udziały niekontrolujące
Udziały niekontrolujące (w %)	28,89%	0,09%	39,00%	13,64%	34,01%	
Aktywa trwałe	82 310	10 747	(1 603)	283 040	3 147 312	
Aktywa obrotowe	24 215	2 977	34	68 534	628 478	
Zobowiązania długoterminowe	(19 453)	(2 630)	-	(67 879)	(1 233 720)	
Zobowiązania krótkoterminowe	(13 202)	(1 360)	(1)	(45 310)	(390 925)	
Aktywa netto	73 870	9 734	(1 570)	238 385	2 151 145	
Wartość bilansowa udziałów niekontrolujących	21 341	9	(612)	32 516	731 604	784 858
Przychody ze sprzedaży	52 526	6 377	-	225 275	362 580	
Zysk / (Strata) netto za okres sprawozdawczy	4 842	215	(1 209)	19 520	50 197	
Całkowite dochody ogółem	4 786	215	(1 209)	19 635	46 029	
Zysk / (Strata) przypadający na udziały niekontrolujące	1 455	-	(507)	2 663	32 368	35 979
Przeptywy pieniężne netto z działalności operacyjnej	7 655	1 256	(430)	49 117	146 428	
Przeptywy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(10 739)	(1 544)	-	(39 188)	(57 047)	
Przeptywy pieniężne netto z działalności finansowej	(623)	(484)	384	14 014	(52 637)	
Przeptywy pieniężne netto	(3 707)	(772)	(46)	23 943	36 744	

W wartości udziałów niekontrolujących 784 858 tys. zł kwota 9 722 tys. zł to udziały niekontrolujące w spółce Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o., jednostce zależnej spółki Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. Spośród kwoty 35 979 tys. zł zysków przypadających na udziały niekontrolujące spółki Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o. dotyczy kwota 74 tys. zł.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

(b) ROK 2014

Nazwa jednostki zależnej	Energio-Tour Sp. z o.o.	Szpital Uzdrowskiowy Energetyk Sp. z o.o.	Miejska Energetyka Ciepła Pita Sp. z o.o.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Obornikach	Annacond Enterprises Sp. z o.o.	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	Razem udziały niekontrolujące
Udziały niekontrolujące (w %)	0,08%	0,00%	28,89%	0,09%	39,00%	13,64%	
Aktywa trwałe	6 063	-	75 532	9 607	(342)	261 827	
Aktywa obrotowe	1 131	-	25 835	4 152	75	52 756	
Zobowiązania długoterminowe	(882)	-	(19 676)	(2 976)	-	(45 703)	
Zobowiązania krótkoterminowe	(582)	-	(11 217)	(1 264)	(2)	(53 492)	
Aktywa netto	5 730	-	70 474	9 519	(269)	215 388	
Wartość bilansowa udziałów niekontrolujących	5	-	20 360	9	(105)	29 379	49 648
Przychody ze sprzedaży	8 236	10 066	37 682	7 157	43	70 934	
Zysk / (Strata) netto za okres sprawozdawczy	(411)	564	3 259	(282)	(1 231)	2 354	
Całkowite dochody ogółem	(411)	564	3 259	(282)	(1 231)	2 354	
Zysk / (Strata) przypadający na udziały niekontrolujące	-	-	998	(1)	(515)	321	803
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(183)	1 145	4 525	1 390	(12)	14 104	
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(5)	(70)	(19 419)	(439)	-	(15 571)	
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-	(1 016)	5 027	(320)	-	5 930	
Przepływy pieniężne netto	(188)	59	(9 867)	631	(12)	4 463	

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

16. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

	31.12.2015	31.12.2014
Rzeczowe aktywa trwałe	25 108	12 328
Użytkowanie wieczyste gruntów	-	1 122
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	729	-
Zapasy	-	8
Należności	-	10
Środki pieniężne	-	46
Razem aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży brutto	25 837	13 514
Odpis aktualizujący	(6 597)	-
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	19 240	13 514
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	4 300	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	151
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	67
Zobowiązania związane z aktywami trwałymi przeznaczonymi do sprzedaży	4 300	218

Na 31 grudnia 2015 r. aktywa spółki zależnej Szpital Uzdrowski Energetyk Sp. z o.o. prezentowane są jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży a zobowiązania tej spółki jako zobowiązania związane z aktywami trwałymi przeznaczonymi do sprzedaży.

Na podstawie uchwały Zarządu ENEA S.A. nr 182/2015 z 21 lipca 2015 r. rozpoczęte zostało postępowanie na zbycie udziałów spółki Hotel EDISON Sp. z o.o. w trybie publicznego zaproszenia do negocjacji. W wyniku przeprowadzonego postępowania nastąpił wybór inwestora. 18 grudnia 2015 r. została zawarta umowa sprzedaży udziałów spółki Hotel EDISON Sp. z o.o. oraz doszło do przeniesienia własności udziałów Spółki na inwestora. W związku z powyższym proces sprzedaży udziałów spółki Hotel EDISON Sp. z o.o. został zakończony.

Na podstawie uchwały Zarządu ENEA S.A. nr 92/2015 z 21 kwietnia 2015 r. rozpoczęte zostało postępowanie na zbycie udziałów spółki Szpital Uzdrowski ENERGETYK Sp. z o.o. w trybie publicznego zaproszenia do negocjacji. W wyznaczonym terminie tj. 27 lipca 2015 r. oferty wiążące złożyły cztery podmioty. W wyniku przeprowadzonego postępowania nastąpił wybór inwestora, a 29 września 2015 r. została zawarta umowa sprzedaży udziałów Spółki. Inwestor nie dotrzymał warunków umowy, w związku z tym umowa sprzedaży uległa rozwiązaniu.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Tym samym spółka Szpital Uzdrawiskowy ENERGETYK Sp. z o.o. nadal pozostaje w strukturach Grupy Kapitałowej ENEA.

17. Aktywa finansowe

Poniższa tabela prezentuje wyłącznie pozycje będące aktywami finansowymi.

	31.12.2015	31.12.2014
Należności i pożyczki	3 807	2 981
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży(udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych)	23 982	47 479
Długoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	99
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	90 872	-
Długoterminowe aktywa finansowe razem	118 661	50 559
Należności i pożyczki	1 419 654	1 308 198
Krótkoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	479	189 789
Krótkoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	222 011	392 251
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 822 094	687 316
Krótkoterminowe aktywa finansowe razem	3 464 238	2 577 554
Razem	3 582 899	2 628 113

18. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31.12.2015	31.12.2014
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu dostaw i usług	1 293 484	1 183 206
Należności z tytułu podatków (z wyłączeniem podatku dochodowego) oraz innych podobnych świadczeń	79 583	97 465
Inne należności	138 178	258 816
Zaliczki	91 097	97 068
Naliczone należności z tytułu niezafakturowanej sprzedaży	242 331	247 431
Przedpłacone ubezpieczenia majątkowe	4 232	2 581
	1 848 905	1 886 567
Minus: odpis aktualizujący wartość należności	(116 161)	(122 439)
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	1 732 744	1 764 128
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług	3 807	2 981
Inne należności	24 516	17 758
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	28 323	20 739

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności:

	31.12.2015	31.12.2014
Odpis aktualizujący wartość na początek okresu	122 439	120 588
Utworzony	32 942	29 249
Rozwiązany	(2 542)	(16 928)
Wykorzystany	(36 678)	(10 470)
Odpis aktualizujący odpis wartość na koniec okresu	116 161	122 439

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, stanowiących instrumenty finansowe:

31.12.2015			
	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący (-)	Wartość bilansowa
Bieżące	1 251 682	(3 345)	1 248 337
Przeterminowane	287 940	(112 816)	175 124
0-30 dni	88 780	(317)	88 463
31-90 dni	22 980	(626)	22 354
91-180 dni	11 318	(2 906)	8 412
ponad 180 dni	164 862	(108 967)	55 895
Razem	1 539 622	(116 161)	1 423 461

31.12.2014			
	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący (-)	Wartość bilansowa
Bieżące	1 010 297	(89)	1 010 208
Przeterminowane	423 321	(122 350)	300 971
0-30 dni	163 069	(358)	162 711
31-90 dni	40 334	(1 007)	39 327
91-180 dni	24 628	(2 288)	22 340
ponad 180 dni	195 290	(118 697)	76 593
Razem	1 433 618	(122 439)	1 311 179

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
19. Ograniczenia w dysponowaniu i zabezpieczenia ustanowione na aktywach Grupy

Rzeczowe aktywa trwałe, do których Grupa ma ograniczony tytuł własności oraz stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań

Nazwa jednostki	Tytuł zabezpieczenia	Rodzaj zabezpieczenia	Podmiot na rzecz którego ustanowiono zabezpieczenie	Zadłużenie na dzień 31.12.2015 r.	Zadłużenie na dzień 31.12.2014 r.	Okres na jaki zostało ustanowione zabezpieczenie
Szpital Uzdrowskiowy „Energetyk”	Zabezpieczenie pożyczki	Hipoteka kaucyjna do kwoty 8 450 tys. zł, zastaw rejestrowy	Siemens Finance Sp. z o.o.	4 029	4 785	30 września 2020 r.
ENEA Wytwarzanie	Zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego	Hipoteka zwykła, hipoteka kaucyjna, zastaw rejestrowy	PKO BP S.A.	-	16 330	26 sierpnia 2020 r.
ENEA Wytwarzanie	Zabezpieczenie kredytu długoterminowego	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych, 16 weksli in blanco, pełnomocnictwo do rachunku, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	Nordic Investment Bank S.A.	-	-	31 grudnia 2015 r.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Inne zabezpieczenia, w tym dotyczące kredytów i pożyczek prezentowanych również w tabeli na poprzedniej stronie:

Lp.	Nazwa jednostki	Tytuł zabezpieczenia	Rodzaj zabezpieczenia	Podmiot na rzecz którego ustanowiono zabezpieczenie	Zadłużenie na 31.12.2015 r.	Zadłużenie na 31.12.2014 r.	Okres na jaki ustanowiono zabezpieczenie
1.	ENEA Serwis	Zabezpieczenie roszczeń z umowy na zakupy produktów i usług dokonywane przy użyciu Kart Flotowych	Weksel in blanco	PKN Orlen S.A.	202	64	bezterminowo
2.	ENEA Serwis	Zabezpieczenie umów leasingowych	Weksel in blanco	Pekao Leasing Sp. z o.o.	-	498	27 października 2015 r.
3.	ENEA Serwis	Zabezpieczenie umowy na udzielanie gwarancji przetargowych	Weksle in blanco	PZU S.A.	458	1 131	21 lipca 2016 r.
4.	ENEA Serwis	Umowa zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych	Weksle in blanco	TUiR Allianz Polska S.A.	3 128	3 139	20 listopada 2016 r.
5.	Szpital Uzdrowiskowy „Energetyk”	Zabezpieczenie pożyczki	Weksle in blanco	Siemens Finance Sp. z o.o.	4 029	4 785	30 września 2020 r.
6.	ENEA Logistyka	Zabezpieczenie umowy leasingowej	Środki podlegające leasingowi	M Leasing Sp. z o.o.	-	369	21 stycznia 2017 r.
7.	ENEA Pomiary	Zabezpieczenie umów leasingowych	Weksel in blanco	ING Lease Sp. z o.o.	-	80	19 grudnia 2015 r.
8.	PEC Oborniki	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco, cesja wierzytelności	WFOŚiGW	1 965	2 166	20 czerwca 2023 r.
9.	PEC Oborniki	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco, cesja wierzytelności	WFOŚiGW	555	756	20 marca 2018 r.
10.	Enea Wytwarzanie	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco	NFOŚiGW	12 972	12 496	30 września 2018 r.
11.	ENEA Wytwarzanie	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco	Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	-	35	30 czerwca 2016 r.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Lp.	Nazwa jednostki	Tytuł zabezpieczenia	Rodzaj zabezpieczenia	Podmiot na rzecz którego ustanowiono zabezpieczenie	Zadłużenie na 31.12.2015 r.	Zadłużenie na 31.12.2014 r.	Okres na jaki ustanowiono zabezpieczenie
12.	ENEA Wytwarzanie	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco, cesja wierzytelności z umowy sprzedaży energii elektrycznej	NFOŚiGW	-	5 213	20 grudnia 2023 r.
13.	ENEA Wytwarzanie	Dotacja	Weksel in blanco	NFOŚiGW	-	-	30 listopada 2016 r.
14.	MPEC Białystok	Zabezpieczenie kredytu	Weksel in blanco	PKO BP S.A.	5 647	6 515	30 czerwca 2024 r.
15.	MPEC Białystok	Zabezpieczenie kredytu	Weksel in blanco	ING Bank Śląski S.A.	6 718	7 668	12 listopada 2026 r.
16.	MPEC Białystok	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco, umowa o przelew należności z tytułu dostarczania energii ciepłej	WFOŚiGW	155	222	31 marca 2017 r.
17.	MPEC Białystok	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco, umowa o przelew należności z tytułu dostarczania energii ciepłej	WFOŚiGW	636	959	30 kwietnia 2017 r.
18.	LW Bogdanka	Zabezpieczenie kredytu	Pełnomocnictwo do rachunku bankowego, cesja wierzytelności, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	mBank S.A.	-	-	22 maja 2017 r.
19.	LW Bogdanka	Zabezpieczenie pożyczki	Weksle in blanco, cesja wierzytelności z umowy sprzedaży ciepła	WFOŚiGW	21 303	-	31 lipca 2024 r.
20.	LW Bogdanka	Zabezpieczenie umowy programowej dotyczącej emisji obligacji	Cesja wierzytelności, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	Pekao S.A.	400 000	-	31 grudnia 2023 r.
21.	LW Bogdanka	Zabezpieczenie umowy o udzielenie gwarancji	Cesja wierzytelności	PKO BP S.A.	-	-	30 września 2021 r.
22.	LW Bogdanka	Zabezpieczenie umowy programowej dotyczącej emisji obligacji	Cesja wierzytelności, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	Pekao S.A.	300 000	-	31 grudnia 2021 r.
23.	MEC Piła	Zabezpieczenie pożyczki	Weksle in blanco, cesja wierzytelności	WFOŚiGW	7 701	9 273	20 sierpnia 2020 r.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

20. Prawa do emisji CO₂

Stan na początek okresu	31.12.2015	31.12.2014
Wartość brutto	208 720	190 566
Wartość bilansowa netto	208 720	190 566
Zmiany w okresie 12 miesięcy		
Nabycie	217 681	186 080
Umorzenie praw do emisji	(107 456)	(107 029)
Sprzedaż	(10 268)	(55 500)
Pozostałe zmiany	(1 156)	(5 397)
Stan na koniec okresu		
Wartość brutto	307 521	208 720
Wartość bilansowa netto	307 521	208 720

21. Zapasy

	31.12.2015	31.12.2014
Materiały	313 641	306 242
Półprodukty i produkty w toku	336	744
Produkty gotowe	136 248	202
Świadectwa pochodzenia energii	195 885	205 881
Towary	11 582	10 999
Wartość brutto zapasów	657 692	524 068
Odpis aktualizujący wartość zapasów	(8 183)	(15 905)
Wartość netto zapasów	649 509	508 163

Koszty zapasów ujęte w kosztach bieżącego roku wyniosły 1 804 598 tys. zł i zostały ujęte w następujących pozycjach: 1 597 024 tys. zł w „Zużyciu materiałów i surowców oraz wartości sprzedanych towarów”, 81 568 tys. zł w „Kosztach świadczeń pracowniczych”, 61 484 tys. zł w „Amortyzacji”, 58 923 tys. zł w „Innych usługach obcych” oraz 5 599 tys. zł w „Podatkach i opłatach”. Koszty zapasów ujęte w kosztach 2014 r. wyniosły 1 817 431 tys. zł.

Na zapasach nie ustanowiono zabezpieczeń.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
22. Świadczenia pochodzenia energii

	31.12.2015	31.12.2014
Wartość netto na początek okresu	201 633	240 521
Wytworzenie we własnym zakresie	132 595	199 838
Nabycie	202 520	252 197
Umorzenie praw do emisji	(343 575)	(486 472)
Odpis aktualizujący (-)	3 580	(4 451)
Pozostałe zmiany	(676)	-
Wartość netto na koniec okresu	196 077	201 633

23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne w kasie i w banku	125 884	194 521
- środki pieniężne w kasie	103	276
- środki pieniężne w banku	125 781	194 245
Inne środki pieniężne	1 696 210	492 795
- środki pieniężne w drodze	89	-
- lokaty	1 674 692	431 837
- inne	21 429	60 958
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 822 094	687 316
Środki pieniężne wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	1 822 094	687 316

Zabezpieczenia ustanowione na środkach pieniężnych zostały wykazane w nocie 19.

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w Grupie wyniosły na dzień 31 grudnia 2015 r. 59 262 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 r. 77 335 tys. zł). Były to środki pieniężne na depozyty transakcyjne energii elektrycznej i praw do emisji CO₂, wadia i kaucje wpłacone przez dostawców oraz blokady środków pieniężnych na zabezpieczenie należytego wykonania robót.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
24. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

	31.12.2015	31.12.2014
Portfel inwestycyjny	215 488	391 901
Pozostałe aktywa finansowe	6 523	449
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	222 011	392 350

Na 31 grudnia 2015 r. w ramach portfela instrumentów zarządzanego przez wyspecjalizowaną instytucję o wartości 216 826 tys. zł są aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - bony i obligacje Skarbu Państwa o wartości 215 488 tys. zł (na 31 grudnia 2014 r. wartość księgową portfela wynosiła 607 218 tys. zł, w tym aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - bony i obligacje Skarbu Państwa o wartości 391 901 tys.). Ponadto w aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Grupa wykazuje wycenę kontraktów terminowych na zakup uprawnień do emisji CO₂ - 6 523 tys. zł (na 31 grudnia 2014 r. wartość 449 tys. zł).

25. Kapitał własny
Stan na dzień 31.12.2015

Seria akcji	Liczba akcji (w sztukach)	Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	Wartość bilansowa
Seria „A”	295 987 473	1	295 988
Seria „B”	41 638 955	1	41 639
Seria „C”	103 816 150	1	103 816
Liczba akcji razem	441 442 578		
Kapitał zakładowy razem			441 443
Kapitał zakładowy (wartość nominalna)			441 443
Kapitał z rozliczenia połączenia			38 810
Kapitał zakładowy z tytułu przeszacowania o efekt hiperinflacji			107 765
RAZEM KAPITAŁ ZAKŁADOWY			588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną			3 632 464
Zyski zatrzymane			7 158 352
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających			3 980
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych			814
Pozostałe kapitały			(45 883)
Udziały niekontrolujące			784 858
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY			12 122 603

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***Stan na dzień 31.12.2014**

Seria akcji	Liczba akcji (w sztukach)	Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	Wartość bilansowa
Seria „A”	295 987 473	1	295 988
Seria „B”	41 638 955	1	41 639
Seria „C”	103 816 150	1	103 816
Liczba akcji razem	441 442 578		
Kapitał zakładowy razem			441 443
Kapitał zakładowy (wartość nominalna)			441 443
Kapitał z rozliczenia połączenia			38 810
Kapitał zakładowy z tytułu przeszacowania o efekt hiperinflacji			107 765
RAZEM KAPITAŁ ZAKŁADOWY			588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną			3 632 464
Zyski zatrzymane			7 804 989
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych			34 777
Pozostałe kapitały			(45 883)
Udziały niekontrolujące			49 648
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY			12 064 013

W spółce Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. funkcjonuje uruchomiony w 2013 r. Program Opcji Menedżerskich. Program uruchomiono na okres 2013-2017. Wykonanie opcji jest uzależnione od spełnienia określonych kryteriów. Na dzień 31 grudnia 2015 r. spółka dokonała aktualizacji wartości Programu w związku z ograniczeniem liczby osób uprawnionych.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31.12.2015	31.12.2014
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	111
Inne	16 527	3 164
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	16 527	3 275
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	346 662	355 229
Zaliczki otrzymane na poczet dostaw, robót i usług	615	41 140
Zobowiązania z tytułu podatków (z wyłączeniem podatku dochodowego) i podobnych świadczeń	196 103	164 989
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	492 418	398 781
Zobowiązania z tytułu dywidend	23	23
Fundusze specjalne	518	1 289
Zobowiązania z tytułu opcji nabycia pozostałych udziałów w jednostkach zależnych	45 883	45 883
Inne	141 098	128 323
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 223 320	1 135 657
Razem	1 239 847	1 138 932

27. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

	31.12.2015	31.12.2014
Kredyty bankowe	1 529 220	1 073 203
Pożyczki	35 433	31 484
Obligacje	4 368 707	1 104 961
Długoterminowe	5 933 360	2 209 648
Kredyty bankowe	5 342	4 489
Pożyczki	9 583	4 386
Obligacje	28 474	-
Krótkoterminowe	43 399	8 875
Razem	5 976 759	2 218 523

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Kredyty i pożyczki

Poniżej znajduje się krótka charakterystyka istotnych umów kredytowych i pożyczek w Grupie Kapitałowej ENEA:

ENEA S.A.

29 maja 2015 r. zawarta została kolejna umowa kredytu (Umowa C), na mocy której Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) udostępnił Emitentowi nowe finansowanie w wysokości 946 000 tys. zł lub jego równowartości w EUR. Analogicznie jak w przypadku wcześniejszych kredytów z EBI, pomiędzy ENEA S.A., EBI i ENEA Operator sp. z o.o. zawarta została Umowa o realizację Programu, która reguluje kwestie związane z zasadami realizacji Programu w części opartej o środki udostępnione przez EBI.

ENEA S.A. posiada obecnie umowy kredytowe zawarte z EBI na łączną kwotę 2 371 000 tys. zł (Umowa A 950 000 tys. zł i Umowa B 475 000 tys. zł oraz Umowa C 946 000 tys. zł).

Środki pozyskane z EBI przeznaczone są na finansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego w celu modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych ENEA Operator Sp. z o.o. Środki z Umowy A są w pełni wykorzystane, okres dostępności kredytu z Umowy B upłynął 31 grudnia 2015 r. natomiast z Umowy C kończy się w marcu 2017 r. Oprocentowanie kredytów może być stałe lub zmienne.

W ramach zawartych umów finansowych A i B z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym ENEA S.A. dokonała wypłaty środków z udzielonego kredytu w 4 transzach w łącznej kwocie 1 425 000 tys. zł. Waluta uruchomionego kredytu to złoty. Dla trzech transz w łącznej wysokości 1 325 000 tys. zł oprocentowanie jest zmienne oparte na stawce WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększone o marżę Banku natomiast dla jednej transzy w wysokości 100 000 tys. zł oprocentowanie jest stałe.

W trzecim kwartale 2015 r. ENEA S.A. dokonała także pierwszego uruchomienia kredytów w ramach Umowy C udzielonych przez Europejski Bank Inwestycyjny w kwocie 100 000 tys. zł. Waluta uruchomionego kredytu to złoty. Oprocentowanie jest zmienne oparte na stawce WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększone o marżę Banku. Transze będą spłacane w ratach, a ostateczna spłata nastąpi w czerwcu 2030 r.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Białymstoku Sp. z o.o.

Kredyt inwestycyjny w PKO BP na okres od 1 sierpnia 2012 r. do 30 czerwca 2022 r., kwota kredytu wynosi 7 819 tys. zł, zabezpieczeniem jest weksel in blanco z wystawienia kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową i oświadczenie o poddaniu się egzekucji z umowy weksla.

Kredyt inwestycyjny w ING na okres od 12 listopada 2013 r. do 12 listopada 2023 r., kwota kredytu wynosi 8 548 tys. zł, zabezpieczeniem jest weksel in blanco z wystawienia kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową i oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Szpital Uzdrowski Energetyk Sp. z o.o.

Pożyczka w Siemens Finance Sp. z o.o. na 6 500 tys. zł od 23 września 2011 r. do 30 września 2020 r., oprocentowanie to WIBOR 1M+2,20.

ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.

Pożyczka z NFOŚiGW - umowa zawarta z NFOŚiGW 21 maja 2010 r., ostatnia spłata raty pożyczki przypada na 20 grudnia 2023 r., pożyczka jest oprocentowana w stosunku rocznym według stałej stopy procentowej, która wynosi 6%.

Pożyczka z NFOŚiGW- umowa zawarta na okres od 1 lipca 2013 r. do 31 marca 2018 r., oprocentowanie pożyczki w skali roku wynosi WIBOR 3M+50 pkt bazowych.

Łączne zadłużenie ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z tytułu pożyczek na 31 grudnia 2015 r. wynosi 12 972 tys. zł.

Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.

Spółka posiada zawartą z mBank S.A. umowę o kredyt nieodnawialny w rachunku bieżącym denominowaną w PLN. Umowa została zawarta 21 maja 2014 r. i obowiązuje do 22 maja 2016 r. Kwota limitu dla udzielonego kredytu wynosi 150 000 tys. zł - limit ten na dzień sprawozdawczy nie był wykorzystywany.

W 2014 roku spółka zależna LWB - Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o. otrzymała z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Lublinie pożyczkę celową przeznaczoną na finansowanie inwestycji "Budowa Stacji Uzdatniania Wody w Bogdance wraz z połączeniami technologicznymi", oprocentowanie pożyczki odpowiada wysokości 0,7 stopy redyskontowej weksli ustalonej przez RPP - jednak nie mniej niż 4% w skali roku, spłata pożyczki następuje począwszy od listopada 2015 roku w równych ratach miesięcznych. Termin płatności ostatniej raty przypada na dzień 31 marca 2024 roku. Zadłużenie na 31.12.2015 r. wynosi 21 303 tys. zł.

Obligacje

ENEA S.A. zawiera umowy dotyczące programów emisji obligacji w celu emisji obligacji na finansowanie bieżącej działalności oraz potrzeb inwestycyjnych ENEA S.A. oraz jej podmiotów zależnych.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

L.p.	Nazwa programu emisji obligacji	Data zawarcia Programu	Kwota Programu	Wartość wyemitowanych obligacji na 31.12.2015 r.	Wartość wyemitowanych obligacji na 31.12.2014 r.	Termin wykupu
1.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A., BZ WBK S.A., Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.	21 czerwca 2012 r.	3 000 000	1 201 000	860 000	Jednorazowy wykup w terminach od czerwca 2020 r. do czerwca 2021 r.
2.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego.	15 maja 2014 r.	1 000 000	1 000 000	260 000	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna w grudniu 2026 r.
3.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z ING Bank Śląski S.A., PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A. oraz mBankiem S.A.	30 czerwca 2014 r.	5 000 000	1 500 000	-	jednorazowy wykup danej serii w lutym 2020 r. i we wrześniu 2021 r.
4.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	3 grudnia 2015 r.	700 000	-	-	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna we wrześniu 2027r.
RAZEM			9 700 000	3 701 000	1 120 000	

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 3 000 000 tys. zł

23 lipca 2015 r. ENEA S.A. zawarła Aneks do Umowy Programu Emisji Obligacji z PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A., BZ WBK S.A., Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., który zmienił warunki cenowe finansowania dostosowując je do aktualnej sytuacji rynkowej oraz ustalił podstawę prawną emisji kolejnych serii obligacji na Ustawę o obligacjach z 15 stycznia 2015 r.

18 grudnia 2015 r. miała miejsce emisja obligacji w ramach przedmiotowego Programu w kwocie 341 000 tys. zł.

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 1 000 000 tys. zł

1 września 2015 r. został zawarty aneks do Umowy z 15 maja 2014 r. Programu Emisji Obligacji zawartej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, zmieniający podstawę prawną emisji kolejnych serii obligacji na Ustawę o obligacjach z 15 stycznia 2015 r. W trzecim kwartale br. miała miejsce druga emisja obligacji w ramach powyższego Programu Emisji Obligacji. Na 31 grudnia 2015 r. Program Emisji Obligacji zawarty z Bankiem Gospodarstwa Krajowego jest w całości wykorzystany.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 5 000 000 tys. zł

10 lutego 2015 r. przeprowadzono pierwszą emisję obligacji ENEA S.A. w ramach Umowy Programu Emisji Obligacji do kwoty 5 000 000 tys. zł. Kwota emisji wyniosła 1 000 000 tys. zł. Odsetki od obligacji będą wyliczane w oparciu o stawkę WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększoną o marżę w wysokości 0,85%. Płatność odsetek będzie następowała w cyklach półrocznych 10 sierpnia i 10 lutego każdego roku. Termin wykupu obligacji przypada na 10 lutego 2020 r. Wpływy z emisji zostaną przeznaczone na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych zgodnych ze strategią Grupy Kapitałowej ENEA.

Obligacje te na podstawie Uchwały Nr 177/15 Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. z 20 marca 2015 r. zostały zarejestrowane 24 marca 2015 r. w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych, a 7 maja 2015 r. zostały dopuszczone do alternatywnego systemu obrotu na Catalist.

7 września 2015 r. został zawarty aneks nr 1 do umowy Programu Emisji Obligacji z 30 czerwca 2014 r., zawartej z ING Bank Śląski S.A., PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A. oraz mBankiem S.A., zmieniający podstawę prawną emisji kolejnych serii obligacji na Ustawę o obligacjach z 15 stycznia 2015 r.

16 września 2015 r. ENEA S.A. przeprowadziła emisję obligacji 6-letnich w łącznej wysokości 500 000 tys. zł skierowaną do jednego inwestora. Oprocentowanie oparte jest o zmienną stawkę WIBOR powiększoną o marżę.

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 700 000 tys. zł

3 grudnia 2015 r. ENEA S.A. zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Umowę Programu Emisji Obligacji do kwoty 700 000 tys. zł. W ramach umowy ENEA S.A. może przeprowadzić wielokrotną emisję obligacji. Płatność odsetek będzie następowała w cyklach półrocznych w marcu i we wrześniu każdego roku, aż do terminu całkowitego wykupu. Wykup obligacji następował będzie w ratach po zakończeniu okresu dostępności. Termin ostatecznego wykupu obligacji przypada na wrzesień 2027 r.

Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. - spółka ma podpisane dwie umowy programowe emisji dłużnych papierów wartościowych. Obie umowy oprocentowane są zmienną stopą oprocentowania. Umowa programowa nr 1 została podpisana z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. 27 września 2013 r. (dotyczy 300 000 tys. zł) a jej data zakończenia to 31 grudnia 2018 r. Umowa programowa nr 2 została zawarta z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego 30 czerwca 2014 r. (dotyczy emisji do 600 000 tys. zł) a jej data zakończenia to 31 grudnia 2020 r. Na dzień bilansowy w ramach umowy nr 2 pozostaje niewykorzystany limit 200 000 tys. zł (możliwość emisji kolejnych 200 000 tys. zł obligacji). Oprocentowanie obligacji oparte jest o stawkę WIBOR 3M powiększoną o stałą marżę.

Transakcje zabezpieczające

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 r. ENEA S.A. realizując politykę zarządzania ryzykiem stóp procentowych zawarła transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej (Interest Rate Swap) dla łącznej równowartości zadłużenia w kwocie 2 995 000 tys. zł. Zawarte transakcje wpływają w istotny sposób na przewidywalność strumieni wydatków i kosztów finansowych. Grupa prezentuje wycenę tych instrumentów w pozycji „Instrumenty pochodne”.

Noty przedstawione na stronach 11-124 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego 53

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***Warunki finansowania – kowenanty**

Umowy finansowania przewidują konieczność spełnienia przez Spółkę i Grupę Kapitałową ENEA między innymi określonych wskaźników finansowych. Na 31 grudnia 2015 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa nie naruszyła zapisów umów kredytowych, na podstawie których byłaby zobowiązana do wcześniejszej spłaty zadłużenia długoterminowego.

28. Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe

	31.12.2015	31.12.2014
Długoterminowe		
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu dotacji	215 699	167 026
Rozliczenie przychodów z tytułu opłat przyłączeniowych	433 043	454 084
Rozliczenie międzyokresowe przychodów z tytułu usług modernizacji oświetlenia drogowego	25 940	16 247
	674 682	637 357
Krótkoterminowe		
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu dotacji	14 890	11 359
Rozliczenie przychodów z tytułu opłat przyłączeniowych	65 891	56 917
Rozliczenie międzyokresowe przychodów z tytułu usług modernizacji oświetlenia drogowego	687	1 318
Kontrakty budowlane - wycena	2 198	3 104
	83 666	72 698
Harmonogram rozliczenia międzyokresowego przychodów		
	31.12.2015	31.12.2014
Do jednego roku	83 666	72 698
Od jednego do pięciu lat	142 664	129 122
Powyżej pięciu lat	532 018	508 235
	758 348	710 055

29. Instrumenty finansowe**29.1. Zasady zarządzania ryzykiem finansowym**

Działalność Grupy Kapitałowej podlega następującym kategoriom ryzyka związanego z instrumentami finansowymi:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności finansowej,
- ryzyko towarowe,

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- ryzyko walutowe,
- ryzyko stóp procentowych.

Niniejsza nota zawiera informacje o ekspozycji Grupy na każdy rodzaj ryzyka wskazanego powyżej a także opisuje cele i politykę związane z zarządzaniem ryzykiem oraz kapitałami.

Odpowiedzialność za wyznaczenie ram i zasad zarządzania ryzykiem ponosi Zarząd Jednostki Dominującej.

Zarządzanie ryzykiem finansowym w Grupie oparte jest na sformalizowanym, zintegrowanym systemie zarządzania ryzykiem opisanym w ramach dedykowanych polityk, procedur i metodyk zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem zaprojektowane jest jako proces ciągły. Grupa poddaje ryzyka ciągłej analizie z punktu widzenia oddziaływania środowiska zewnętrznego oraz zmian w swoich strukturach i działalności. Na tej podstawie podejmuje działania zmierzające do ograniczenia ryzyka lub jego transferu poza Grupę Kapitałową.

29.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Grupę strat finansowych na skutek niewypełnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań.

Ryzyko kredytowe wiąże się głównie ze ściągalnością należności. Główne czynniki mające wpływ na występowanie ryzyka kredytowego w przypadku Grupy to:

- duża liczba drobnych odbiorców wpływająca na wzrost kosztów kontrolowania spływu należności;
- konieczność dostarczania energii elektrycznej jednostkom budżetowym będącym w trudnej sytuacji finansowej;
- wymogi prawne regulujące zasady wstrzymywania dostaw energii elektrycznej na skutek braku płatności.

Zarząd stosuje politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, zgodnie z którą na bieżąco monitorowana jest ekspozycja na ryzyko kredytowe oraz podejmowane działania służące jego minimalizacji. Głównym narzędziem zarządzania ryzykiem kredytowym jest analiza wiarygodności kredytowej najistotniejszych kontrahentów ENEA, na podstawie której warunki umowy z kontrahentem podlegają stosownej strukturyzacji (warunki płatności, ewentualne zabezpieczenie umowy itp.).

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela przedstawia strukturę pozycji bilansowych obrazujących ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe:

	Wartość bilansowa 31.12.2015	Wartość bilansowa 31.12.2014
Krótkoterminowe i długoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	479	189 789
Krótkoterminowe i długoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	222 011	392 350
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 423 461	1 311 179
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 822 094	687 316
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	90 872	-
Ryzyko kredytowe	3 558 917	2 580 634

W Grupie Kapitałowej ryzyko kredytowe w odniesieniu do należności różni się dla poszczególnych segmentów rynku, w których Grupa operuje:

- sprzedaż energii elektrycznej i usług dystrybucji klientom indywidualnym – w segmencie tym występuje spora ilość należności przeterminowanych. Chociaż nie stanowią one znaczącego zagrożenia dla finansów Grupy, podjęto działania zmierzające do ich umniejszenia. Sukcesywnie prowadzone są działania zmierzające do usprawnienia procesu windykacji polegające między innymi na wypracowaniu nowych i aktualizacji dotychczas funkcjonujących instrukcji i zasad dotyczących windykacji, a także na nawiązywaniu współpracy z wyspecjalizowanymi podmiotami. Windykacja należności rozpoczyna się po 20-25 dniu po terminie płatności. Wprowadzenie jednolitych zasad windykacji, w tym windykacji miękkiej, pozwala uzyskać krótszy czas zwrotu gotówki oraz uniknąć długotrwałej i często nieskutecznej windykacji twardej, to jest egzekucji sądowej i komorniczej. Do postępowania sądowego i egzekucyjnego są przekazywane sprawy o wartości powyżej limitu optymalności windykacji;
- sprzedaż energii elektrycznej i usług dystrybucji klientom biznesowym, kluczowym i strategicznym – kwoty należności przeterminowanych w tym segmencie są większe niż w przypadku indywidualnych odbiorców. Z uwagi na powyższe oraz ze względu na zdecydowanie mniejszą liczbę klientów w tych segmentach Zasady windykacji opierają się w głównej mierze na windykacji miękkiej. Czynności z zakresu windykacji miękkiej podejmowane są nie później niż po upływie 6 dni roboczych po terminie płatności i co do zasady nie trwają dłużej niż 30 dni roboczych po terminie płatności,
- pozostałe należności – w porównaniu z dwoma wcześniejszymi segmentami kwoty należności przeterminowanych są nieistotne.

Kluczową rolę w procesie odzyskiwania należności odgrywają pracownicy Departamentu Windykacji. Są to osoby monitorujące proces odzyskiwania długu, które w drodze kontaktu z klientem starają się odzyskać należność, której

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

termin zapłaty już minął. ENEA współpracuje także, w zakresie działań windykacyjnych z wyspecjalizowanymi podmiotami zewnętrznymi, wspierającymi Grupę w działaniach z obszaru tzw. windykacji twardej.

Grupa monitoruje na bieżąco wysokość przeterminowanych należności, dokonuje odpisów aktualizujących, w uzasadnionych przypadkach występuje z roszczeniami prawnymi.

29.3. Ryzyko utraty płynności finansowej

Ryzyko utraty płynności finansowej rozumiane jest jako ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w dacie ich wymagalności.

Celem działań prowadzonych przez Grupę w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest ograniczenie do akceptowalnego poziomu prawdopodobieństwa utraty lub ograniczenia zdolności do regulowania zobowiązań. Realizacja działań z zakresu przyjętej polityki zarządzania płynnością i ryzykiem płynności zakłada zapewnienie zdolności do skutecznego reagowania na tzw. kryzysy płynności, tj. okresy znacznego zapotrzebowania na środki płynne.

W ramach przyjętej polityki zakłada się zapewnienie dostępności środków pieniężnych na poziomie pozwalającym na regulowanie zobowiązań w toku bieżącej działalności. Realizowane działania umożliwiają jednocześnie niezakłóconą kontynuację działalności w sytuacjach kryzysu płynności przez okres niezbędny do uruchomienia awaryjnego planu finansowania, którego celem jest zapewnienie uzupełnienia powstałych niedoborów.

W zakresie zarządzania płynnością Grupa koncentruje się na szczegółowej analizie kształtowania się przepływów pieniężnych rotacji należności, monitoringu rachunków bankowych. Powstałe nadwyżki finansowe Grupa lokuje w aktywa obrotowe w postaci lokat terminowych. Nadwyżki o charakterze długoterminowym przekazywane są do Portfela inwestycyjnego zarządzanego przez zewnętrzne podmioty z obszaru Asset Management. Efektywność inwestycji podlega stałemu monitorowaniu. W celu ograniczenia ryzyka płynności i zapewnienia stabilności źródeł finansowania Grupa dywersyfikuje źródła finansowania zewnętrznego oraz kierunki inwestowania nadwyżek środków pieniężnych.

ENEA S.A. koncentruje działania pomiędzy spółkami Grupy w zakresie zarządzania płynnością. W tym celu w Spółkach Podatkowej Grupy Kapitałowej ENEA wykorzystywany jest cash pooling, a także intensyfikuje realizację programów emisji obligacji wewnątrzgrupowych, dzięki czemu wzrasta efektywność wykorzystania środków pieniężnych w ramach Grupy Kapitałowej.

Stale zarządzanie ryzykiem w wymienionych obszarach oraz pozycja rynkowa i finansowa Grupy pozwala na stwierdzenie, że ryzyko utraty płynności finansowej utrzymuje się na poziomie minimalnym.

Grupa zarządza ryzykiem płynności również poprzez utrzymywanie otwartych i niewykorzystanych linii kredytowych, których aktualna wysokość kształtuje się na poziomie 750 000 tys. zł.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela przedstawia wymagalność aktywów i zapadalność zobowiązań finansowych Grupy:

	31.12.2015									
	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Kredyty bankowe i obligacje	Pożyczki	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Razem
Wartość bilansowa	1 042 611	2 017	5 931 743	45 016	(1 822 094)	(90 872)	(1 423 461)	(222 011)	(479)	3 462 470
Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne	(1 042 611)	(2 020)	(6 857 401)	(48 806)	1 822 164	90 872	1 423 983	222 011	479	(4 391 329)
do 6 m-cy	(1 020 192)	(569)	(79 152)	(6 182)	1 822 099	-	1 325 738	215 562	-	2 257 304
6-12 m-cy	(5 266)	(442)	(78 969)	(5 632)	-	-	88 032	6 449	479	4 651
1-2 lat	(4 209)	(666)	(265 000)	(11 273)	65	-	6 955	-	-	(274 128)
2-5 lat	(5 628)	(343)	(3 567 878)	(18 840)	-	-	2 542	-	-	(3 590 147)
Powyżej 5 lat	(7 316)	-	(2 866 402)	(6 879)	-	90 872	716	-	-	(2 789 009)

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	31.12.2014									
	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Kredyty bankowe i obligacje	Pożyczki	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Razem
Wartość bilansowa	931 514	2 566	2 182 653	35 870	917	(687 316)	(1 311 179)	(392 350)	(189 789)	572 886
Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne	(931 514)	(2 572)	(2 683 332)	(42 171)	(917)	687 614	1 311 179	392 350	189 789	(1 079 574)
do 6 m-cy	(928 239)	(931)	(36 021)	(4 394)	(917)	687 614	1 290 197	392 350	189 789	1 589 448
6-12 m-cy	-	(777)	(36 276)	(4 365)	-	-	243	-	-	(41 175)
1-2 lat	(3 275)	(864)	(72 302)	(10 180)	-	-	19 274	-	-	(67 347)
2-5 lat	-	-	(511 897)	(18 610)	-	-	730	-	-	(529 777)
Powyżej 5 lat	-	-	(2 026 836)	(4 622)	-	-	735	-	-	(2 030 723)

29.4. Ryzyko towarowe

Ryzyko towarowe związane jest z możliwym wystąpieniem zmian w generowanych przez Grupę przychodach/przepływach pieniężnych, w szczególności wskutek istniejącej zmienności cen towarów, a także wahań w zakresie popytu na oferowane przez ENEA produkty / usługi. Celem zarządzania ryzykiem towarowym jest utrzymanie ekspozycji na to ryzyko w akceptowalnych ramach, przy jednoczesnej optymalizacji zwrotu z ryzyka.

Specyficznym aspektem ryzyka towarowego Grupy jest fakt, iż działając jako przedsiębiorstwo energetyczne pełniące rolę sprzedawcy z urzędu ma obowiązek przedkładania do zatwierdzania taryf dla energii elektrycznej dla grup taryfowych G. Grupa kupuje energię po cenach rynkowych natomiast swoją taryfę kalkuluje w oparciu o koszty uznane przez Prezesa URE za uzasadnione oraz z uwzględnieniem marży (w obrocie) planowanych na kolejny okres taryfowy. W związku z powyższym Grupa w okresie obowiązywania taryfy ma ograniczone możliwości przenoszenia niekorzystnych dla Grupy zmian kosztów swojej działalności na końcowych odbiorców energii elektrycznej. Wniosek o korektę taryfy Grupa może złożyć do Prezesa URE tylko w przypadku drastycznego wzrostu kosztów z przyczyn od niej niezależnych.

Zarządzanie ryzykiem towarowym w zakresie cenowym zasada się na ciągłym monitorowaniu wielkości otwartej pozycji handlowej (zarówno w obszarze zabezpieczenia wolumenu sprzedaży detalicznej, jak i w obszarze proprietary trading) oraz pomiarze - przy wykorzystaniu narzędzi opartych o koncepcję wartości narażonej na ryzyko (value at risk) - poziomu ryzyka, wynikającego z możliwych wahań cen energii elektrycznej w odniesieniu do takiej otwartej pozycji. Technika ograniczania ryzyka jest w tym przypadku domknięcie pozycji generującej zbyt dużą (większą, niż akceptowana) wartość potencjalnej straty. Model zarządcy opiera się w tym przypadku na systemie limitów wartościowych (limitów VaR) określających maksymalną dopuszczalną wartość otwartej pozycji, będącej nośnikiem tak rozumianego ryzyka towarowego (cenowego).

Zarządzanie ryzykiem towarowym w zakresie wolumetrycznym polega na wykorzystaniu metod scenariuszowych oraz optymalizowaniu procesów planowania i kontroli działalności handlowej pozwalających w możliwie najtrafniejszy sposób oszacować przewidywane wolumeny energii elektrycznej oraz towarów powiązanych, będących przedmiotem obrotu.

Ponadto, niezależnie od powyższego, w ENEA zastosowanie znajdują zasady zarządcze określone obowiązującą w Grupie ENEA regulacją o wymiarze strategicznym (tzw. Tryb handlu hurtowego), wyznaczającą metody działania w zakresie optymalizacji pozycji handlowej ENEA, której zasadniczym celem jest minimalizacja ryzyka podjęcia działań niezgodnych z tendencją rynkową z jednoczesnym uwzględnieniem opomiarowanego w tym przypadku aspektu efektywnościowego podejmowanych działań (uzyskiwanie wyników lepszych od średniej rynkowej).

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

29.5. Ryzyko walutowe

Poniższa tabela prezentuje ekspozycję Grupy na ryzyko zmiany kursów walutowych.

31.12.2015	Wartość bilansowa	w tym wartość w EUR wyrażona w walucie funkcjonalnej (zł)	Wpływ ryzyka waluty EUR na wynik finansowy		w tym wartość w USD wyrażona w walucie funkcjonalnej (zł)	Wpływ ryzyka waluty USD na wynik finansowy		Łączny wpływ ryzyka waluty na wynik finansowy		
			+1%	-1%		+1%	-1%	+1%	-1%	
Aktywa finansowe										
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 822 094	86 705	867	(867)	-	-	-	867	(867)	
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	90 872									
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 423 461	12	-	-	-	-	-	-	-	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	23 982	-	-	-	-	-	-	-	-	
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	222 011	-	-	-	-	-	-	-	-	
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	479	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zobowiązania finansowe										
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(5 976 759)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(1 042 611)	(69 187)	(692)	692	(1)	-	-	(692)	692	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(2 017)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem			175	(175)				175	(175)	
Podatek 19%								(33)	33	
Wpływ na wynik po opodatkowaniu								142	(142)	

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

31.12.2014	Wartość bilansowa	w tym wartość w EUR wyrażona w walucie funkcjonalnej (zł)	Wpływ ryzyka waluty EUR na wynik finansowy		w tym wartość w USD wyrażona w walucie funkcjonalnej (zł)	Wpływ ryzyka waluty USD na wynik finansowy		Łączny wpływ ryzyka waluty na wynik finansowy		
			+1%	-1%		+1%	-1%	+1%	-1%	
Aktywa finansowe										
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	687 316	52 848	528	(528)	-	-	-	528	(528)	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 311 179	30 892	309	(309)	-	-	-	309	(309)	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	47 479	-	-	-	-	-	-	-	-	
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	392 350	-	-	-	-	-	-	-	-	
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	189 789	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zobowiązania finansowe										
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(2 218 523)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(931 514)	(57)	(1)	1	-	-	-	(1)	1	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(2 566)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(917)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem			836	(836)				836	(836)	
Podatek 19%								(159)	159	
Wpływ na wynik po opodatkowaniu								677	(677)	

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Ryzyko walutowe związane jest z możliwym występowaniem zmian w generowanych przez Grupę przepływach pieniężnych w skutek zmienności kursów walutowych, w których te wielkości są denominowane.

Grupa ENEA narażona jest w szczególności na ryzyko walutowe wynikające z konieczności zakupu uprawnień do emisji CO₂, a także w związku z realizacją zakupów niektórych paliw (biomasa), niektórych wydatków inwestycyjnych i realizowanych umów na świadczenie usług przez kontrahentów, których ceny/koszty denominowane są w Euro.

Działania zabezpieczające są realizowane w oparciu o obowiązującą w Grupie ENEA *Politykę zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej*.

Spółka Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. zawiera określone transakcje denominowane w walutach obcych. W związku z tym pojawia się ryzyko wahań kursów walut. Spółka jest narażona przede wszystkim na ryzyko zmiany kursu EUR/PLN oraz USD/PLN. W trakcie 2015 roku nie zawierano istotnych transakcji walutowych. Takie transakcje były zawierane w latach ubiegłych w związku z zakupem specjalistycznych urządzeń i maszyn, jednakże z uwagi na zakończenie zintensyfikowanego procesu inwestycyjnego, w najbliższym okresie takich transakcji się nie przewiduje.

Ryzykiem tym zarządza się w ramach zatwierdzonych zasad działania przy wykorzystaniu walutowych kontraktów forward. Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przyszłych przepływów pieniężnych. Celem podejmowanych przez Spółkę działań zabezpieczających przed ryzykiem zmiany kursu EUR/PLN oraz USD/PLN jest zagwarantowanie określonego poziomu wartości złotej przyszłych wydatków w EUR, jakie ponoszone będą w związku z pracami inwestycyjnymi, oraz zagwarantowanie określonego poziomu przyszłych wpływów w USD jakie będą otrzymywane w związku z realizowaną sprzedażą.

Na dzień sprawozdawczy Spółka nie posiadała istotnych ekspozycji walutowych. Wartość instrumentów finansowych narażonych na ryzyko walutowe wynosiła ok. 7 991 tys. zł i dotyczy zobowiązań z tytułu zakupu urządzeń oraz wartości niematerialnych.

29.6. Ryzyko stóp procentowych

Ryzyko zmiany stóp procentowych, na które ekspozycja jest Grupa związane jest z zawartymi umowami kredytowymi oraz umowami programów emisji obligacji, a także z aktywami finansowymi w postaci portfela dłużnych papierów wartościowych oraz lokat bankowych. W stosunku do powyższych Grupa operuje w oparciu o oprocentowanie zmienne, kalkulowane w korelacji ze stawkami rynkowymi (międzybankowymi).

Z uwagi na obowiązujący w Grupie model aranżowania finansowania, ryzyko stopy procentowej identyfikowane jest i zarządzane (kwantyfikowane, mitygowane) na poziomie Jednostki Dominującej.

Działania zabezpieczające w obszarze stopy procentowej realizowane są w oparciu o *Politykę zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej*. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 r. Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych w wysokości 5 976 759 tys. zł. Wartość zadłużenia, o którym mowa powyżej została zabezpieczona w 50 % transakcjami zabezpieczających ryzyko stopy procentowej (instrumenty IRS).

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację aktywów i zobowiązań finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	31.12.2015	31.12.2014
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	2 821 093	1 397 002
Zobowiązania finansowe	(1 141 642)	(1 031 379)
Wpływ zabezpieczenia IRS	(2 995 000)	-
Razem	(1 315 549)	365 623
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	737 824	1 183 632
Zobowiązania finansowe	(5 879 745)	(2 121 224)
Wpływ zabezpieczenia IRS	2 995 000	-
Razem	(2 146 921)	(937 592)

W ramach aktywów finansowych o stałej stopie procentowej Grupa prezentuje środki pieniężne deponowane na lokatach.

W poniższej tabeli przedstawiona została efektywna stopa procentowa dotycząca aktywów i zobowiązań, od których naliczane jest oprocentowanie według zmiennej stopy procentowej:

	31.12.2015		31.12.2014	
	Średnia ważona stopa procentowa (%)	Wartość bilansowa	Średnia ważona stopa procentowa (%)	Wartość bilansowa
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	1,70	479	3,75	189 789
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1,32	222 011	4,68	392 350
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1,95	515 334	2,45	601 493
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5,67	(2 017)	4,31	(2 566)
Kredyty bankowe	2,31	(1 434 558)	2,97	(977 827)
Pożyczki	3,55	(45 016)	3,33	(35 870)
Obligacje	2,65	(1 403 154)	4,00	(1 104 961)
Razem		(2 146 921)		(937 592)

Efektywne stopy procentowe w tabeli powyżej są ustalane jako średnia ważona stóp procentowych.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela przedstawia wpływ zmiany stopy procentowej na wynik finansowy Grupy w odniesieniu do instrumentów oprocentowanych zmienną stopą procentową. Wpływ zmiany stopy procentowej na pozycję „Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe” został zaprezentowany z uwzględnieniem wpływu IRS.

	Wartość bilansowa 31.12.2015	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy (okres 12 miesięcy)		Wartość bilansowa 31.12.2014	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy (okres 12 miesięcy)	
		+ 1 p.p.	- 1 p.p.		+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Aktywa finansowe						
Środki pieniężne	515 334	5 153	(5 153)	601 493	6 015	(6 015)
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	479	5	(5)	189 789	1 898	(1 898)
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	222 011	2 220	(2 220)	392 350	3 924	(3 924)
<hr/>						
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		7 378	(7 378)		11 837	(11 837)
Podatek 19%		(1 402)	1 402		(2 249)	2 249
Wpływ na wynik po opodatkowaniu		5 976	(5 976)		9 588	(9 588)
<hr/>						
Zobowiązania finansowe						
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(2 882 728)	(28 827)	28 827	(2 118 658)	(21 187)	21 187
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(2 017)	(20)	20	(2 566)	(26)	26
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy						
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		(28 847)	28 847		(21 213)	21 213
Podatek 19%		5 481	(5 481)		4 030	(4 030)
Wpływ na wynik po opodatkowaniu		(23 366)	23 366		(17 183)	17 183
<hr/>						
Razem		(17 390)	17 390		(7 595)	7 595

29.7. Zarządzanie źródłami finansowania

Podstawowym założeniem Grupy w zakresie zarządzania źródłami finansowania jest uzyskanie optymalnej struktury pasywów w celu obniżenia kosztu finansowania działalności, zapewnienia ratingu kredytowego na poziomie inwestycyjnym i źródeł finansowania dla działalności operacyjnej i inwestycyjnej Grupy. Realizowane działania w tym zakresie zmierzają także do zapewnienia bezpieczeństwa finansowego Grupy i satysfakcjonującej wartości dla akcjonariuszy. Przy optymalizowaniu struktury pasywów poprzez stosowanie dźwigni finansowej istotne jest utrzymanie bazy kapitałowej na poziomie pozwalającym na budowanie zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku. Grupa monitoruje efektywność i stabilność kapitałów przy pomocy wskaźnika zadłużenia oraz wskaźników rentowności kapitału. Celem Grupy jest zwiększanie efektywności kapitału przy jednoczesnym jego utrzymaniu na bezpiecznym poziomie.

29.8. Wartość godziwa

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości godziwych z wartościami bilansowymi

	31.12.2015		31.12.2014	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych)	23 982	23 982	47 479	47 479
Długoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	99	99
Instrumenty pochodne	844	844	-	-
Krótkoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	479	479	189 789	189 789
Krótkoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	222 011	222 011	392 251	392 251
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 423 461	(*)	1 311 179	(*)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 822 094	1 822 094	687 316	687 316
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	90 872	90 872	-	-
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	5 976 759	6 015 494	2 218 523	2 241 937
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 017	2 017	2 566	2 566
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 042 611	(*)	931 514	(*)
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	917	917

(*) - Wartość księgową należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych, w których udział w kapitale jest mniejszy niż 20%. W pozycji prezentowane są udziały w spółce PGE EJ1 Sp. z o.o. w kwocie 23 402 tys. zł., dla których nie istnieje cena rynkowa notowana na aktywnym rynku i których wartość godziwa – ze względu na wstępną fazę działalności spółki – określana jest na podstawie ponoszonego kosztu oraz inne udziały w jednostkach niepowiązanych nienotowane na aktywnym rynku (580 tys. zł).

Instrumenty pochodne obejmują wyceny transakcji zabezpieczających ryzyko stóp procentowych (Interest Rate Swap). Wartość godziwa instrumentów pochodnych określana jest poprzez wyliczenie wartości bieżącej netto w oparciu o dwie krzywe dochodowości tj. krzywą do ustalenia czynników dyskonta, oraz krzywą służącą do estymacji przyszłych stawek zmiennych stóp referencyjnych.

Krótkoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to portfel inwestycyjny obsługiwany przez wyspecjalizowaną firmę zajmującą się profesjonalnym zarządzaniem środkami pieniężnymi. Wartość godziwa portfela inwestycyjnego szacowana jest na podstawie notowań rynkowych.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,

Poziom 2 - wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalane są przez odniesienie bezpośrednio lub pośrednio do podobnych instrumentów istniejących na rynku),

Poziom 3 - wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe.

	31.12.2015			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Instrumenty pochodne				
Zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową	-	844	-	844
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Kontrakty typu forward	-	6 523	-	6 523
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu inne niż instrumenty pochodne	215 488	-	-	215 488
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
Nienotowane instrumenty kapitałowe	-	-	580	580
Razem	215 488	7 367	580	223 435

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	31.12.2014			Razem
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Kontrakty typu forward	-	449	-	449
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu inne niż instrumenty pochodne	391 901	-	-	391 901
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
Notowane instrumenty kapitałowe	46 954	-	-	46 954
Nienotowane instrumenty kapitałowe	-	-	525	525
Razem	438 855	449	525	439 829
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Kontrakty typu forward	-	(917)	-	(917)
Razem	-	(917)	-	(917)

30. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - minimalne opłaty leasingowe:		
Poniżej jednego roku	1 025	1 752
Od jednego do pięciu lat	992	814
Wartość bieżących opłat leasingowych	2 017	2 566

31. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

	31.12.2015	31.12.2014
Kontrakty forward na EUR	-	917
Razem	-	917

32. Odroczonego podatek dochodowy

Zmiany stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (po uwzględnieniu kompensaty aktywa i rezerwy na poziomie Grupy) przedstawiają się w sposób następujący:

	Wartość bilansowa 31.12.2015	Wartość bilansowa 31.12.2014
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 103 836	531 465
Kompensata aktywa i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(487 041)	(364 258)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	616 795	167 207
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	875 158	619 632
Kompensata aktywa i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(487 041)	(364 258)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	388 117	255 374

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem kompensaty), przedstawia się w sposób następujący:**

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Rozliczenie przychodów z opłat przyłączeniowych	Rezerwa na koszty umorzenia świadectw pochodzenia	Dotacje	Rezerwa na składowanie, rekultywację oraz zakup praw do emisji CO2	Koszty opodatkowane po zakończeniu okresu rozliczeniowego	Wycena rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych wg wartości godziwej	Odpis aktualizujący niefinansowe aktywa trwałe*	Pozostałe	Ogółem
Stan na początek roku	137 403	91 637	51 414	19 239	24 261	88 177	-	1 242	112 600	525 973
Nabycie spółek zależnych	4 145	-	-	-	-	-	-	-	3 088	7 233
Obciążenie/(Uznanie) wyniku finansowego	644	(3 097)	(20 710)	(2 652)	4 645	(7 398)	-	6 168	2 855	(19 545)
Obciążenie/(Uznanie) w innych całkowitych dochodach	17 785	-	-	-	-	-	-	-	19	17 804
Stan na 31.12.2014 wg stawki 19%	159 977	88 540	30 704	16 587	28 906	80 779	-	7 410	118 562	531 465
Stan na początek roku	159 977	88 540	30 704	16 587	28 906	80 779	-	7 410	118 562	531 465
Nabycie spółek zależnych	60 143	-	-	-	1 090	-	130 553	5 156	7 115	204 057
Obciążenie/(Uznanie) wyniku finansowego	(8 673)	(3 110)	15 284	(1 063)	17 147	3 773	-	288 127	63 426	374 911
Obciążenie/(Uznanie) w innych całkowitych dochodach	(7 307)	-	-	-	-	-	-	-	710	(6 597)
Stan na 31.12.2015 wg stawki 19%	204 140	85 430	45 988	15 524	47 143	84 552	130 553	300 693	189 813	1 103 836

*w tym rzeczowe aktywa trwałe, wartość firmy, inne wartości niematerialne i użytkowanie wieczyste gruntów.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	Przychód opodatkowany po zakończeniu okresu rachunkowego	Naliczona, niezafakturowana sprzedaż	Różnice między wartością bilansową a podatkową środków trwałych*	Rezerwa na likwidację zakładu górniczego netto	Pozostałe	Ogółem
Stan na początek roku	101 254	53 317	371 377	-	39 209	565 157
Nabycie spółek zależnych	-	-	11 422	-	-	11 422
Obciążenie/(Uznanie) wyniku finansowego	(9 339)	(6 292)	26 846	-	34 864	46 079
Obciążenie/(Uznanie) w innych całkowitych dochodach	-	-	-	-	(3 026)	(3 026)
Stan na 31.12.2014 wg stawki 19%	91 915	47 025	409 645	-	71 047	619 632
Stan na początek roku	91 915	47 025	409 645	-	71 047	619 632
Nabycie spółek zależnych	-	-	179 077	6 318	6 139	191 534
Obciążenie/(Uznanie) wyniku finansowego	4 603	653	68 447	(318)	(3 543)	69 842
Obciążenie/(Uznanie) w innych całkowitych dochodach	-	-	-	-	(5 850)	(5 850)
Stan na 31.12.2015 wg stawki 19%	96 518	47 678	657 169	6 000	67 793	875 158

*Różnice wynikają z wyceny środków trwałych do wartości godziwej oraz różnic w stawkach amortyzacji.

W Grupie nie występują nieujęte aktywa i rezerwy na podatek odroczonego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

33. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	31.12.2015	31.12.2014
Programy określonych świadczeń		
Odprawy emerytalne i rentowe		
część długoterminowa	122 360	98 785
część krótkoterminowa	20 175	10 762
	142 535	109 547
Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę		
część długoterminowa	199 127	218 809
część krótkoterminowa	8 927	8 013
	208 054	226 822
Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników		
część długoterminowa	52 914	47 720
część krótkoterminowa	1 659	1 485
	54 573	49 205
Deputaty węglowe		
część długoterminowa	107 908	-
część krótkoterminowa	4 019	-
	111 927	-
Programy określonych świadczeń razem		
część długoterminowa	482 309	365 314
część krótkoterminowa	34 780	20 260
	517 089	385 574
Pozostałe długoterminowe świadczenia pracownicze		
Nagrody jubileuszowe		
część długoterminowa	333 636	252 778
część krótkoterminowa	38 202	22 336
	371 838	275 114
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i pozostałe		
część długoterminowa	2 678	-
część krótkoterminowa	312 399	141 251
	315 077	141 251
Rezerwa na Program Dobrowolnych Odejść		
część długoterminowa	149	-
część krótkoterminowa	12 605	84 430
	12 754	84 430
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych razem		
część długoterminowa	818 772	618 092
część krótkoterminowa	397 986	268 277
	1 216 758	886 369

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy reprezentantami pracowników a reprezentantami Grupy pracownikom Grupy Kapitałowej przysługują określone świadczenia z innych tytułów niż wynagrodzenie za pracę, tj.:

- wypłaty nagród jubileuszowych,
- wypłaty świadczeń emerytalno-rentowych,
- prawo do ulgowej odpłatności za energię elektryczną,
- odpis na ZFŚS,

powyższe świadczenia finansowane są w całości przez Grupę.

Obecna wartość przyszłych zobowiązań z powyższych tytułów wyznaczona została na podstawie wyceny aktuarialnej.

Do obliczeń przyjęto podstawowe dane indywidualnie dla poszczególnych pracowników zatrudnionych w Grupie Kapitałowej wg stanu na 31 grudnia 2015 roku (z uwzględnieniem płci zatrudnionego), z następujących obszarów:

- wiek zatrudnionego,
- staż pracy w Grupie,
- staż pracy ogółem,
- wynagrodzenie, stanowiące podstawę wymiaru wysokości nagrody jubileuszowej i odprawy emerytalno-rentowej.

Dodatkowo w analizie zastosowane zostały następujące założenia:

- prawdopodobieństwo odejść pracowników obliczono na podstawie historycznych danych dotyczących rotacji zatrudnienia w Grupie oraz danych statystycznych dotyczących odejść pracowniczych w branży,
- przyjęto wartość minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w gospodarce narodowej od 1 stycznia 2016 r. na poziomie 1 850,00 zł,
- na podstawie obwieszczeń Prezesa GUS, przyjęto przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, pomniejszone o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz chorobowe na poziomie 2 917,14 zł (przeciętne dla drugiego półrocza 2010 r., które zgodnie z nowelizacją ustawy o ZFŚS z 5 grudnia 2014 r. stanowić będzie podstawę naliczenia odpisu na ZFŚS w 2015 r.),
- na podstawie założeń zdefiniowanych na poziomie korporacyjnym, przyjęto wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej będącego podstawą tworzenia odpisu na ZFŚS na poziomie 20,2% w 2015 r., 5,4% w 2016 r., 6,1% w 2017 r., 6,2% w 2018 r., 6,0% w 2019 r., 5,7% w 2020 r., 5,5% w 2021 r., 5,3% w 2022 r., 5,1% w 2023 r., 4,9% w 2024 r., 4,7% w 2025 r. oraz 4,5% w pozostałym okresie prognozy,
- umieralność i prawdopodobieństwa dożycia przyjęto zgodnie z Tablicami Trwania Życia 2014 publikowanymi przez GUS, przyjęto że populacja zatrudnionych w Grupie odpowiada średniej dla Polski pod względem umieralności,
- nie obliczono oddzielnie rezerwy na odprawy rentowe; w zamian nie uwzględniono osób, które przeszły na rentę przy obliczaniu prawdopodobieństw odejść pracowników,
- przyjęto normalny tryb przechodzenia na emeryturę według szczegółowych zasad zawartych w ustawie emerytalnej, z wyjątkiem tych zatrudnionych, którzy wg informacji dostarczonych przez Grupę spełnią warunki wymagane do skorzystania z prawa do przejścia na wcześniejszą emeryturę,
- długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 2,038% w 2016 r., 2,418% w 2017 r. i 2,5%

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- w następnych latach (na 31 grudnia 2014 r. na poziomie 1,0% w 2015 r., 2,038% w 2016 r., 2,418% w 2017 r. i 2,5% w następnych latach),
- stopę dyskontową do dyskontowania przyszłych wypłat świadczeń przyjęto w wysokości 2,8% (na 31 grudnia 2014 r. 2,5%),
  - wartość ekwiwalentu energetycznego wypłaconego w 2015 r. przyjęto na poziomie 1 406,53 zł (na 31 grudnia 2014 r. 1 382,57 zł),
  - wzrost wartości ekwiwalentu pieniężnego wypłaconego w ramach ulgowej odpłatności za energię elektryczną określono w roku 2016 na poziomie -3,2%, w roku 2017 na poziomie -1,5%, w roku 2018 wzrost o 1,7%, w roku 2019 wzrost o 4,1%, w latach 2020 do 2021 na poziomie 4,2%, w roku 2022 wzrost o 4,3%, w roku 2023 wzrost o 4,4%, w roku 2025 wzrost o 4,5%, w latach 2025-2026 wzrost o 4,6% w kolejnych latach na poziomie 2,5% (na 31 grudnia 2014 r. wzrost w roku 2015 na poziomie 1,6%, w roku 2016 wzrost o 4,0%, w roku 2017 wzrost o 4,9%, w roku 2018 wzrost o 5,9%, w latach 2019 do 2026 na poziomie 3,9%, w kolejnych latach na poziomie 2,5%).

Ponadto Grupa rozpoznaje rezerwę na deputaty węglowe.

Do ustalenia wielkości rezerw na świadczenia pracownicze zastosowano metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych (Projected Unit Credit Method), tą samą metodę zastosowano przy analizie wrażliwości dla programów określonych świadczeń.

2015

Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31.12.2015	Odprawy emerytalne i rentowe	Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	Odpis na ZFŚŚ dla emerytowanych pracowników	Deputaty węglowe	Razem
Stan na 01.01.2015	109 547	226 822	49 205	-	385 574
Zobowiązania przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych	28 597	-	300	106 739	135 636
Koszty ujęte w zyskach lub stratach, w tym:	7 133	8 663	1 158	915	17 869
koszty bieżącego zatrudnienia	6 808	5 553	1 521	127	14 009
koszty przeszłego zatrudnienia	(2 085)	(2 109)	(1 502)	-	(5 696)
koszty odsetek	2 410	5 219	1 139	788	9 556
Koszty ujęte w innych składnikach całkowitego dochodu, w tym:	8 208	(17 531)	5 968	4 389	1 034
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	(2 872)	(38 640)	688	4 509	(36 315)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	919	6 224	1 643	(85)	8 701
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założeń ex-post	10 161	14 885	3 637	(35)	28 648
Zmniejszone zobowiązania z tytułu wypłat świadczeń (wartość ujemna)	(4 238)	(7 003)	(1 207)	(116)	(12 564)
Inne zmniejszenia	(6 712)	(2 897)	(851)	-	(10 460)
Razem zmiany	32 988	(18 768)	5 368	111 927	131 515
Stan na 31.12.2015	142 535	208 054	54 573	111 927	517 089

2014

	Odprawy emerytalne i rentowe	Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	Odpis na ZFŚŚ dla emerytowanych pracowników	Razem
Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31.12.2014				
Stan na 01.01.2014	81 342	182 947	30 826	295 115
Zobowiązania przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych	4 847	-	1 351	6 198
Koszty ujęte w zyskach lub stratach, w tym:	(477)	4 376	5 206	9 105
koszty bieżącego zatrudnienia	3 603	3 259	898	7 760
koszty przeszłego zatrudnienia	(7 010)	(5 967)	2 944	(10 033)
koszty odsetek	2 930	7 084	1 364	11 378
Koszty ujęte w innych składnikach całkowitego dochodu, w tym:	33 571	48 569	13 216	95 356
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	19 140	38 255	10 062	67 457
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	227	1 408	333	1 968
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założeń ex-post	14 204	8 906	2 821	25 931
Zmniejszone zobowiązania z tytułu wypłat świadczeń (wartość ujemna)	(8 275)	(8 367)	(1 165)	(17 807)
Inne zmniejszenia	(1 461)	(703)	(229)	(2 393)
Razem zmiany	28 205	43 875	18 379	90 459
Stan na 31.12.2014	109 547	226 822	49 205	385 574

Analiza wrażliwości dla programów określonych świadczeń

Poniżej analiza wrażliwości dla obszarów: obrót, dystrybucja, wytwarzanie oraz pozostała działalność:

Programy określonych świadczeń:	Wpływ zmiany założenia aktuarialnego na wysokość zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	
	+ 1 pp	- 1 pp
Stopa dyskonta	(49 273)	62 310
Stopa przewidywanego wzrostu wynagrodzeń	23 627	(19 493)
Średni wzrost wartości ekwiwalentu pieniężnego dla ulgowej odpłatności za energię elektryczną	34 949	(27 917)

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniżej analiza wrażliwości dla obszaru wydobycia:

Programy określonych świadczeń:	Wpływ zmiany założenia aktuarialnego na wysokość zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	
	+ 1 pp	- 1 pp
Stopa dyskonta	(17 984)	22 897
Stopa przewidywanego wzrostu wynagrodzeń	2 314	(1 799)
Wzrost podstawy dla deputatów węglowych	21 058	(15 665)

Zapadalność zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń

Poniżej zapadalność zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń dla obszarów: obrót, dystrybucja, wytwarzanie oraz pozostała działalność:

Średni ważony okres obowiązywania zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń (w latach)	31.12.2015	31.12.2014
Odprawy emerytalne i rentowe	16,0	16,5
Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	16,0	16,3
Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	17,4	17,5

Poniżej zapadalność zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń dla obszaru wydobycia:

Średni ważony okres obowiązywania zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń (w latach)	31.12.2015
Odprawy emerytalne i rentowe	10,0
Deputaty węglowe	18,0

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
Inne długoterminowe świadczenia pracownicze – nagrody jubileuszowe

	31.12.2015	31.12.2014
Wartość na początek okresu	275 114	235 199
Zobowiązania przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych	82 438	15 299
Zmiany w okresie 12 miesięcy do końca okresu sprawozdawczego		
Koszty ujęte w zysku/stracie bieżącego okresu, w tym:	46 606	54 096
- koszty bieżącego zatrudnienia	20 412	12 804
- koszty przeszłego zatrudnienia	(3 849)	(14 517)
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek korekty założeń ex-post	26 794	11 439
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek zmian założeń demograficznych	904	280
- (zyski)/straty aktuarialne netto powstałe na skutek zmian założeń finansowych	(4 120)	35 462
- koszty odsetek	6 465	8 628
Zmniejszenie zobowiązania z tytułu wypłaconych świadczeń	(16 540)	(25 839)
Inne zmiany	(15 780)	(3 641)
Razem zmiany	96 724	39 915
Wartość na koniec okresu	371 838	275 114

Rezerwa na Program Dobrowolnych Odejść
ENEA S.A.

10 grudnia 2014 r. Zarząd ENEA S.A. podjął uchwałę o uruchomieniu Programu Dobrowolnych Odejść (Program).

Do Programu mogli przystąpić Pracownicy:

- zatrudnieni na podstawie umowy o pracę bez względu, na rodzaj umowy i charakter wykonywanej pracy;
- nie byli w okresie wypowiedzenia oraz nie zawarli porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę poza Programem z datą obowiązywania umowy w przyszłości;
- nie byli zatrudnieni na podstawie jakiegokolwiek umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w innej spółce Grupy Kapitałowej ENEA oraz
- należeli do jednej z poniższych grup:
  - Pracownicy, którzy:
    - Grupa I – Pracownicy, którzy osiągnęli powszechny wiek emerytalny do 31 grudnia 2014 r. i nie rozwiązali umowy o pracę z tytułu przejścia na emeryturę lub nabędą uprawnienia emerytalne z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego do 31 grudnia 2015 r.;
    - Grupa II - Pracownicy, którym do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego brakowało do 3 lat włącznie, licząc po dniu 31 grudnia 2015 r.;
    - Grupa III Pracownicy, którzy nabędą uprawnienia emerytalne po 31 grudnia 2018 r.

Program obowiązywał od 15 grudnia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
ENEA Centrum Sp. z o.o.

Uchwałą Nr 187 z 22 grudnia 2015 r. Zarząd ENEA Centrum Sp. z o.o. podjął decyzję o uruchomieniu kolejnego Programu Dobrowolnych Odejść w Spółce z okresem obowiązywania od dnia 28 grudnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. w transzach kwartalnych, których uruchamianie jest możliwe na podstawie stosownych uchwał Zarządu ENEA Centrum Sp. z o.o. Pierwsza transza Programu obowiązuje od dnia 15 lutego 2016 r. do dnia 29 lutego 2016 r. Decyzję dla pierwszej transzy Programu, Pracodawca podejmuje w okresie od dnia 1 marca 2016 r. do dnia 31 marca 2016r.

34. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia
Rezerwa na zobowiązania i inne obciążenia razem w podziale na część długo- i krótkoterminową

	31.12.2015	31.12.2014
Długoterminowe	625 388	464 720
Krótkoterminowe	567 556	304 374
Stan na dzień bilansowy	1 192 944	769 094

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania i inne obciążenia
za okres kończący się 31.12.2015

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na rekultywację składowiska	Rezerwa na świadczenia pochodzenia energii	Rezerwa na zakup praw do emisji CO2	Likwidacja zakładu górnictwa	Pozostałe	Razem
Stan na początek okresu	172 854	27 362	57 551	164 878	105 758	-	240 691	769 094
Nabycie spółek zależnych	-	26 014	5 738	2 202	-	115 744	50 309	200 007
Odwroćenie dyskonta i zmiana stopy dyskontowej	(2 266)	-	(8 540)	-	-	850	-	(9 956)
Zwiększenie istniejących rezerw	29 819	10 671	660	227 768	193 412	7 847	45 470	515 647
Wykorzystanie rezerw	(462)	(2)	-	(144 470)	(105 668)	-	(10 819)	(261 421)
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(10 516)	(3 589)	-	(354)	(468)	-	(5 500)	(20 427)
Stan na koniec okresu	189 429	60 456	55 409	250 024	193 034	124 441	320 151	1 192 944

za okres kończący się 31.12.2014

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na rekultywację składowiska	Rezerwa na opłatę za korzystanie ze środowiska	Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii	Rezerwa na zakup praw do emisji CO2	Pozostałe	Razem
Stan na początek okresu	186 916	22 071	30 464	394	274 643	105 149	226 239	845 876
Odwrocenie dyskonta i zmiana stopy dyskontowej	(7 619)	-	2 527	-	-	-	-	(5 092)
Zwiększenie istniejących rezerw	12 871	6 452	24 724	-	413 403	106 678	23 488	587 616
Wykorzystanie rezerw	(7 993)	-	(164)	-	(522 772)	(105 149)	(6 377)	(642 455)
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(11 321)	(1 161)	-	(394)	(396)	(920)	(2 659)	(16 851)
Stan na koniec okresu	172 854	27 362	57 551	-	164 878	105 758	240 691	769 094

Rezerwy na zobowiązania wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Imiennie tworzone są rezerwy na przewidywane straty związane z sądowym powództwem zgłoszonym przeciwko Grupie. Kwota, na którą utworzona jest rezerwa stanowi najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia roszczenia. Koszt ich utworzenia ujmowany jest w pozostałych kosztach operacyjnych. Opis istotnych roszczeń oraz zobowiązania warunkowe z tego tytułu zostały przedstawione w notach 50.2, 50.5 i 50.6

Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia obejmują głównie:

Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów

Rezerwa na roszczenia osób władających nieruchomościami z tytułu bezumownego korzystania z gruntu.

Szacowanie rezerwy na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości odbywa się z zastosowaniem podejścia tzw. etapowości i wag, tj. prawdopodobieństwa przegrania sporu i konieczności spełnienia roszczenia. Rozmiar zasądzonych odszkodowań z tytułu roszczeń z bezumownego korzystania z nieruchomości może być dla Grupy znaczący z uwagi na liczbę przedmiotowych nieruchomości, jednak Grupa nie jest w stanie oszacować maksymalnej kwoty odszkodowań. Grupa Kapitałowa ENEA, m.in. w związku z planowaną ustawą o korytarzach przesyłowych oszacowała i uwzględniła w wysokości utworzonej rezerwy również odszkodowania z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, na których posadowiony jest majątek sieciowy (linie elektroenergetyczne), co do których na dzień sprawozdawczy nie zostały przedstawione jeszcze żadne roszczenia.

Rezerwa na rekultywację składowiska

Grupa po zapewnieniu lub zamknięciu składowiska żużla i popiołu ma obowiązek dokonania rekultywacji terenu. Ze względu na fakt, iż Grupa posiada duże, niezapełnione obszary składowiska, przewidywany termin rekultywacji będzie miał miejsce w 2060 r. Przyszłe oszacowane koszty rekultywacji składowiska zostały zdyskontowane do wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej w wysokości 2,80% (na dzień 31 grudnia 2014 r. – 2,50%).

Wartość rezerwy na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 55 409 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 r. 57 551 tys. zł).

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rezerwa na zakup praw do emisji CO₂

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość rezerwy dotyczącej praw do emisji CO₂ wyniosła 193 034 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 r. 105 758 tys. zł).

Rezerwa na likwidację zakładu górniczego

Grupa tworzy rezerwę na koszty likwidacji zakładu górniczego, do których poniesienia jest zobligowana istniejącymi przepisami prawa. Główne założenia wykorzystywane przy ustalaniu kosztów z tytułu likwidacji zakładu górniczego zawierają założenia odnośnie do okresu żywotności kopalni, przewidywanej inflacji oraz długoterminowych stóp dyskontowych. Wyliczona wysokość kosztów likwidacji zakładu górniczego na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi: 124 441 tys. zł.

Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy dotyczą głównie:

- potencjalnych zobowiązań związanych z majątkiem sieciowym wynikających z różnic w interpretacjach przepisów 129 197 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 r. 109 563 tys. zł),
- kosztów korzystania z gruntów leśnych będących w zarządzie Lasów Państwowych 112 680 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 r. 115 921 tys. zł),
- podatku od nieruchomości w spółce Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. 23 881 tys. zł - wykazana kwota stanowi rezerwę na podatek od nieruchomości. Spółka, sporządzając deklaracje z tytułu podatku od nieruchomości nie uwzględnia (podobnie jak inne spółki górnicze w Polsce) dla potrzeb kalkulacji tego podatku wartości podziemnych wyrobisk górniczych, ani też wartości wyposażenia, które się w nich znajduje. Ze stanowiska Trybunału Konstytucyjnego wyrażonego w wyroku z dnia 13 września 2011 roku, a następnie potwierdzonego w orzeczeniach sądów administracyjnych wynika, że nie podlega opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podziemne wyrobisko górnicze rozumiane jako pusta przestrzeń w górotworze, powstała na skutek prowadzenia robót górniczych. Jednocześnie w wyroku tym Trybunał Konstytucyjny nie wykluczył, że w podziemnych wyrobiskach górniczych mogą znajdować się obiekty będące budowlami w rozumieniu przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, które mogą podlegać opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości. W przypadku ustalenia, że w podziemnych wyrobiskach górniczych znajdują się obiekty stanowiące budowle w rozumieniu przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, przy ustalaniu podstawy opodatkowania, nie może być zaliczana do tej podstawy wartość robót polegających na wykonaniu podziemnego wyrobiska górniczego. Powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie rozstrzygnął jednak w sposób jednoznaczny i ostateczny kwestii, jakie elementy wyposażenia podziemnych wyrobisk górniczych stanowią przedmiot opodatkowania podatkiem od nieruchomości, jak również do chwili obecnej brak jest jednolitego stanowiska w tym zakresie orzecznictwa sądów administracyjnych,
- roszczeń ZUS z tytułu składki wypadkowej w spółce Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. 18 727 tys. zł - ustalona przez ZUS na podstawie przedłożonych przez Spółkę dokumentów ZUS IWA (Informacja o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe) oraz korekty dokumentu ZUS IWA za 2012 rok wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe za okres rozliczeniowy od dnia 01.04.2013 do dnia

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- 31.03.2014 wynosiła 3,09 %, natomiast za okres rozliczeniowy od 01.04.2014 do 31.03.2015 wynosiła 2,70 %. Decyzją Nr 7/2014 z dnia 18 czerwca 2014 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Lublinie dokonał ustalenia wobec Jednostki Dominującej wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Organ ten - po uwzględnieniu korekt ZUS IWA za lata 2011, 2012 (dokonanych z urzędu), za okres rozliczeniowy od dnia 01.04.2013 do dnia 31.03.2014 ustalił wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 3,47 %, natomiast za okres rozliczeniowy od 01.04.2014 do 31.03.2015 w wysokości 3,09 %. Ponadto, w powyższej decyzji na podstawie art. 34 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ZUS ustalił względem Jednostki Dominującej stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe za lata składkowe od 01.04.2013 r. do 31.03.2014 oraz od 01.04.2014 r. do 31.03.2015 r. w podwyższonej o 50 % wysokości, tj. za rok składkowy 01.04.2013 r. do 31.03.2014 r. w wysokości 5,21% zaś za rok składkowy od 01.04.2014 r. do 31.03.2015 r. w wysokości 4,64 % . Od powyższej decyzji Jednostka Dominująca w dniu 25 lipca 2014 roku złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie wnosząc o uchylenie tej decyzji i umorzenie postępowania, ewentualnie o zmianę przez Sąd zaskarżonej decyzji i orzeczenie, że Jednostka Dominująca nie jest zobowiązana do opłacenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w podwyższonej o 50% wysokości oraz o orzeczenie, że w powyższych latach składkowych stopa procentowa tej składki powinna wynosić odpowiednio 3,09 % oraz 2,7%, postępowanie sądowe w toku,
- usuwania szkód górniczych 8 497 tys. zł - z uwagi na potrzebę usunięcia szkód górniczych Grupa tworzy rezerwę na szkody górnicze. Kwota ta dotyczy przede wszystkim planowanych kosztów jakie będą musiały być poniesione w związku z naprawą uszkodzonych linii energetycznych, wykupem zabudowanych nieruchomości (na których pojawiły się szkody) oraz rekompensatami za szkody w gruntach rolnych.

35. Przychody ze sprzedaży netto

	31.12.2015	31.12.2014
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	5 730 791	6 220 527
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych	2 964 470	2 860 165
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	85 341	107 626
Przychody ze sprzedaży pozostałych produktów i usług	146 257	111 509
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	15 823	47 076
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO2	-	32 936
Rekompensata na pokrycie kosztów osieroconych	293 147	257 508
Przychody ze sprzedaży energii cieplnej	275 118	212 961
Przychody ze sprzedaży węgla	219 548	-
Przychody ze sprzedaży gazu	117 897	5 087
Razem przychody ze sprzedaży netto	9 848 392	9 855 395

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
36. Koszty według rodzaju

	31.12.2015	31.12.2014
Amortyzacja	(790 375)	(728 408)
Koszty świadczeń pracowniczych	(989 489)	(948 872)
- wynagrodzenia	(723 197)	(718 901)
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(266 292)	(229 971)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	(1 791 115)	(1 821 196)
- zużycie materiałów i energii	(1 575 626)	(1 607 937)
- wartość sprzedanych towarów i materiałów	(102 281)	(208 745)
- koszty zakupu gazu	(113 208)	(4 514)
Wartość zakupionej energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(3 282 923)	(3 835 730)
Usługi obce	(1 192 707)	(1 046 916)
- usługi przesyłowe	(769 503)	(710 577)
- inne usługi obce	(423 204)	(336 339)
Podatki i opłaty	(290 201)	(268 934)
łącznie koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży i marketingu oraz koszty ogólnego zarządu	(8 336 810)	(8 650 056)

37. Koszty świadczeń pracowniczych

	31.12.2015	31.12.2014
Koszty wynagrodzeń	(723 197)	(718 901)
- bieżące wynagrodzenia	(659 269)	(679 497)
- nagrody jubileuszowe	(50 420)	(25 192)
- odprawy emerytalne i rentowe	(9 364)	1 054
- inne	(4 144)	(15 266)
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	(266 292)	(229 971)
- ZUS	(154 480)	(133 620)
- odpis na ZFŚS	(27 647)	(30 639)
- inne świadczenia społeczne	(59 491)	(43 034)
- pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	(12 016)	(11 198)
- inne	(12 658)	(11 480)
Razem	(989 489)	(948 872)

Gwarancje zatrudnienia

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Spółką a związkami zawodowymi przyznano określone gwarancje zatrudnienia dla pracowników zatrudnionych w Spółce przed dniem 29 czerwca 2007 r., które wygasają 31 grudnia 2018 r.

Ponadto, obowiązywanie postanowień powyższego porozumienia przedłużono w stosunku do pracowników, którym w chwili wygaśnięcia gwarancji będzie brakować nie więcej niż cztery lata do spełnienia przesłanek uprawniających

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

ich do nabycia prawa do emerytury. Oznacza to, że pracodawca w przypadku niedotrzymania gwarancji nie może wypowiedzieć umowy o pracę bez konieczności wypłaty dodatkowej odprawy pracownikowi, któremu w momencie upływu gwarancji zatrudnienia brakuje nie więcej niż cztery lata do osiągnięcia wieku emerytalnego.

Gwarancje zatrudnienia oznaczają, że w razie rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę ENEA S.A. będzie zobowiązana do zapłaty na rzecz pracownika kwoty stanowiącej iloczyn wynagrodzenia miesięcznego oraz okresu pozostającego do końca obowiązywania gwarancji.

Na mocy umowy społecznej zawartej w dniu 10 sierpnia 2007 r. pomiędzy ENEA Wytwarzanie S.A. a organizacjami związkowymi pracownikom zatrudnionym w ENEA Wytwarzanie S.A. na dzień wejścia w życie umowy przedłużono gwarancje zatrudnienia na kolejne 11 lat tj. do dnia 30 stycznia 2019 r.

38. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne

	31.12.2015	31.12.2014
Rozwiązanie rezerw na roszczenia o odszkodowanie	3 834	15 756
Rozwiązanie pozostałych rezerw	11 083	1 061
Zwrot kosztów przez ubezpieczyciela	11 503	14 951
Rozliczenie dochodu z tytułu dotacji i opłat przyłączeniowych	12 603	11 787
Odszkodowania, kary, grzywny	7 486	15 052
Odwrócenie niewykorzystanych odpisów aktualizujących	8 856	8 015
Nieodpłatnie otrzymane rzeczowe aktywa trwałe	11 761	17 994
Inne pozostałe przychody operacyjne	31 976	30 450
Razem	99 102	115 066

Pozostałe koszty operacyjne

	31.12.2015	31.12.2014
Utworzenie rezerw na roszczenia o odszkodowanie	(34 511)	(3 349)
Utworzenie pozostałych rezerw	(32 063)	(13 536)
Odpis aktualizujący wartość należności	(14 416)	(17 503)
Odpisanie należności nieściągalnych	(31 602)	(14 879)
Odpis aktualizujący wartość zapasów	-	(3 623)
Koszty postępowań sądowych	(5 155)	(706)
Koszty związków zawodowych	(1 105)	(1 420)
Odszkodowanie za bezumowne korzystanie z gruntów	(2 297)	(4 051)
Rozliczenie powiązania istniejącego przed przejęciem	(94 000)	-
Inne pozostałe koszty operacyjne	(46 891)	(38 687)
Razem	(262 040)	(97 754)

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
39. Przychody finansowe

	31.12.2015	31.12.2014
Przychody z tytułu odsetek	50 311	67 646
- rachunki i lokaty bankowe	26 588	30 343
- pozostałe pożyczki i należności	22 671	17 834
- pozostałe	1 052	19 469
Różnice kursowe	1 733	601
- różnice kursowe zrealizowane-operacje zabezpieczające	283	318
- różnice kursowe niezrealizowane-operacje zabezpieczające	(193)	275
- pozostałe różnice kursowe	1 643	8
Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych	6 914	9 043
Przeklasyfikowanie wyceny wartości aktywów dostępnych do sprzedaży do zysków i strat	12 854	-
Inne przychody finansowe	12 685	3 888
Razem	84 497	81 178

40. Koszty finansowe

	31.12.2015	31.12.2014
Koszty odsetek	(53 444)	(39 426)
- koszty odsetek z tytułu kredytów i pożyczek	(24 644)	(24 405)
- koszty odsetek od obligacji	(22 540)	(2 619)
- koszty leasingu finansowego	(118)	(248)
- inne odsetki	(6 142)	(12 154)
Różnice kursowe	(121)	(499)
- różnice kursowe od kredytów i pożyczek	-	(748)
- różnice kursowe zrealizowane-operacje zabezpieczające	-	184
- różnice kursowe niezrealizowane-operacje zabezpieczające	-	(662)
- pozostałe różnice kursowe	(121)	727
Koszt dyskonta zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych i rezerw	(17 317)	(50 883)
Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych	(8 629)	(140)
Koszty niewykorzystanych obligacji	-	(25 422)
Inne koszty finansowe	(2 240)	(9 113)
Razem	(81 751)	(125 483)

41. Podatek dochodowy

	31.12.2015	31.12.2014
podatek bieżący	(294 969)	(168 356)
podatek odroczony	305 069	(65 624)
Podatek dochodowy	10 100	(233 980)

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem brutto Grupy różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując nominalną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

	31.12.2015	31.12.2014
(Strata)/zysk przed opodatkowaniem	(408 978)	1 143 102
Podatek wyliczony według stawki 19%	77 706	(217 189)
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe * 19%)	(58 850)	(10 640)
Dochody niepodlegające opodatkowaniu (różnice trwałe * 19%)	5 096	(108)
Inne * 19%	(13 852)	(6 043)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	10 100	(233 980)

Podatkowa grupa kapitałowa

18 września 2013 r. Spółka zawarła umowę podatkowej grupy kapitałowej, która na okres 3 lat począwszy od 2014 r. wiąże 9 spółek Grupy Kapitałowej ENEA: ENEA S.A., ENEA Operator Sp. z o.o., ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Centrum Sp. z o.o., ENEA Oświetlenie Sp. z o.o., ENEA Trading Sp. z o.o., ENEA Serwis Sp. z o.o., ENEA Pomiar Sp. z o.o. oraz ENEA Logistyka Sp. z o.o. Spółką reprezentującą podatkową grupę kapitałową jest ENEA S.A.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych traktuje podatkową grupę kapitałową jako odrębnego podatnika podatku dochodowego (CIT), co oznacza, że spółki wchodzące w skład podatkowej grupy kapitałowej tracą odrębną podmiotowość dla celów podatku CIT a podmiotowość tę zyskuje podatkowa grupa kapitałowa jako całość.

Przedmiotem opodatkowania jest dochód ustalony od łącznego dochodu grupy, obliczonego jako nadwyżka sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat. Odrębność podmiotowa podatkowej grupy kapitałowej istnieje wyłącznie na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków, w szczególności każda ze spółek tworzących podatkową grupę kapitałową jest odrębnym podatnikiem podatku VAT, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od nieruchomości a także płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

Spółki tworzące podatkową grupę kapitałową muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki dominującej w kapitałach spółek tworzących PGK na poziomie minimum 95%, brak powiązań kapitałowych między spółkami zależnymi, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie udziału dochodu w przychodach na poziomie przynajmniej 3% (liczonego dla całej podatkowej grupy kapitałowej) oraz zawieranie transakcji z podmiotami spoza podatkowej grupy kapitałowej wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Od momentu rozwiązania każda ze spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej staje się samodzielnym podatnikiem dla podatku CIT.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
42. Dywidenda

Decyzję o pokryciu straty ENEA S.A. za bieżący rok obrotowy podejmą akcjonariusze na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w 2016 r. Zarząd zaproponuje pokryć stratę netto z zysku wypracowanego w latach przyszłych.

30 czerwca 2015 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 7 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r., zgodnie z którą na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 207 478 tys. zł. Dywidenda na jedną akcję wyniosła 0,47 zł (wypłacona w 2014 r. dywidenda za rok obrotowy 2013 wyniosła 251 622 tys. zł, tj. 0,57 zł na akcję). Do dnia bilansowego dywidenda została wypłacona akcjonariuszom.

43. Zysk na akcję

	01.01.2015-31.12.2015	01.01.2014-31.12.2014
(Strata)/zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	(434 857)	908 319
Średnioważona liczba akcji zwykłych	441 442 578	441 442 578
(Strata)/zysk netto na akcję (w zł na jedną akcję)	(0,99)	2,06
(Strata)/zysk rozwodniony na akcję (w zł na jedną akcję)	(0,99)	2,06

44. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Spółki Grupy Kapitałowej zawierają transakcje z następującymi podmiotami powiązаныmi:

- Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej – transakcje te są eliminowane na etapie konsolidacji,
- Transakcje zawarte pomiędzy Grupą a Członkami Władz Grupy, które podzielić należy na dwie kategorie:
  - wynikające z powołania na Członków Rad Nadzorczych,
  - wynikające z innych umów o charakterze cywilno – prawnym.
- Transakcje z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Transakcje z członkami Władz Grupy:

Tytuł	Zarząd Spółki		Rada Nadzorcza Spółki	
	01.01.2015 31.12.2015	01.01.2014 31.12.2014	01.01.2015 31.12.2015	01.01.2014 31.12.2014
Wynagrodzenia z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych	8 889	7 273	-	-
Wynagrodzenia z tytułu powołania do organów zarządzających lub nadzorujących	-	-	340	334
RAZEM	8 889	7 273	340	334

Na 31 grudnia 2015 r. zobowiązania z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych wobec członków Zarządu wynoszą 485 tys. zł. Rezerwa na premię dla Zarządu na 31 grudnia 2015 r. wynosi 2 680 tys. zł (na 31 grudnia 2014 r. odpowiednio 2 680 tys. zł), kwoty rezerw nie są uwzględnione w powyższej tabeli.

W wynagrodzeniu z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych uwzględniono wypłaconą w 2015 r.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

premię za 2014 r. w wysokości 2 936 tys. zł (w 2014 r. premia wypłacona za 2013 r. w wysokości 2 680 tys. zł).

Transakcje dotyczące pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przedstawiono w tabeli poniżej:

Organ	Udzielono od			
	Stan na dzień 01.01.2015	dnia 01.01.2015	Spląty do dnia 31.12.2015	Stan na dzień 31.12.2015
Rada Nadzorcza	22	10	(5)	27
RAZEM	22	10	(5)	27

Organ	Udzielono od			
	Stan na dzień 01.01.2014	dnia 01.01.2014	Spląty do dnia 31.12.2014	Stan na dzień 31.12.2014
Rada Nadzorcza	27	-	(5)	22
RAZEM	27	-	(5)	22

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno-prawnych zawartych pomiędzy Jednostką Dominującą a Członkami Władz Jednostki Dominującej dotyczą wyłącznie wykorzystania przez Członków Zarządu ENEA S.A. samochodów służbowych dla celów prywatnych.

Grupa zawiera również transakcje handlowe z jednostkami administracji państwowej i samorządowej oraz podmiotami będącymi własnością Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedmiotem tych transakcji są głównie:

- zakupy węgla, energii elektrycznej, praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii w zakresie energii odnawialnej oraz energii produkowanej w kogeneracji z ciepłem, usługi przesyłowej i dystrybucyjnej, które Grupa realizuje od podmiotów zależnych od Skarbu Państwa,
- sprzedaż energii elektrycznej, usługi dystrybucyjnej, przyłączenia do sieci i pozostałych powiązanych z tym opłat oraz węgla, którą Grupa realizuje zarówno dla organów administracji państwowej, samorządowej (sprzedaż odbiorcom końcowym) jak i spółek zależnych od Skarbu Państwa (sprzedaż hurtowa oraz detaliczna – odbiorcom końcowym).

Transakcje te przeprowadzane są na zasadach rynkowych a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Grupa nie prowadzi ewidencji umożliwiającej agregowanie wartości wszystkich transakcji realizowanych ze wszystkimi instytucjami państwowymi oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa. Wśród podmiotów będących spółkami zależnymi od Skarbu Państwa największym kontrahentem - odbiorcą Grupy ENEA jest Grupa Polskie Sieci Elektroenergetyczne, wartość sprzedaży netto w roku 2015 była na poziomie 116 602 tys. zł. (w roku 2014 były to Zakłady Azotowe w Tarnowie Mościcach S.A. (Grupa Azoty)) - sprzedaż na poziomie 150 003 tys. zł, największym kontrahentem - dostawcą jest również Grupa Polskie Sieci Elektroenergetyczne, wartość zakupów netto 815 129 tys. zł (w roku 2014 był to Katowicki Holding Węglowy S.A. na poziomie 356 908 tys. zł).

45. Umowy koncesyjne na świadczenie usług publicznych

Przedmiotem prowadzonej przez Grupę Kapitałową działalności jest przede wszystkim wytwarzanie energii elektrycznej, dystrybucja energii elektrycznej, obrót energią elektryczną oraz produkcja i sprzedaż węgla.

ENEA S.A. otrzymała 5 października 2007 r. decyzję o przedłużeniu koncesji na obrót energią elektryczną ważną do 31 grudnia 2025 r.

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne, za koncesjonowanie, regulację działalności przedsiębiorstw energetycznych i zatwierdzanie taryf odpowiada Prezes URE, który w drodze decyzji administracyjnej zatwierdza ceny energii oraz stawki opłat oraz zasady ich stosowania określone w Taryfie. Obowiązki przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzania taryf podlega działalność nieuznana przez Prezesa URE za prowadzoną w warunkach konkurencji (w odniesieniu do której Prezes URE nie wydał decyzji zwalniającej z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzania).

W roku 2015 ENEA stosowała zatwierdzone przez Prezesa URE taryfy:

- taryfę dla energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych G, niekorzystających z prawa wyboru sprzedawcy obowiązującą od 1 stycznia 2015 r.
- taryfy dla gazu ziemnego wysokometanowego (obowiązującą od 1 września 2014 r. i obowiązującą od 20 listopada 2015 r.).

12 września 2013 r. ENEA S.A. uzyskała od Prezesa URE koncesję na obrót paliwami gazowymi. Koncesja będzie obowiązywała w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2030 r.

Spółka **ENEA Operator Sp. z o.o.** posiada koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej obowiązującą do dnia 1 lipca 2017 roku.

ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. prowadzi w celach zarobkowych i na własny rachunek działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu i sprzedaży energii elektrycznej oraz wytwarzaniu i sprzedaży ciepła. Działalność ta objęta jest koncesjami udzielanymi przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki - po połączeniu Spółek ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. prowadzi działalność w oparciu o:

Koncesję na wytwarzanie energii elektrycznej WEE/115-ZTO-F/1271/W/DSW/2013/TW z dnia 31 grudnia 2013 r.- na okres do dnia 31 grudnia 2030 r. z późniejszymi zmianami decyzją z dnia 27 lutego 2015 r. WEE/115-ZTO-I/1271/W/DSW/2015/TW w związku z przekształceniem Spółki ENEA Wytwarzanie w Sp. z o.o.,

Koncesję na wytwarzanie ciepła WCC/256-ZTO-H/1271/W/DSW/2013/TW z dnia 31 grudnia 2013 r. na okres do dnia 31 grudnia 2025 r. z późniejszymi zmianami decyzją WCC/256-ZTO-J/1271/W/DSW/2015/TW z dnia 27 lutego 2015 w związku z przekształceniem Spółki ENEA Wytwarzanie w Sp. z o.o.,

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Koncesję na przesyłanie i dystrybucję ciepła PCC/269-ZTO-C/1271/W/DRE/2013/RK z dnia 31 grudnia 2013 r. na okres do dnia 31 grudnia 2025 r. Z późniejszymi zmianami decyzją z dnia 23 kwietnia 2015 r. PCC/269-ZTO-D/1271/W/DRE/2015/Esz w związku z przekształceniem Spółki ENEA Wytwarzanie w Sp. z o.o.,

Koncesję na obrót energią elektryczną OEE/702/1271/W/2/2012/KL z dnia 21 grudnia 2012 r. na okres do dnia 31 grudnia 2030 r. z późniejszymi zmianami decyzją z dnia 22 kwietnia 2015 r. OEE/702A/1271/W/DRE/2015/KCh w związku z przekształceniem Spółki ENEA Wytwarzanie w Sp.z o.o.

Działalność górnicza spółki **Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.** w zakresie gospodarczego wydobywania kopaliny węgla kamiennego musi odbywać się zgodnie z przepisami Prawa Geologicznego i Górniczego. Spółka posiada:

Koncesję na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bogdanka” z pokładów 385, 385/2, 389, 391, objętego obszarem górnicznym „Puchaczów V” wydaną przez Ministra Środowiska nr 5/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. Koncesji udzielono do dnia 31 grudnia 2031 r.,

Koncesję na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Lubelskie Zagłębie Węglowe – obszar K-3” z pokładów 379/2, 385/2, i 391, objętego obszarem górnicznym „Stręczyn” nr 3/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. wydaną przez Ministra Środowiska. Koncesji udzielono do dnia 17 lipca 2046 r.,

Koncesję na rozpoznawanie złoża węgla kamiennego ze złoża „Orzechów” nr 29/2014/p z dnia 14 października 2014 r. wydaną przez Ministra Środowiska. Koncesji udzielono do dnia 14 listopada 2018 r.,

Koncesję na rozpoznawanie złoża węgla kamiennego ze złoża „Ostrów” nr 25/2014/p z dnia 30 czerwca 2014 r. wydaną przez Ministra Środowiska. Koncesji udzielono do dnia 30 lipca 2019 r. Koncesja została zmieniona na wniosek LW Bogdanka decyzją z dnia 10.11.2015 na maksymalny okres do 30 lipca 2020 r.

We wrześniu 2014 r. LWB otrzymała odmowę na złożony wniosek o koncesje na eksploatację w obszarach K-6 i K-7, w którym to obszarze posiada koncesje na poszukiwania inny podmiot. Złożone odwołanie również rozpatrzone zostało odmownie. 12.12.2014 r. spółka złożyła skargę na decyzję odmawiającą przyznanie koncesji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Obecnie sprawa jest w toku.

ENEA Trading Sp. z o.o. posiada koncesje:

Nr OEE/610/19120/W/2/2011/BT na obrót energią elektryczną, udzieloną na okres od dnia 1 lutego 2011 roku do 31 grudnia 2030 roku.

Nr OPG/214/19120/W/2/2012/ŁG na obrót paliwami gazowymi udzieloną na okres od dnia 27 listopada 2012 do 31 grudnia 2030 roku.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nr OGZ/63/19120/W/DRG/2013/KL na obrót gazem ziemnym z zagranicą udzieloną na okres od dnia 1 sierpnia 2013 do 31 grudnia 2030 roku.

MEC Piła Sp. z o.o. oraz **PEC Sp. z o.o.** z siedzibą w Obornikach posiadają koncesje na wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucję ciepła do 31 grudnia 2025 r.

MPEC Białystok Sp. z o.o. posiada koncesje na obrót, wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucję energii cieplnej do 30 września 2018 r.

46. Kontrakty długoterminowe na sprzedaż mocy i energii elektrycznej (KDT)

Ze względu na fakt uznania przez Komisję Europejską, że kontrakty długoterminowe sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT) są niedozwoloną pomocą publiczną, Polski Parlament przyjął ustawę zmierzającą do likwidacji wyżej wymienionych kontraktów. Zgodnie z zapisami Ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej z dnia 29 czerwca 2007 r. („Ustawa o rozwiązaniu KDT”) Spółka od 1 kwietnia 2008 roku uprawniona była do otrzymywania rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych wynikających z przedterminowego rozwiązania kontraktów długoterminowych.

Rok 2014 był ostatnim rokiem pozostawania ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. w programie rekompensat kosztów osieroconych związanym z przedterminowym rozwiązaniem kontraktów długoterminowych na sprzedaż mocy i energii elektrycznej.

27 sierpnia 2015 r. Prezes URE wydał decyzję, w której ustalił dla Spółki wysokość korekty końcowej kosztów osieroconych w wysokości (+) 315 524 tys. zł, na podstawie której Zarządca Rozliczeń S.A. został zobowiązany do wypłaty na rzecz Spółki do dnia 31 grudnia 2015 r. kwoty z decyzji. 30 grudnia 2015 r. Spółka otrzymała od ZR kwotę korekty końcowej zgodnie z decyzją. Decyzja powyższa, zamknęła kwotę łącznej pomocy publicznej na nominalnym poziomie 551 619 tys. zł. ENEA Wytwarzanie nie odwołała się od decyzji w zakresie korekty końcowej i zdecydowała o wycofaniu sporów w zakresie korekt rocznych.

Do końca 2014 r. rozpoznano przychody z tytułu rekompensat w wysokości 258 472 tys. zł. Dodatkowo w 2015 r. rozpoznano przychody z tytułu należnej Spółce rekompensaty w wysokości 293 147 tys. zł. Powyższe kwoty odzwierciedlają pełną wartość należnej Spółce rekompensaty.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
47. Przyszłe płatności tytułem korzystania z nabytego odpłatnie i nieodpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego

Przyszłe zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntu (według opłat z 2015 r.) dotyczą czasu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów o korzystanie z gruntów i wynosi od 40 do 99 lat.

	31.12.2015	31.12.2014
Poniżej jednego roku	5 621	4 912
Od jednego do pięciu lat	23 666	20 486
Powyżej pięciu lat	387 860	342 309
	417 147	367 707

Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego:

	31.12.2015	31.12.2014
Poniżej jednego roku	17 850	11 491
Od jednego do pięciu lat	17 354	17 875
Powyżej pięciu lat	25 089	5 264
	60 293	34 630

Koszty poniesione w okresie z tytułu prawa wieczystego użytkowania oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego:

	2015	2014
Prawo wieczystego użytkowania	4 912	4 807
Umowy najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego	11 491	11 518

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego ujęte w kosztach

	31.12.2015	31.12.2014
Minimalne opłaty leasingowe	(11 491)	(6 596)
	(11 491)	(6 596)

Poniżej znajduje się krótka charakterystyka znaczących umów dotyczących leasingu operacyjnego w Grupie Kapitałowej ENEA:

ENEA Centrum Sp. z o.o. – 17 grudnia 2015 r. podpisała z mLeasing Sp. z o.o. Warszawa Umowy Leasingu Floty Samochodowej. Okres trwania 1 umowy wynosi 36 miesięcy, wynagrodzenie płatne w ratach miesięcznych.

ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. - umowy zawarte z Volkvagen Leasing Polska SA na okres 36 miesięcy. Przedmiotem umów jest 13 samochodów osobowych. Po zakończeniu umów leasingu ENEA Wytwarzanie przysługuje prawo do nabycia samochodów. W 2014 r. zostało zawartych 6 porozumień o zmianie umów leasingu dotyczących okresu używania przedmiotu leasingu z 36 miesięcy na 60 miesięcy. W 2015 dwa samochody zostały wykupione.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Umowa leasingu została zawarta także z Raiffeisen Leasing Polska SA Przedmiotem umowy jest 1 samochód osobowy.

Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. - spółka jest stroną umów najmu specjalistycznych maszyn i urządzeń oraz środków transportu. Wspomniane umowy zostały zaklasyfikowane jako umowy leasingu operacyjnego. Umowy najmu są zawierane na okresy o różnej długości. W części są to umowy krótkoterminowe mające na celu sprawdzenie jakości wykonania i przydatności danych maszyn i urządzeń w ciągu technologicznym. Umowy zawarte na okres dłuższy niż 2 lata posiadają zapis o możliwości waloryzacji stawki o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług. Umowa dotycząca najmu "Systemu monitorowania i kontroli wydruków wraz z urządzeniami kopiująco-drukującymi" oprócz opłaty stałej za każde urządzenie zawiera dodatkową opłatę liczoną jako iloczyn ilości wykonanych wydruków i ceny jednostkowej za dany rodzaj wydruku. W kalkulacji minimalnych płatności z tytułu nieodwoływalnych umów leasingowych zmienna wartość czynszu uzależniona od ilości wykonanych wydruków została pominięta.

48. Przyszłe zobowiązania wynikające z kontraktów zawartych na koniec okresu sprawozdawczego

Umowne zobowiązania związane z nabyciem rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych zaciągnięte na koniec okresu sprawozdawczego, lecz jeszcze nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynoszą:

	31.12.2015	31.12.2014
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	2 402 418	3 660 776
Nabycie wartości niematerialnych	12 301	14 168
	2 414 719	3 674 944

49. Zatrudnienie

	12 miesięcy zakończonych 31.12.2015	12 miesięcy zakończonych 31.12.2014
Stanowiska robotnicze	5 381	5 016
Stanowiska nierobotnicze	5 366	5 188
RAZEM	10 747	10 204

Dane zawarte w tabeli przedstawiają zatrudnienie w etatach. Stanowiska menedżerskie zostały zakwalifikowane do stanowisk nierobotniczych.

50. Zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

50.1. Poręczenia i gwarancje

W tabeli poniżej przedstawiono obowiązujące na 31 grudnia 2015 r. gwarancje bankowe w ramach umów zawartych przez ENEA S.A. z Bankiem BZ WBK S.A. oraz Pekao S.A. do wysokości limitów w nich określonych.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
01.01.2015	31.12.2015	Górecka Projekt Sp. z o.o.	Pekao S.A.	1 600
01.06.2015	31.01.2016	Atrium Tower Sp. z o.o.	BZ WBK S.A.	139
08.10.2015	05.01.2016	Miasto Zabrze	BZ WBK S.A.	1 000
08.10.2015	30.09.2016	Enea Operator Sp. z o.o.	BZ WBK S.A.	384
08.10.2015	30.09.2016	Enea Operator Sp. z o.o.	BZ WBK S.A.	405
20.10.2015	21.01.2016	Miasto Stołeczne Warszawa	BZ WBK S.A.	500
30.10.2015	04.01.2016	Izba Skarbowa w Gdańsku	BZ WBK S.A.	400
03.11.2015	03.01.2016	Szpital Kliniczny im. H. Święickickiego UM w Poznaniu	BZ WBK S.A.	140
06.11.2015	06.01.2016	Gmina Śrem	BZ WBK S.A.	100
06.11.2015	06.01.2016	Gmina Wilkowice	BZ WBK S.A.	50
13.11.2015	15.02.2016	Miasto Łódź	BZ WBK S.A.	875
16.11.2015	14.01.2016	Gmina Tarnowo Podgórne	BZ WBK S.A.	100
16.11.2015	14.01.2016	Politechnika Warszawska	BZ WBK S.A.	360
17.11.2015	10.08.2018	Skarb Państwa Państw. Gosp. Leśne Lasy Państwowe - Nadleśnictwo Kruszwica	BZ WBK S.A.	31
24.11.2015	31.01.2018	AQUA SA	BZ WBK S.A.	257
27.11.2015	31.01.2018	Szpital Kliniczny im. H. Święickickiego UM w Poznaniu	BZ WBK S.A.	854
16.12.2015	16.02.2016	Uniwersytecki Szpital Kliniczny we Wrocławiu	BZ WBK S.A.	80
Suma udzielonych gwarancji bankowych				7 275

Zestawienie udzielonych gwarancji wg stanu na 31 grudnia 2014 r.

Lp.	Nazwa jednostki	Tytuł zabezpieczenia (tytuł zabezpieczanego zobowiązania)	Rodzaj zabezpieczenia	Wartość zabezpieczenia	Podmiot, na rzecz którego ustanowiono zabezpieczenie	Okres, na jaki zostało ustanowione zabezpieczenie
1.	ENEA S.A.	Zabezpieczenie płatności z tytułu umowy najmu powierzchni biurowej	gwarancja bankowa udzielona w ramach linii gwarancji w kwocie 350 000 tys. zł	1 600 tys. zł	Górecka Projekt Sp. z o.o.	31.12.2014
2.	ENEA S.A.	Zabezpieczenie płatności z tytułu umowy najmu powierzchni biurowej	gwarancja bankowa udzielona w ramach linii gwarancji w kwocie 250 000 tys. zł	186 tys. zł	Atrium Tower Sp. z o.o.	31.08.2015

Poniżej zestawienie gwarancji bankowych spółki Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
19.09.2012	30.09.2021	Ministerstwo Środowiska	PKO BP S.A.	19 000
06.06.2013	30.09.2021	Ministerstwo Środowiska	PKO BP S.A.	1 500
27.10.2015	31.01.2018	UTA Polska Sp. z o.o.	PEKAO S.A.	50

50.2. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi
Postępowania z powództwa Grupy

Postępowania wszczynane przed sądami powszechnymi z powództwa ENEA S.A. oraz ENEA Operator Sp. z o.o. dotyczą dochodzenia należności z tytułu dostarczania energii elektrycznej (tzw. sprawy za energię) oraz dochodzenia należności z innych tytułów – nielegalnego poboru energii elektrycznej, przyłączy do sieci i innych usług specjalistycznych (tzw. sprawy za nie energię).

Postępowania wszczynane przed sądami powszechnymi z powództwa ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. dotyczą przede wszystkim zaległych płatności za faktury oraz kar umownych od kontrahentów spółki.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. przed sądami powszechnymi toczyły się łącznie 11 584 sprawy z powództwa Grupy na łączną kwotę 219 468 tys. zł (na 31 grudnia 2014 r. toczyły się 10 662 sprawy o łącznej wartości 105 621 tys. zł).

Wynik żadnej ze spraw nie jest istotny dla wyniku finansowego Grupy Kapitałowej.

Postępowania przeciwko Grupie

Postępowania przeciwko Grupie wszczynane są zarówno z powództwa osób fizycznych, jak i prawnych. Dotyczą one m.in. kwestii takich jak: odszkodowania za przerwy w dostawach energii, ustalenie, czy miał miejsce nielegalny pobór energii oraz odszkodowania za korzystanie przez Grupę z nieruchomości, na których znajdują się urządzenia elektroenergetyczne. Za szczególnie istotne Grupa uznaje powództwa dotyczące bezumownego korzystania z nieruchomości nie będących własnością Grupy (nota 50.5).

Na dzień 31 grudnia 2015 r. przed sądami powszechnymi toczyły się łącznie 2 282 sprawy przeciwko Grupie na łączną kwotę 301 815 tys. zł (odpowiednio na 31 grudnia 2014 r. toczyło się 1 928 spraw o łącznej wartości 281 481 tys. zł). Rezerwy związane z tymi sprawami sądowymi prezentowane są w nocie 34.

50.3. Postępowania arbitrażowe

Postępowanie z powództwa Mostostal Warszawa S.A. oraz Acciona Infraestructuras S.A. przeciwko Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. jest prowadzone przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie pod sygnaturą akt SA 64/15. Postępowanie arbitrażowe zostało wszczęte na podstawie wezwania na arbitraż wniesionego przez Konsorcjum w dniu 7 kwietnia 2015 r. Konsorcjum wniosło o zasądzenie od LWB na rzecz Konsorcjum kwoty 574 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi od powyższej kwoty od dnia 23 kwietnia 2015 r. (tj. od dnia złożenia pisma rozszerzającego wezwanie na arbitraż) do dnia zapłaty. Konsorcjum zastrzegło sobie prawo do dochodzenia dalszych roszczeń w toku tego lub innego postępowania. Obecnie Spółka oczekuje na wydanie przez Sąd postanowienia w zakresie swojej własności na podstawie par. 3 ust. 3 Regulaminu Arbitrażowego Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie.

50.4. Postępowania toczące się przed organami administracji publicznej

Odnosnie ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. przed organami administracji celnej oraz sądami administracyjnymi prowadzone są postępowania:

- 1) Towarzystwo na rzecz Ziemi złożyło do WSA skargę na postanowienie utrzymujące w mocy postanowienie odmawiające wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji. Po wyczerpaniu drogi administracyjnej sprawa trafiła do NSA. Oczekuje na rozpoznanie skargi kasacyjnej (dot. budowy nowego bloku). Wyrokiem z dnia 10 grudnia 2015 r. (sygn. akt. IIOSK949/14 i II OSK 950/14) Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargi kasacyjne Towarzystwa. Sprawy prawomocnie zakończone,
- 2) Towarzystwo na rzecz Ziemi - złożyło do WSA skarga na odmowę wszczęcia postępowania ws. stwierdzenia nieważności decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania i decyzji zmieniającej ww. decyzję (dot. budowy nowego bloku),
- 3) Skarga fundacji ClientEarth Poland o dopuszczenie do udziału w postępowaniu na prawach strony w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych, prowadzonym na podstawie art. 50 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. NSA uchylił wyrok WSA. Wyrokiem z dnia 5 listopada 2015 r. WSA uchylił postanowienia Ministra oraz Marszałka

odmawiające dopuszczenia Fundacji do udziału w postępowaniu. Sąd nie doręczył jeszcze uzasadnienia. Od orzeczenia przysługuje skarga kasacyjna.

Postępowania przed sądami administracji publicznej odnośnie spółki Lubelski Węgiel S.A. dotyczą m.in. sporów z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie podatku od nieruchomości. Kwestia wywodzi się z tego, iż Spółka, sporządzając deklaracje z tytułu podatku od nieruchomości nie uwzględnia (podobnie jak inne spółki górnicze w Polsce) dla potrzeb kalkulacji tego podatku wartości podziemnych wyrobisk górniczych, ani też wartości wyposażenia, które się w nich znajduje. Obecnie prowadzone są spory z gminami Puchaczów, Cyców oraz Ludwin, a więc gminami na terenie których Spółka prowadzi wydobywanie jak również z gminą Milejów. Sprawy dotyczą zarówno zwrotu nadpłat, jak również ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości i dotyczy lat 2004-2007 w zakresie nadpłat, oraz 2008-2012. W celu pokrycia ewentualnych roszczeń z zakresu podatku od nieruchomości Spółka utworzyła rezerwę w wysokości 23.881 tys. zł.

Ponadto prowadzone jest postępowanie przed Sądem Okręgowym w Lublinie w zakresie roszczeń ZUS z tytułu składki wypadkowej - mianowicie zasadności przekwalifikowania wypadków przy pracy oraz uchylenia sankcji nałożonej w wyniku kontroli na Spółkę przez ZUS O/w Lublinie. W celu pokrycia ewentualnych roszczeń w tym zakresie Spółka posiada utworzoną rezerwę w wysokości 18.727 tys. zł.

Zobowiązanie warunkowe z tytułu roszczeń prawnych dotyczące wynagrodzenia dla współtwórców wynalazków objętych patentem Nr 206048 i 209043, funkcjonujących w LWB, od których spółka nie tworzy rezerwy wynika przede wszystkim z braku możliwości dokonania oceny zasadności wysokości przedmiotowego roszczenia i rozbieżności pomiędzy stanowiskiem spółki a stanowiskiem współtwórców wynalazków objętych w/w patentami. Wartość zobowiązania warunkowego na dzień sprawozdawczy LWB wynosi 48 mln zł. Spółka dokonała oszacowania rezerwy na wynagrodzenie dla współtwórców według najlepszej posiadanej wiedzy oraz zasad stosowanych dotychczas w spółce przy wyliczaniu wynagrodzenia dla twórców wynalazków. W pozycji rezerwy na roszczenia prawne wykazano rezerwę na roszczenia dotyczące wynagrodzenia dla współtwórców wynalazków objętych patentem Nr 206048 i 209043, funkcjonujących w spółce, na kwotę 3 554 tys. zł. Kwestia wysokości wynagrodzenia będzie przedmiotem prac biegłych sądowych lub biegłych uznanych przez obydwie strony.

Do dnia przejścia LWB wystawiła na rzecz Konsorcjum firm Mostostal Warszawa S.A. oraz Acciona Infraestructuras S.A. („Konsorcjum”) noty obciążeniowe z tytułu odszkodowania umownego, kar umownych za opóźnienia w realizacji umowy oraz odszkodowania za utracone korzyści – w łącznej wysokości 34 592 tys. zł. Jednocześnie w dniu 7 kwietnia 2015 roku do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie wpłynęło powództwo wniesione przeciwko LWB przez Konsorcjum. Powództwo dotyczy przede wszystkim roszczeń z tytułu zwrotu poniesionych przez Konsorcjum kosztów w związku z przedłużeniem czasu wykonywania umowy oraz kary umownej za odstąpienie od umowy z winy spółki, stanowiących łącznie kwotę 27 232 tys. zł. W opinii Zarządu LWB zarówno nałożona kara umowna jak również roszczenie z tytułu dodatkowych kosztów poniesionych przez Konsorcjum są bezpodstawne, zwłaszcza, iż opóźnienie w realizacji umowy powstało z winy Konsorcjum.

Wystąpienie Konsorcjum do Sądu Arbitrażowego było zdaniem Zarządu spółki, reakcją na obciążanie Konsorcjum przez spółkę karą umowną, odszkodowaniem umownym oraz odszkodowaniem z tytułu utraconych korzyści. Zdaniem Zarządu spółki prawdopodobieństwo negatywnego rozstrzygnięcia sporu i ewentualnie wynikającej z tego konieczności zapłaty przez spółkę roszczeń jest niewielkie, a ostateczny rezultat finansowy obustronnych roszczeń

nie powinien być dla spółki niekorzystny. Obecnie spółka oczekuje na wydanie przez Sąd postanowienia w zakresie swojej własności na podstawie par. 3 ust. 3 Regulaminu Arbitrażowego Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie.

50.5. Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Grupę

Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Grupę wynika z faktu, że Grupa nie dla wszystkich obiektów posiada tytuł prawny do korzystania z gruntów, na których są usytuowane sieci przesyłowe oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Grupa może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości.

Brak uregulowanego stanu prawnego nieruchomości powoduje zagrożenie powstania dodatkowych kosztów związanych z żądaniami wypłaty odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu, czynszu dzierżawnego lub wyjątkowo, w pojedynczych przypadkach z żądaniami związanymi ze zmianą lokalizacji obiektu (przywrócenie gruntu do stanu pierwotnego).

Rozstrzygnięcia zapadające w tych sprawach są o tyle istotne, że w znaczący sposób wpływają zarówno na kształtowanie postępowania Grupy wobec osób zgłaszających roszczenia przedsądowe w związku z urządzeniami zlokalizowanymi na ich nieruchomościach w przeszłości, jak i na sposób regulowania stanu prawnego tych urządzeń w przypadku nowych inwestycji.

Możliwość utraty majątku w tym przypadku jest znikoma. Brak uregulowanego stanu prawnego nieruchomości pod urządzeniami energetycznymi nie stanowi ryzyka utraty przez Grupę majątku, a jedynie powoduje zagrożenie powstania dodatkowych kosztów związanych z żądaniami wypłaty odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu, czynszu dzierżawnego kosztów ustanowienia służebności przesyłu lub wyjątkowo, w pojedynczych przypadkach z żądaniami związanymi ze zmianą lokalizacji obiektu (przywrócenie gruntu do stanu pierwotnego). Grupa tworzy adekwatne rezerwy.

Rezerwa dotyczy również odszkodowań za bezumowne korzystanie przez Grupę z nieruchomości, na których posadowiony jest majątek sieciowy Grupy (linie elektroenergetyczne), w związku z określaniem tzw. korytarzy przesyłowych oraz ustanawianiem służebności przesyłu na rzecz Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa ujęła rezerwę na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów w wysokości 189 429 tys. zł.

50.6. Zawezwania do próby ugodowej w sprawach dotyczących niezbilansowania za 2012 r.

30 i 31 grudnia 2014 r. ENEA S.A. wystąpiła z zawezwaniami do próby ugodowej w stosunku do:

	Kwota zawezwania w tys. zł
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	7 410
PKP Energetyka S.A.	1 272
TAURON Polska Energia S.A.	17 086
TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	1 826
FITEN S.A.	207
Razem	27 801

Przedmiotem zawezwań było roszczenie rozliczenia zapłaty za energię elektryczną pobraną w ramach bilansowania handlowego. Zawezwane spółki poprzez niewyrażenie zgody na wystawienie przez ENEA S.A. faktur za rok 2012 bezpodstawnie uzyskały z tego tytułu korzyści majątkowe.

Do dnia sprawozdawczego odbyło się pięć rozpraw, na których nie doszło do uznania roszczeń ENEA S.A.

W związku z brakiem ugodowego rozstrzygnięcia w powyższej sprawie, ENEA S.A. wystąpiła przeciwko w/w podmiotom ze stosownymi pozwami przeciwko:

- FITEN S.A. - pozew z 24 listopada 2015 r., wartość przedmiotu sporu: 207 tys.,
- TAURON Polska Energia S.A. – pozew z 10 grudnia 2015 r., wartość przedmiotu sporu: 17 086 tys. zł,
- TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o. o. – pozew z 10 grudnia 2015 r., wartość przedmiotu sporu: 1 826 tys. zł,
- PKP Energetyka S.A. – pozew z 28 grudnia 2015 r., wartość przedmiotu sporu: 1 272 tys. zł,
- PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. – pozew z 29 grudnia 2015 r., wartość przedmiotu sporu: 7 410 tys. zł.

Sprawa z powództwa ENEA S.A. przeciwko FITEN S.A. toczy się przed Sądem Okręgowym w Katowicach pod sygnaturą akt XIII GC 561/15/IW. W jej toku strona Pozwana 22 grudnia 2015 r. sporządziła odpowiedź na pozew.

ENEA S.A. w odpowiedzi na stanowisko Pozwanej podtrzymała w całości żądania zawarte w pozwie z 24 listopada 2015 r. Najbliższa rozprawa w/w sprawie została wyznaczona na 17 marca 2016 r.

Sprawa z powództwa ENEA S.A. przeciwko TAURON Polska Energia S.A. toczy się przed Sądem Okręgowym w Katowicach pod sygnaturą akt XIII GC 600/15/AM. Pismem z 20 stycznia 2016 r. Pozwana wystąpiła z wnioskiem o przedłużenie terminu złożenia odpowiedzi na pozew z uwagi na stopień skomplikowania okoliczności faktycznych sprawy oraz obszerny materiał dowodowy załączony do pozwu, który - w ocenie Pozwanej – wymaga szczegółowej analizy po jej stronie.

W pozostałych sprawach, na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie podjęto jeszcze żadnych czynności.

51. Udział w programie budowy elektrowni atomowej

15 kwietnia 2015 r. KGHM, PGE, TAURON i ENEA zawarły Umowę Nabycia Udziałów w PGE EJ 1. KGHM, PGE, TAURON oraz ENEA nabyły od PGE po 10% udziałów (łącznie 30% udziałów) w PGE EJ 1. ENEA zapłaciła za nabyte udziały 16 mln zł.

29 lipca 2015 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PGE EJ 1, na którym Wspólnicy postanowili podwyższyć kapitał zakładowy Spółki o ok. 70 mln zł, poprzez utworzenie 496 450 nowych udziałów o wartości nominalnej 141 zł każdy, objąć nowo utworzone udziały i pokryć je wkładami pieniężnymi. Zgodnie z decyzją NZW ENEA objęła 49 645 udziałów o łącznej wartości nominalnej ok. 7 mln zł i pokryła je wkładem pieniężnym w wysokości ok. 7 mln zł.

Zgodnie z Umową Wspólników, zaangażowanie finansowe ENEA S.A. w okresie Fazy Wstępnej nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł i ma polegać na wnoszeniu wkładów, do wysokości tej kwoty, na podwyższony kapitał zakładowy PGE EJ 1 Sp. z o.o.

ENEA S.A. jako wspólnik zobowiązana jest głosować za podwyższeniami kapitału zakładowego PGE EJ 1 mającymi na celu pozyskanie środków wymaganych do realizacji inwestycji oraz obejmować udziały w podwyższonym kapitale, w wysokości wynikającej z procentu posiadanych udziałów (10%) i pokrywać udziały wkładami pieniężnymi zgodnie z odpowiednimi uchwałami.

W trakcie trwania roku 2015 nie miały miejsca inne niż podwyższenie kapitału zakładowego Spółki działania w zakresie finansowania Spółki.

Na mocy Umowy Wspólników ENEA S.A. jest zaangażowana w finansowanie działalności PGE EJ1 zgodnie z przyjętym harmonogramem finansowania. Na dzień sporządzania niniejszej informacji nie występują planowane umowy, które mogą nakładać na ENEA S.A. obowiązek udzielenia innego wsparcia lub udzielenie wsparcia w uzyskaniu wsparcia finansowego.

Umowy planowane do zawarcia przez PGE EJ 1 sp. z o.o. związane są z realizacją celu, dla którego została powołana Spółka, a którym jest przygotowanie procesu inwestycyjnego, budowa, eksploatacja oraz likwidacja po zakończeniu komercyjnej eksploatacji elektrowni jądrowej o mocy około 3.000 MW w Polsce. Z uwagi na specyfikę obszaru działalności podstawowej Spółki oraz fazy początkowej projektu koszty działalności operacyjnej oraz nakłady inwestycyjne nie mogą być zrównoważone przychodami, które osiągnęte będą po zakończeniu inwestycji.

Finansowanie działalności spółki realizowane jest jedynie poprzez podwyższenia kapitału zakładowego. Do udzielania takiej formy wsparcia finansowego zobowiązali się wszyscy Wspólnicy, w tym ENEA.

Ograniczenie ekspozycji ENEA na ryzyko w związku z udziałem w PGE EJ 1 Sp. z o.o. realizowane jest również poprzez zapisy Umowy Spółki PGE EJ 1. Zgodnie z ww. Umową, Zarząd PGE EJ 1 obowiązany jest uzyskać zgodę Rady Nadzorczej m.in. przed rozporządzeniem prawem lub zaciągnięciem zobowiązania o każdorazowej wartości przekraczającej 1 000 tys. zł a nieprzekraczającej 40 000 tys. zł (par. 17. ust. 2 pkt. 1), z dodatkowymi zastrzeżeniami zawartymi w Umowie Spółki. Natomiast do kompetencji Zgromadzenia Wspólników należy m.in. udzielanie zgody na rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania przez spółkę o każdorazowej wartości przekraczającej 40 000 tys. zł (par. 25. ust. 4. pkt. 2), z dodatkowymi zastrzeżeniami zawartymi w Umowie Spółki.

Stronami udzielającymi wsparcia finansowego (podwyższeń kapitału) PGE EJ 1 z tytułu prowadzonej działalności są obecnie wszyscy Wspólnicy Spółki – PGE SA, KGHM SA, TAURON SA i ENEA SA, posiadający odpowiednio 70%, 10%, 10%, 10% udziałów w kapitale zakładowym Spółki.

Na 31 grudnia 2015 r. i na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego ENEA S.A. posiada 195 645 udziałów w kapitale zakładowym PGE EJ 1 Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej wynoszącej ok 27 586 tys. zł, stanowiących 10 % ogólnej liczby udziałów/głosów. Zgodnie z art. 5.3.7 Umowy Wspólników, uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego na Etapie Rozwoju będą przewidywały dojście do skutku podwyższenia kapitału jedynie w przypadku objęcia i optacenia Udziałów w podwyższonym kapitale przez wszystkich Wspólników proporcjonalnie do posiadanych przez nich Udziałów, o ile Strony nie uzgodnią inaczej. W świetle powyższego, bez zgody ENEA S.A., jej udział w kapitale zakładowym spółki nie ulegnie zmianie.

52. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

7 stycznia 2016 r. ENEA S.A. zaciągnęła drugą transzę kredytu z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w wysokości 100 000 tys. zł. Oprocentowanie transzy jest zmienne, oparte na stawce WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększone o marżę banku.

Dnia 7 sierpnia 2015 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. i Fen Wind Farm B.V. zawarły Warunkową Umowę Przedwstępną nabycia 100% udziałów spółki celowej Eco-Power Sp. z o.o., która to jest właścicielem farmy wiatrowej Skoczytkody o mocy 36 MW. Kwota transakcji to 286 500 tys. zł powiększone o ewentualne rozliczenia międzyokresowe, które na dzień zamknięcia transakcji przypadający w dniu 5 lutego 2016 roku nie miały przekroczyć kwoty 250 tys. zł. Jeśli transakcja będzie zamknięta po tym terminie, kwota 250 tys. zł będzie rosła – zwiększy się o zysk ze sprzedaży energii elektrycznej i świadectw pochodzenia. Wynika to z formuły cenowej przyjętej w umowie.

Dnia 5 lutego 2016 r. miało dojść do podpisania ostatecznej umowy na zakup udziałów. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego weryfikowane są warunki zawieszające wynikające z Umowy Przedwstępnej. Spółka nie wyznaczyła jeszcze nowej daty umowy.

53. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły.

53.1. Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r. zostało sporządzone zgodnie z MSSF UE.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy i aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

53.2. Zasady konsolidacji

(a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

W odniesieniu do transakcji nabycia spółek, które nie znajdują się pod wspólną kontrolą, koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących.

Grupa wycenia udziały niekontrolujące proporcjonalnie do udziału w wartości godziwej nabywanych aktywów netto. W kolejnych okresach wartość udziałów niekontrolujących obejmuje wartość rozpoznaną przy początkowym ujęciu

skorygowaną o zmiany wartości kapitału jednostki zależnej w proporcji do posiadanych udziałów. Całkowity dochód jest alokowany do udziałów niekontrolujących nawet wtedy, gdy powoduje powstanie ujemnej wartości tych udziałów.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione tam, gdzie było to konieczne dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

(b) Jednostki stowarzyszone i wspótkontrolowane

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Nadwyżkę ceny nabycia nad wartością godziwą dających się zidentyfikować aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia ujmuje się jako wartość firmy. Wartość firmy włączona jest do wartości bilansowej inwestycji, a utratę jej wartości wycenia się w ramach całej wartości inwestycji. Jakąkolwiek nadwyżkę udziału Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad kosztem przejęcia po dokonaniu przeszacowania ujmuje się niezwłocznie w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Jednostki wspótkontrolowane to wszystkie jednostki, w których na podstawie ustaleń umownych ENEA S.A. sprawuje kontrolę wspólnie z innymi podmiotami. Inwestycje w jednostkach wspótkontrolowanych rozlicza się metodą praw własności identycznie jak inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych i/lub wspótkontrolowanych od dnia nabycia ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych całkowitych dochodach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu kapitału własnego od dnia nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspótkontrolowanej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej lub wspótkontrolowanej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięta na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej lub wspótkontrolowanej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą a jej jednostkami stowarzyszonymi lub wspótkontrolowanymi, eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych lub wspótkontrolowanych. Niezrealizowane straty również są eliminowane, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone lub wspótkontrolowane zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

53.3. Połączenia / nabycia jednostek gospodarczych

Połączenia / nabycia jednostek gospodarczych znajdujących się poza wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia, opisaną w punkcie 52.2.(a).

Transakcje połączenia/nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem zawartym w MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, jednostka powinna sama opracować odpowiednie zasady rachunkowości dla tego typu transakcji.

Grupa przyjęła politykę rachunkowości polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa, kapitały i zobowiązania jednostki przejmowanej począwszy od dnia nabycia według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości łączonych jednostek. Wartość firmy oraz zysk na okazym nabyciu nie są rozpoznawane. Ewentualna różnica między wartością księgową przejmowanych aktywów netto a wartością godziwą kwoty zapłaty w formie wyemitowanych przez jednostkę instrumentów kapitałowych i/lub wydanych aktywów jest rozpoznawana w kapitale własnym Grupy.

Przy zastosowaniu metody bazującej na wartościach księgowych dane porównawcze, dotyczące prezentowanych okresów historycznych, nie są przekształcane.

53.4. Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

(a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność (w walucie funkcjonalnej). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), które stanowią walutę funkcjonalną i walutę prezentacji wszystkich jednostek Grupy Kapitałowej.

(b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia (kurs zamknięcia - jest to średni kurs NBP obowiązujący na dzień wyceny).

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu natomiast zyski lub straty z tytułu różnic kursowych dotyczących środków trwałych w budowie ujmuje się w nakładach na środki trwałe w budowie.

53.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego

o zakumulowaną amortyzację oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego rzeczowego aktywa trwałego lub ujmuje jako odrębne rzeczowe aktywo trwałe (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do zysków lub strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

W przypadku wymiany części środka trwałego w jego wartości bilansowej ujmuje się koszt wymienianej części składowej tego środka; Jednocześnie wartość bilansowa wymienionej części składowej jest usuwana ze sprawozdania z sytuacji finansowej niezależnie, czy była osobno amortyzowana i ujmowana jest w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Ujęte w wartości początkowej środków trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są środki trwałe, których dotyczą, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego środka trwałego, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach przewidywanego harmonogramu likwidacji kopalni.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową przez oszacowany okres użytkowania. Podstawę naliczania amortyzacji stanowi wartość początkowa pomniejszona o wartość końcową, jeżeli jest istotna. Każda istotna część składowa pozycji rzeczowego aktywa trwałego o różnym okresie użytkowania amortyzowana jest osobno.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych wynoszą:

• budynki i budowle	10 – 80 lat
w tym sieci energetyczne	33 lata
• budowle (wyrobiska eksploatacyjne)	amortyzacja metodą naturalną w oparciu o długość eksploataowanych ścian
• urządzenia techniczne i maszyny	2 – 50 lat
• środki transportu	3 – 30 lat
• pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	3 – 25 lat

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych dokonuje się co najmniej raz w roku. Każda zmiana okresu amortyzacji wymaga uzasadnienia i powoduje korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Na każdy dzień sprawozdawczy kończący rok obrotowy przeprowadza się ocenę wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości składników aktywów zgodnie z MSR 36. W przypadku stwierdzenia istnienia przesłanek przeprowadza się test na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania. Zakończenie amortyzacji następuje wtedy, gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży lub gdy zostanie usunięty ze sprawozdania z

sytuacji finansowej.

W ramach swojej działalności Grupa otrzymuje nieodpłatnie rzeczowe aktywa trwałe infrastruktury energetycznej. Do 31 grudnia 2009 r. przyjęte rzeczowe aktywa trwałe wyceniane były w wartości godziwej na moment początkowego ujęcia, a ich wartość odnoszona jest jednocześnie na rozliczenia dochodu z tytułu nieodpłatnie otrzymanych rzeczowych aktywów trwałych, który podlega rozliczeniu w czasie odpowiednio do amortyzacji tych rzeczowych aktywów trwałych. Od 1 stycznia 2010 r. nieodpłatnie otrzymane rzeczowe aktywa trwałe infrastruktury energetycznej odnoszone są jednorazowo w pozostałe przychody operacyjne w momencie ich otrzymania.

Zyski i straty z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych, stanowiące różnice pomiędzy przychodami ze sprzedaży i wartością bilansową zbywanego rzeczowego aktywa trwałego, ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

53.6. Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków, mogą być oddane w użytkowanie wieczyste (PWUG). Użytkowanie wieczyste jest szczególnym prawem rzeczowym uprawniającym do: korzystania z nieruchomości z wyłączeniem innych osób oraz rozporządzania tym przedmiotem (prawem).

W zależności od sposobu nabycia praw Grupa dokonuje następującej klasyfikacji:

1. PWUG uzyskane nieodpłatnie z mocy prawa na podstawie decyzji wojewody lub zarządu jednostki samorządu terytorialnego – traktuje się jako leasing operacyjny.
2. PWUG nabyte odpłatnie od osób trzecich – wykazuje się jako aktywa w PWUG w cenie nabycia po pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne.
3. PWUG nabyte na podstawie umowy o oddaniu gruntu w użytkowanie wieczyste, zawartej ze Skarbem Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego – przyjmuje się jako nadwyżkę pierwszej opłaty nad opłatą roczną i zalicza się jako aktywo do PWUG i amortyzuje.

Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania gruntu odbywa się przez okres, na który to prawo zostało przyznane (od 40 do 99 lat).

53.7 Wartości niematerialne

(a) Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niekontrolujących i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Grupy generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

(b) Informacja geologiczna

Zakupioną informację geologiczną ujmuje się zgodnie z MSSF 6 „Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych” w wartości wynikającej z umowy zawartej z Ministerstwem Środowiska. Do momentu otrzymania koncesji nie podlega ona amortyzacji. Następnie aktywowane koszty odpisuje się przez cały czas trwania koncesji.

(c) Opłaty

Opłatę za ustanowienie użytkowania górniczego przestrzeni w celu wydobywania węgla kamiennego ze złoża „Bogdanka” aktywuje się w wysokości poniesionej opłaty. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania górniczego.

(d) Inne wartości niematerialne

Do innych wartości niematerialnych zaliczane są: oprogramowanie komputerowe, licencje oraz inne wartości niematerialne. Wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja naliczana jest metodą liniową, według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi:

- dla licencji i oprogramowania serwerowego 2 - 10 lat,
- dla licencji i oprogramowania stacji roboczych oraz oprogramowania antywirusowego 2 - 10 lat,
- dla informacji geologicznej okres trwania koncesji,
- dla innych wartości niematerialnych 2 - 40 lat.

Grupa co roku weryfikuje poprawność ustalonego okresu użytkowania wartości niematerialnych. Każda zmiana okresu amortyzacji wymaga uzasadnienia i powoduje korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Na każdy dzień sprawozdawczy kończący rok obrotowy przeprowadza się ocenę wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości składników wartości niematerialnych. W przypadku stwierdzenia, istnienia przesłanek przeprowadza się test na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

53.8. Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych ujmowane są w zysku lub stracie w okresie, w którym są ponoszone.

Koszty prac rozwojowych spełniające kryteria ich kapitalizacji, opisane poniżej, podobnie jak inne wartości niematerialne, wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Amortyzacja naliczana jest metodą liniową według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi 2-7 lat.

Kryteria kapitalizacji:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi jednostka gospodarcza powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez jednostkę – użyteczność składnika wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

53.9. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmują się jako koszt w okresie, w którym są ponoszone.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego rozpoczyna się w późniejszym terminie z dwóch: rozpoczęcie inwestycji lub rozpoczęcie finansowania. Aktywowanie kończy się kiedy wszelkie istotne prace zostają zakończone.

53.10. Leasing

Umowa leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie pożytki z tytułu własności przysługują Grupie, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Leasing inny niż leasing finansowy uznaje się za leasing operacyjny.

Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Każdą opłatę w ramach leasingu finansowego dzieli się na kwotę pomniejszającą saldo zobowiązania i kwotę kosztów finansowych w taki sposób, aby utrzymywać stałą stopę odsetek w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Element odsetkowy raty leasingowej ujmuje się w kosztach finansowych w zysku lub stracie bieżącego okresu przez okres

leasingu w taki sposób, aby uzyskać za każdy okres stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów.

Opłaty leasingowe wnoszone w ramach leasingu operacyjnego (po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy) rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

53.11. Utrata wartości aktywów

Aktywa Grupy analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć wystąpią przesłanki wskazujące na to, iż składnik aktywów mógł stracić na wartości oraz corocznie dla wartości firmy.

Aktywa niefinansowe

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwaną ustala się jako wyższą z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia lub wartości użytkowej (tj. bieżącej szacunkowej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

Wszystkie odpisy z tytułu utraty wartości są odnoszone w ciężar zysków lub strat. Odpisy z tytułu utraty wartości mogą zostać odwrócone w następnych okresach (z wyjątkiem odpisów dotyczących wartości firmy), jeżeli nastąpiły zdarzenia uzasadniające brak lub zmianę utraty wartości aktywów.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe analizuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu ustalenia, czy nie istnieją przesłanki wystąpienia utraty wartości tych aktywów. Uznaje się, że nastąpiła utrata wartości aktywów, jeżeli istnieją obiektywne przesłanki, że jedno lub więcej zdarzeń miało ujemny wpływ na szacowane przyszłe przepływy pieniężne z tytułu tego aktywa.

Pojedyncze instrumenty finansowe istotne pod względem wartościowym są oceniane indywidualnie pod względem utraty wartości. Pozostałe aktywa finansowe są w celu oceny utraty wartości dzielone na grupy o podobnym poziomie ryzyka kredytowego.

Zasady dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych zostały szczegółowo opisane w notcie 53.13.

53.12. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Do wyceny po początkowym ujęciu Grupa wybrała model ceny nabycia.

Inwestycje w nieruchomości amortyzowane są metodą liniową. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie przyjęcia inwestycji w nieruchomości do użytkowania. Szacunkowy okres użytkowania jest następujący:

Budynki 25 – 35 lat

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania umowy.

53.13. Aktywa finansowe

Grupa zalicza instrumenty finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, pożyczki i należności, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia, a następnie poddaje się ją weryfikacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego, jeśli jest to wymagane lub dopuszczone przez MSR 39.

(a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie, stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych razem i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie, albo jest instrumentem pochodnym nie stanowiącym instrumentu zabezpieczającego,
- aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w zyskach lub stratach jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

---

kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów jest wyraźnie zakazane.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, bez intencji zaklasyfikowania tych należności do przeznaczonych do obrotu.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”. Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

(c) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności to niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu wymagalności, inne niż:

- wyznaczone przez Grupę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone przez Grupę jako dostępne do sprzedaży oraz
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej). Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w zyskach lub stratach. Odwrócenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. W wyniku odwrócenia odpisu wartość bilansowa aktywów finansowych nie może przekraczać wysokości zamortyzowanego kosztu, jaki zostałby ustalony gdyby uprzednio nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmuje się w zyskach lub stratach.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

(d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niestanowiące instrumentów pochodnych instrumenty finansowe wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do tej kategorii zaliczane są udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – tj. na dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, za wyjątkiem inwestycji zaliczanych do kategorii wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, które ujmowane są początkowo w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji.

Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej i nie posiadają one ustalonego terminu wymagalności, wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Skutki wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się w zysku lub stracie w okresie, w którym powstały. Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w innych całkowitych dochodach, za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz tych zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych. W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do „dostępnych do sprzedaży”, łączne dotychczasowe zyski i straty uprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Wartość godziwa inwestycji, dla których istnieje aktywny rynek, wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli nie istnieje aktywny rynek dla aktywów finansowych (lub jeśli papiery wartościowe są nienotowane), Grupa ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny, które obejmują wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modele wyceny powszechnie stosowane na rynku, dostosowane do konkretnej sytuacji wystawcy.

Jeżeli występują przesłanki wskazujące na utratę wartości nienotowanych instrumentów kapitałowych, które są wyceniane w cenie nabycia (ze względu na brak możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej), kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywa, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu podobnych aktywów finansowych. Odpisu takiego nie odwraca się.

Grupa dokonuje na każdy dzień sprawozdawczy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w kapitale – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w zyskach lub stratach – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w zyskach lub stratach. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w zyskach lub stratach a dotyczące instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z zyskami lub stratami. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych ujmuje się w zyskach lub stratach, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

(e) Rachunkowość zabezpieczeń i pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut wyceniane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów walutowych jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych występujących przy kontraktach o takim samym terminie zapadalności lub na podstawie wyceny otrzymanej z instytucji finansowych. Wartość godziwa kontraktów na zmianę stóp procentowych może być ustalana w oparciu o wycenę otrzymaną z niezależnych instytucji finansowych.

Grupa w odniesieniu do części zabezpieczanej ekspozycji stosuje rachunkowość zabezpieczeń.

Grupa definiuje określone zabezpieczenia od ryzyka różnic kursowych obejmujące instrumenty pochodne, wbudowane instrumenty pochodne oraz inne instrumenty jako zabezpieczenia wartości godziwej lub przepływów pieniężnych. Zabezpieczenia ryzyka różnic kursowych w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego Grupa dokumentuje tę relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających.

Instrumenty pochodne, ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Grupę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na wynik finansowy,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej, Grupa:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w wyniku finansowym oraz
- koryguje wartość księgową pozycji zabezpieczanej o zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka i ujmuje je w wyniku finansowym bieżącego okresu (również w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki wyceny odnoszone są w kapitał z aktualizacji wyceny).

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jeśli:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany,
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub
- Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Planowana transakcja jest to niewiążąca lecz przewidywana przyszła transakcja.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Grupa:

- efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje na kapitał z aktualizacji wyceny,
- zysk lub stratę związaną z częścią nieefektywną ujmuje w wyniku finansowym bieżącego okresu.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny, przenosi się do wyniku finansowego w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na wynik finansowy. Jednakże, jeśli Grupa oczekuje, że całość lub część strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, ujmuje w wyniku finansowym kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego stosuje się zabezpieczenie wartości godziwej, Grupa wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji z wyceny i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń. W takiej sytuacji skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitale z aktualizacji przenoszony jest niezwłocznie do zysków lub strat.

Ponadto Grupa dokumentuje efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany

wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

53.14. Prawa do emisji CO₂

Uprawnienia do emisji CO₂ przyznane nieodpłatnie w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień oraz dodatkowe uprawnienia do emisji CO₂ zakupione w celu umorzenia, tj. spełnienia obowiązku rozliczenia emisji CO₂, ujmowane są jako krótkoterminowe wartości niematerialne, które nie podlegają amortyzacji lecz podlegają analizie pod kątem utraty wartości i wykazywane są w odrębnej pozycji w aktywach obrotowych.

Uprawnienia do emisji CO₂ przyznane nieodpłatnie na dany rok obrotowy ujmowane są w wartości nominalnej tzn. wartości zerowej. Zakupione dodatkowe uprawnienia do emisji CO₂ ujmowane są w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Ewidencja uprawnień do emisji CO₂ prowadzona jest w następujących grupach praw:

- CER zielone,
- EUA otrzymane nieodpłatnie oraz zakupione.

W wyżej wymienionych grupach rozchody ujmowane są metodą pierwsze przyszło, pierwsze wyszło („FIFO”).

W związku z emisją CO₂, która towarzyszy procesowi produkcji energii elektrycznej, Grupa jest zobowiązana do jej rozliczenia poprzez przedstawienie określonej ilości uprawnień do emisji CO₂ do umorzenia. Koszty związane ze spełnieniem ww. obowiązku ujmowane są w księgach rachunkowych systematycznie w ciągu rocznego okresu sprawozdawczego proporcjonalnie do wielkości rzeczywistej i planowanej produkcji energii elektrycznej.

Na szacowaną emisję CO₂ w okresie sprawozdawczym tworzy się rezerwę w ciężar kosztów działalności podstawowej. Kwotę rezerwy, ujmowaną w pasywach sprawozdania z sytuacji finansowej, ustala się z zachowaniem następujących zasad:

- kwota, na którą tworzona jest rezerwa, jest najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia rozliczanego w okresach rocznych obecnego obowiązku na dzień sprawozdawczy,
- w pierwszej kolejności, rezerwę tworzy się na podstawie wartości uprawnień posiadanych na dzień sprawozdawczy,
- w przypadku, gdy zapotrzebowanie na uprawnienia nie jest pokryte ilością posiadanych lub należnych uprawnień, na ilość niepokrytej szacowanej emisji tworzy się rezerwę na podstawie cen zakupu uprawnień określonych w zawartych kontraktach terminowych (jeżeli termin dostawy został ustalony przed dniem faktycznego rozliczenia obowiązku tj. umorzenia uprawnień),
- w przypadku, gdy zapotrzebowanie na uprawnienia nie jest pokryte ilością ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej uprawnień i uprawnień zakupionych na termin, na ilość niepokrytej szacowanej emisji tworzy się rezerwę na podstawie kwotowań rynkowych (Bluenext) na dzień sprawozdawczy.

Zobowiązanie (rezerwa) z tytułu emisji CO₂ podlega uregulowaniu poprzez umorzenie uprawnień.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Przychody z tytułu sprzedaży i wartość sprzedanych uprawnień do emisji CO₂ ujmowana jest odpowiednio w przychodach i kosztach działalności operacyjnej.

Wartość sprzedawanych uprawnień ustalana jest zgodnie z metodą FIFO w danej grupie ewidencyjnej uprawnień:

- CER zielone,
- EUA darmowe i zakupione.

53.15. Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia, na którą składa się cena zakupu powiększona o koszty poniesione na ich zakup tj. w szczególności koszty transportu do miejsca składowania lub w koszcie wytworzenia nie wyższym od ceny sprzedaży netto.

Rozchód zapasów ustala się:

- w systemie SAP ERP z wykorzystaniem metody średniej ważonej ceny nabycia,
- w systemie IFS z wykorzystaniem metody szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen (kosztów) tych składników aktywów, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć, niezależnie od daty ich zakupu lub wytworzenia, za wyjątkiem węgla produkcyjnego, oleju opałowego, biomasy i mączki wapiennej, których rozchód ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej ceny nabycia.

W ramach zapasów Grupa wykazuje świadectwa pochodzenia energii nabyte w celu umorzenia, nabyte w celu dalszej odsprzedaży, jak również wytworzone we własnym zakresie.

Świadectwa pochodzenia energii - są potwierdzeniem wytworzenia energii w odnawialnym źródle energii (energia pochodząca np. z wiatru, wody, słońca, biomasy - tzw. certyfikaty zielone) albo energii wytworzonej w kogeneracji (z trzech rodzajów źródeł tj. źródeł gazowych lub o mocy poniżej 1 MW - tzw. certyfikaty żółte, źródeł o mocy powyżej 1 MW innych niż opalane paliwami gazowymi, metanem i gazem z przetwarzania biomasy - tzw. certyfikaty czerwone oraz źródeł opalanych gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy lub metanem uwalnianym przy odmetanowaniu kopalń - tzw. certyfikaty fioletowe). Wydaje je Prezes URE na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii w odnawialnych źródłach energii i kogeneracji.

Świadectwa efektywności energetycznej, czyli tzw. certyfikaty białe, są potwierdzeniem deklarowanej oszczędności energii wynikającej z podjętych przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej w trzech obszarach, tj.: zwiększenia oszczędności energii przez odbiorców końcowych, zwiększenia oszczędności energii przez urządzenia potrzeb własnych oraz zmniejszenia strat energii elektrycznej, ciepła lub gazu ziemnego w przesyle i dystrybucji. Dla wymienionych kategorii przedsięwzięć przeprowadzane są przez Prezesa URE przetargi na tzw. białe certyfikaty. Wydaje je Prezes URE na wniosek podmiotu, który wygrał przetarg.

Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej powstają z chwilą zapisania w rejestrach świadectw pochodzenia energii oraz świadectw efektywności energetycznej, prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. (TGE S.A.). Prawa te są zbywalne i stanowią towar giełdowy. Przeniesienie praw następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw pochodzenia energii

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

lub w rejestrze świadectw efektywności energetycznej. Prawa majątkowe wygasają w momencie ich umorzenia.

Świadectwa pochodzenia nabyte wycenia się według ceny nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Zgodnie z zapisami Ustawy Prawo energetyczne oraz Ustawy o efektywności energetycznej, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem energią i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym, jest obowiązane:

- a) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej lub
- b) uiścić opłaty zastępcze.

Grupa ma obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia:

- a) świadectwa pochodzenia energii odpowiadające wielkościom ustalonym w rozporządzeniach do Prawa energetycznego, jako procent ogólnej sprzedaży energii dla odbiorców końcowych,
- b) świadectwa efektywności energetycznej o wartości wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego [toe], nie większej niż 3% ilorazu kwoty przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, osiągniętego za dany rok, w którym obowiązek ten jest realizowany i jednostkowej opłaty zastępczej. Kwotę przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym osiągniętą za dany rok rozliczeniowy pomniejsza się o kwoty i koszty, o których mowa w art. 12 ust. 4 Ustawy o efektywności energetycznej. Wielkość obowiązku w poszczególnych latach rozliczeniowych określana jest w rozporządzeniu do Ustawy o efektywności energetycznej.

Termin wykonania obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub poniesienia opłat zastępczych za dany rok upływa w terminach wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

Grupa przedstawia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej do umorzenia, w cyklach miesięcznych, w celu realizacji obowiązku za dany rok obrotowy. W księgach rachunkowych ujęcie w kosztach umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej następuje na podstawie decyzji o umorzeniu wydanej przez Prezesa URE, z zastosowaniem rozchodu według metody szczegółowej identyfikacji świadectwa.

W przypadku braku na dzień sprawozdawczy wystarczającej ilości świadectw wymaganych do wypełnienia obowiązków nałożonych przez Prawo energetyczne i Ustawę o efektywności energetycznej, Grupa tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

53.16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, na rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz dużej płynności. Środki pieniężne wyceniane są na koniec okresu sprawozdawczego w wartości nominalnej.

53.17. Kapitał podstawowy

Kapitałem podstawowym Grupy Kapitałowej jest kapitał zakładowy jednostki dominującej wykazywany w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym, skorygowany odpowiednio o skutki hiperinflacji i rozliczenie skutków transakcji połączenia i nabycia spółek. Podwyższenie kapitału akcyjnego, które na koniec okresu sprawozdawczego zostało pokryte przez akcjonariuszy, a które oczekuje na rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym, jest również prezentowane jako kapitał zakładowy.

53.18. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

Zobowiązania finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe z tytułu kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

53.19. Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy)

Na podatek dochodowy prezentowany w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów składają się: podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe obliczane jest na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego okresu sprawozdawczego. Zysk/strata podatkowa różni się od księgowego zysku/straty netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe wyliczane są w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym okresie sprawozdawczym.

Podatek odroczony jest skutkiem podatkowym zdarzeń danego okresu, ujętym zgodnie z zasadą memoriału w księgach rachunkowych tego okresu, ale zrealizowanym w przyszłości. Powstaje wówczas, gdy skutek podatkowy przychodów i kosztów jest taki sam jak bilansowy, ale występuje w innych okresach.

W okresie obowiązywania umowy Podatkowej Grupy Kapitałowej ENEA (PGK), ENEA S.A. jako podmiot reprezentujący dokonuje obliczenia oraz rozliczenia podatku dochodowego PGK. Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym, w podatkowych grupach kapitałowych, jest osiągnięty w roku podatkowym dochód stanowiący nadwyżkę sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat.

53.20. Świadczenia pracownicze

W Grupie Kapitałowej występują następujące rodzaje świadczeń pracowniczych:

A. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych Grupa zalicza między innymi: wynagrodzenia miesięczne, wynagrodzenia z tytułu premii rocznej, prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii, krótkoterminowe płatne nieobecności wraz z należnymi składkami na ubezpieczenia społeczne, nagrodę na Dzień Energetyka oraz zobowiązania wynikające z Programu Dobrowolnych Odejść.

Zobowiązanie z tytułu krótkoterminowych (kumulowanych) płatnych nieobecności (wynagrodzenie za niewykorzystany urlop) jest ujmowane, nawet jeżeli płatne nieobecności nie uprawniają do ekwiwalentu pieniężnego.

Grupa ustala przewidywany koszt kumulowanych płatnych nieobecności jako dodatkową kwotę, którą zgodnie z przewidywaniami zapłaci w wyniku niewykorzystanego uprawnienia ustalonego na dzień bilansowy.

B. Programy określonych świadczeń

Do programów określonych świadczeń Grupa zalicza:

1) *Odprawy emerytalne*

Pracownicy przechodzący na emeryturę (rentę) uprawnieni są do otrzymania odpraw emerytalnych w formie gratyfikacji pieniężnych. Wysokość tych odpraw zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Do oszacowania zobowiązań z tego tytułu stosuje się metody aktuarialne.

2) *Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę*

Pracownikom, którzy przepracowali w Grupie co najmniej rok, przechodzącym na emeryturę, przysługuje prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii. Emeryci i renciści mają prawo do ekwiwalentu pieniężnego w wysokości 3 000 kWh x 80% ceny energii elektrycznej i składnika zmiennego opłaty przesyłowej oraz 100% wartości opłaty stałej sieciowej i opłaty abonamentowej wg taryfy jednostrefowej ogólnie obowiązującej dla gospodarstw domowych. Ekwiwalent pieniężny wypłacany jest dwa razy w roku, w wysokości stanowiącej każdorazowo połowę rocznego ekwiwalentu. Wartość ekwiwalentu jest waloryzowana o wzrost ceny energii elektrycznej wg taryfy ogólnie obowiązującej dla gospodarstw domowych w roku poprzedzającym wypłatę.

Prawo to, w przypadku zgonu pracownika przechodzi na małżonka w przypadku pobierania przez małżonka renty rodzinnej.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

3) Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przez Grupę

Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przez Grupę dokonywany jest w wysokości wynikającej z obowiązujących przepisów.

Świadczenia pracownicze wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zobowiązaniach z tytułu świadczeń pracowniczych a zmiana stanu rezerw prezentowana jest w sprawozdaniu zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów.

4) Deputaty węglowe

Byłym pracownikom spółki Lubelski Węgiel Bogdanka S.A., z którymi umowa o pracę została rozwiązana w związku z przejściem na emeryturę lub rentę, oraz ewentualnie krewnym lub małżonkom po zmarłych pracownikach, należy się corocznie wieczysty deputat węglowy. Metoda prognozowanych uprawnień jednostkowych (Projected Unit Credit) wymaga utworzenia na datę bilansową wyceny także rezerw dla obecnych pracowników Spółki, ale tylko na tę kwotę powyższego ekwiwalentu pieniężnego, która zacznie być wypłacana w momencie śmierci lub przejścia na emeryturę lub rentę.

Jedynie osoby, które do dnia 31 grudnia 2034 r. nabyły lub nabędą prawo do tego świadczenia, są jego beneficjentami i nie utracą już do niego prawa. Wszystkim pozostałym osobom świadczenie to nie przysługuje i rezerwa dla nich nie została wyznaczona.

Szacowanie zobowiązań z tytułu tych świadczeń, o których mowa w punktach 1 - 4 dokonywane jest przez aktuariusza metodą „Projected Unit Credit Method”. Zyski i straty aktuarialne są w całości ujmowane w innych całkowitych dochodach.

C. Inne długoterminowe świadczenia pracownicze

Nagrody jubileuszowe

Do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych Grupa zalicza nagrody jubileuszowe. Wysokość tych nagród zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Do oszacowania zobowiązań z tego tytułu stosuje się metody aktuarialne. Zyski i straty aktuarialne są w całości ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

D. Program określonych składek

1) Składki ubezpieczeń społecznych

System ubezpieczeń społecznych działa na zasadach programu państwowego, zgodnie z którym na Grupie ciąży obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne dla pracowników w momencie, gdy stają się one należne. Grupa nie jest zobowiązana ani prawnie ani zwyczajowo do wypłaty przyszłych świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych. Grupa ujmuje koszt składek dotyczących bieżącego okresu w zysku lub stracie bieżącego okresu jako koszt świadczeń pracowniczych.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

2) Pracowniczy Program Emerytalny

Zgodnie z załącznikiem do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy ENEA S.A. prowadzi Pracowniczy Program Emerytalny w formie grupowego ubezpieczenia pracowników z funduszem kapitałowym na zasadach określonych w ustawie i wynegocjowanych ze stroną związkową.

Z Pracowniczego Programu Emerytalnego mogą korzystać pracownicy ENEA S.A. po roku pracy niezależnie od rodzaju umowy o pracę.

Pracownicy przystępują do Pracowniczego Programu Emerytalnego na warunkach określonych poniżej:

- ubezpieczenie zawiera się w formie ubezpieczenia grupowego na życie z ochroną ubezpieczeniową,
- poziom składki podstawowej ustala się w wysokości 7% wynagrodzenia uczestnika,
- 90% składki podstawowej przeznacza się na składkę inwestycyjną a 10% na ochronę ubezpieczeniową.

Spółka ujmuje koszt składek na PPE dotyczących bieżącego okresu w zysku lub stracie jako koszt świadczeń pracowniczych.

E. Płatności w formie akcji

Wartość godziwą przyznanych opcji zakupu akcji ujmuje się jako koszty z tytułu wynagrodzeń w korespondencji ze zwiększeniem kapitału własnego. Wartość godziwa określana jest na dzień przyznania opcji zakupu akcji przez pracowników i rozłożona na okres, w którym pracownicy nabędą bezwarunkowo prawo do realizacji opcji (z uwagi na fakt, że wartości godziwej świadczeń pracowników nie da się bezpośrednio ocenić, ich wartość ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych instrumentów kapitałowych). Kwota obciążająca koszty jest korygowana w celu odzwierciedlenia aktualnej liczby przyznanych opcji, dla których warunki świadczenia pracy oraz warunki nierynkowe nabywania uprawnień są spełnione.

F. Programy udziału w zyskach i programy premiowe

Spółka Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. ujmuje zobowiązania i koszty z tytułu nagród i premii oraz programów udziału w zyskach, jeżeli podlega obowiązkowi wynikającemu z umowy lub, jeżeli dotychczasowa praktyka zrodziła zwyczajowo oczekiwany obowiązek.

53.21. Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na spółkach Grupy ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Kwota, na którą tworzona jest rezerwa, stanowi najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku, zdyskontowanych na dzień bilansowy.

Wykorzystanie uprzednio utworzonej rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

zobowiązania księguje się w momencie powstania tych zobowiązań na zmniejszenie rezerwy.

Niewykorzystane rezerwy, w przypadku zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, zwiększają odpowiednio przychody finansowe lub pozostałe przychody operacyjne.

Grupa tworzy również rezerwy na roszczenia o charakterze przedsądowym zgłoszone przez właścicieli nieruchomości, na których znajdują się sieci dystrybucyjne wraz z urządzeniami, oraz na inne potencjalne roszczenia związane z posadowieniem majątku sieciowego Grupy na nieruchomościach, do których Grupa nie posiada tytułu prawnego. Szacowanie wartości odszkodowań obejmuje potencjalną wypłatę odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu lub czynszu dzierżawnego i dokonywane jest przez służby techniczne.

Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej

W przypadku braku na dzień sprawozdawczy wystarczającej ilości świadectw wymaganych do wypełnienia obowiązków nałożonych przez Prawo energetyczne i Ustawę o efektywności energetycznej, Grupa tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

Podstawą do określenia rezerw na umorzenie świadectw pochodzenia energii dla każdego z walorów jest ilość świadectw pochodzenia stanowiąca różnicę między ilością świadectw wymaganą do umorzenia zgodnie z wymogami Prawa energetycznego, a ilością świadectw umorzonych na dany dzień sprawozdawczy.

Podstawą do określenia rezerw na umorzenie świadectw efektywności energetycznej jest ilość świadectw wyrażona w tonach oleju ekwiwalentnego stanowiąca różnicę między ilością świadectw wymaganą do umorzenia zgodnie z wymogami Ustawy o efektywności energetycznej, a ilością świadectw umorzonych na dzień sprawozdawczy.

Rezerwę wycenia się:

1. w pierwszej kolejności w oparciu o cenę nabycia dla posiadanych ale nie umorzonych na dzień bilansowy świadectw efektywności energetycznej,
2. w drugiej kolejności w oparciu o cenę nabycia wynikającą z zawartych przez Grupę umów sprzedaży, w zakresie tej części świadectw, które Grupa planuje otrzymać w pierwszej kolejności,
3. w trzeciej kolejności w oparciu o średnioważoną cenę w transakcjach sesyjnych zawartych na Rynku Praw Majątkowych prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A. w trakcie miesiąca, w którym przypada dzień sprawozdawczy, na który ustalana jest wartość rezerwy,
4. a w przypadku braku takich transakcji lub w przypadku niedoboru na rynku uniemożliwiających Grupie nabycie wystarczającej ilości praw wymaganych do realizacji obowiązku, brakująca ilość rezerwy wyceniana jest w oparciu o jednostkową opłatę zastępczą dla danego roku obrotowego.

Rezerwa na likwidację zakładu górniczego

Rezerwę na przyszłe koszty związane z likwidacją zakładu górniczego tworzy się w oparciu o obowiązki wynikające z ustawy „Prawo geologiczne i górnicze” nakładające na przedsiębiorstwo górnicze obowiązek likwidacji zakładów górniczych po zakończeniu eksploatacji, w wysokości przewidywanych kosztów związanych z:

- zabezpieczeniem lub likwidacją wyrobisk górniczych oraz obiektów i urządzeń zakładu górniczego;
- zabezpieczeniem niewykorzystanej części złoża kopaliny;
- zabezpieczeniem sąsiednich złóż kopalin;
- zabezpieczeniem wyrobisk sąsiednich zakładów górniczych;
- przedsięwzięciem niezbędnych środków w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej.

Wysokość kosztów likwidacji zakładu górniczego wyliczana jest przez niezależną firmę doradcą z wykorzystaniem danych historycznych, dotyczących kosztów likwidacji zakładów górniczych sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce.

53.22. Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty.

Przychody ze sprzedaży energii i usług dystrybucyjnych ujmuje się w momencie dostawy energii. Dla celów ustalenia wielkości przychodów za okres pomiędzy datą ostatniego fakturowania, a datą bilansową dokonywany jest szacunek przychodów, który wykazywany jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

Przychody ze sprzedaży świadectw pochodzenia nabytych w celu dalszej odsprzedaży ujmuje się według zasad opisanych w 53.15.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmuje się, gdy jednostka przekazała znaczące ryzyko i korzyści wynikające z własności produktów, towarów i materiałów oraz istnieje prawdopodobieństwo uzyskania korzyści ekonomicznych z tytułu transakcji.

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania umowy.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

53.23. Dotacje

Grupa otrzymuje nieodpłatnie rzeczowe aktywa trwałe infrastruktury energetycznej. Takie rzeczowe aktywa trwałe, do 31 grudnia 2009 r. rozpoznawane były jako rzeczowe aktywa trwałe, a ich równowartość ujmowana była w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów, rozliczane w czasie na dobro przychodów w zyskach lub stratach proporcjonalnie do naliczanych kosztów amortyzacji od otrzymanych rzeczowych aktywów trwałych. Przychody z tytułu nieodpłatnie otrzymanych po 1 stycznia 2010 r. rzeczowych aktywów trwałych infrastruktury energetycznej ujmowane są jednorazowo w momencie otrzymania rzeczowych aktywów trwałych w przychodach w zyskach lub stratach okresu.

Pozostałe dotacje (inne rzeczowe aktywa trwałe, refundacje wydatków poniesionych na środki trwałe) Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz Grupa spełni warunki z nimi związane. Dotacje otrzymane jako zwrot już poniesionych kosztów przez Grupę są systematycznie ujmowane jako przychód w zysku lub stracie w okresach, w których ponoszone są związane z nimi koszty. Dotacje otrzymywane jako zwrot poniesionych przez Grupę nakładów inwestycyjnych, są systematycznie, proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych, ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne w zysku lub stracie przez okres użytkowania aktywa.

53.24. Opłaty przyłączeniowe

Przychody z opłat przyłączeniowych dla zadań zakończonych do 31 grudnia 2009 r. ujmowane są w rozliczeniach międzyokresowych przychodów i rozliczane są w czasie odpowiednio przez okres amortyzacji przyłączy, który wynosi według aktualnych szacunków 35 lat. W sprawozdaniu finansowym opłaty te prezentowane są jako zobowiązania długoterminowe. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonuje się reklasyfikacji opłat do 1 roku do zobowiązań krótkoterminowych.

Zaliczki z tytułu opłat za przyłączenie, które wpłynęły do Grupy do 31 grudnia 2009 r., a dla których oddanie przyłącza do użytkowania nastąpiło po 1 stycznia 2010 r., ujmowane są jednorazowo w przychodach.

53.25. Rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych powstałych w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT)

Rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych ujmowane są jako przychód rachunku zysków i strat w okresach, w których ponoszone są związane z nimi koszty osierocone.

Rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych ujmowane są w wysokości zaliczek należnych za dany okres obrotowy wykazanych w Załączniku nr 4 do Ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej z dnia 29 czerwca 2007 r. skorygowanych o szacowaną wysokość korekty za dany okres. Rozliczenie rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych za dany rok jest dokonywane przez Prezesa URE do 31 lipca kolejnego roku oraz do 31 sierpnia po ostatnim roku obowiązywania KDT.

53.26. Wypłata dywidend

Płatność dywidend na rzecz akcjonariuszy (w tym akcjonariuszy mniejszościowych w przypadku dywidend spółek zależnych) ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Grupy w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez akcjonariuszy Jednostki Dominującej.

53.27. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia są to aktywa spełniające następujące kryteria:

- ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przez transakcje sprzedaży, a nie przez dalsze wykorzystanie;
- Zarząd Spółki złożył deklarację sprzedaży i zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy;
- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie;
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji;
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej;
- istnieje małe prawdopodobieństwo wprowadzenia zmian do planu zbycia tych aktywów.

W przypadku spełnienia kryteriów po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie dokonuje się zmiany klasyfikacji aktywów na koniec roku obrotowego poprzedzającego zdarzenie. Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, kiedy kryteria zostały spełnione. Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do zbycia następuje zaprzestanie naliczania amortyzacji.

Aktywa przeznaczone do zbycia wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej netto lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

53.28. Stanowisko odnośnie nowych standardów i interpretacji MSSF

53.28.1. Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych kończących się w dniu 31 grudnia 2015 r.

Następujące nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje zatwierdzone przez UE nie są jeszcze obowiązujące dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2015 r. i nie zostały zastosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym:

- Zmiana do MSR 19 Świadczenia pracownicze z tytułu Programy określonych świadczeń: składki pracowników - dla okresów rozpoczynających się 1 lutego 2015 r.,
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010-2012 - dla okresów rozpoczynających się 1 lutego 2015 r.,
- Ujmowania nabycia udziałów we wspólnych działaniach (Zmiany do MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne) - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r.,

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- Rolnictwo – Rośliny produkcyjne (Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe i MSR 41 Rolnictwo) – dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r.,
- Wyjaśnienia w zakresie akceptowalnych metod umorzenia i amortyzacji (Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe oraz MSR 38 Wartości niematerialne) - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r.,
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2012-2014 - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r.,
- Inicjatywa dotycząca ujawnień (Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych) - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r.,
- Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (Zmiany do MSR 27 Jednostkowe Sprawozdania Finansowe) - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r.

Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których będą obowiązujące po raz pierwszy.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji, jednakże nie spodziewa się, aby miały one istotny wpływ na jej skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

53.28.2. Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Następujące nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE nie są jeszcze obowiązujące dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2015 r., i nie zostały zastosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (2014) - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r.,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r.,
- MSSF 15 Przychody z umów z klientami – dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r.,
- Sprzedaż lub Przekazanie Aktywów Pomiędzy Inwestorem a Spółką Stowarzyszoną lub Wspólnym Przedsięwzięciem (Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe oraz do MSR 28 Jednostki Stowarzyszone) – dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r.,
- Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku od konsolidacji (Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe, MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach i MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach) – dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r.,
- MSSF 16 Leasing – dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r.,
- Ujmowanie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat (Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy) - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r.,
- Inicjatywa dotycząca ujawnień (Zmiany do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych) - dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r.

Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których będą obowiązujące po raz pierwszy.

Grupa nie dokonała jeszcze analizy wpływu nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji na jej sytuację finansową i wyniki działalności.